

تجهیزات و دستگاه‌هایی که با سلامت و جان مردم در ارتباط هستند از قبیل آسانسورها و خودروها باید از استانداردهای لازم برخوردار باشند

هر چه از زمان آغاز تحریم‌ها می‌گذرد تسلط بر اوضاع و امکان مدیریت شرایط بیشتر فراهم می‌شود

در مراسم افتتاح ۴ فاز یارس جنوبی اعلام شد

# نشانه شکست تحریم‌هاست



• وزیر خارجه پاکستان: هدف از این نشست که در روزهای آینده در ترکیه برگزار خواهد شد، متحد کردن امت اسلام برای مقابله با اسلام هراسی است

• معاون رئیس جمهوری ترکیه برای بررسی حمله تروریستی در نوزلند وارد این کشور شد

دوشنبه ۲۷ اسفند ۱۳۹۷ - ۱۱ رجب ۱۴۴۰ - ۱۸ مارس ۲۰۱۹ - سال نود و سوم - شماره ۲۷۲۴۸ - ۱۶ صفحه به همراه ۸ صفحه ضمیمه - تک شماره ۱۰۰ تومان







\* وزیر نفت: ایران در تولید گاز در میدان پارس جنوبی از قطر جلو افتاد  
\* سخنان احمدی نژاد درباره بازنگشتن پول نفت به کشور دروغ است  
\* بابک زنجانی فقط پول فروش نفت و فرآورده های نفتی را نخورد، بلکه  
راکه برای پرداخت به پیمانکاران تحویل گرفته بود هم خورد  
\* من و همکارانم در ۵ سال گذشته تحت فشار شدید بی تدوام فروتن  
توسط شرکت خصوصی شده «بازگانی پتروشیمی» قرار داشتیم  
\* مقاومت من در برابر درخواست شرکت بازگانی پتروشیمی باعث آن  
\* بابک زنجانی کلاهبرداری درجه یک است که در تاریخ ایران بی نظیر است  
هنوز از حقایق می‌کنند  
\* پول بابک زنجانی بیرون از زندان است و او از درون زندان بیرون را

✱ :

\* آمریکا مشکلاتی را برای کشور ما به وجود آورده که با تدبیر قابل حل است

\* برخی شرکت‌های ماساز و کاری را فراهم کردند که اگر فعال شود و برای مرادات مفید باشد، می‌تواند تحریم‌های آمریکا را دور بزند

✱ قانون اساسی یک وحی منزل نیست، یک تصور بشری است و می شود همیشه تغییر پیدا کند  
✱ قرار است در ۴ ماه آینده در باره تغییرات ساختار بودجه و اقتصاد کشور تصمیم گیری شود



نوبت دوم



## فراخوان برگزاری تجدید مناقصه عمومی یک مرحله‌ای بازرایی کیفی شماره ۳۱/ع/۹۷

بانک کشاورزی بر اساس قانون برگزاری مناقصات و بنابر آیین‌نامه اجرایی بند ج ماده ۱۲ قانون مذکور، در نظر دارد نسبت به برگزاری مناقصه عمومی یک مرحله‌ای همراه با ارزیابی کیفی، از طریق تأمین‌کنندگان صاحب صلاحیت و دارای سوابق کاری در خصوص موضوع مناقصه و به‌سبب سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) تحت شماره ۴۷۰۰۰۰۰۰۲۴۰۰۱۰۹۷۰۰ به شرح زیر اقدام نماید:

- ۱) نام و نشانی دستگاه گزاف: بانک کشاورزی به آدرس تهران، بزرگراه جلال آل احمد، نبش خیابان پاتریس لومومبا، پلاک ۲۴۷، ساختمان مرکزی، طبقه پنجم، اداره کل تدارکات و خدمات اجرایی
- ۲) موضوع مناقصه: خرید، حمل، تحویل، نصب و راهاندازی دو دستگاه چیلر تراکمی دیتاسترت
- ۳) نحوه دریافت اسناد استعلام و هزینه آن: کلیه مراحل برگزاری فراخوان ارزیابی کیفی از دریافت و تحویل اسناد استعلام ارزیابی کیفی تا ارسال دعوت‌نامه به سایر مراحل مناقصه، از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس: [www.setadiran.ir](http://www.setadiran.ir) انجام خواهد شد و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. پس از برگزاری فرآیند ارزیابی کیفی، دعوت‌نامه از طریق سامانه ستاد به مناقصه‌گران صلاحیت‌دار و جانشینان ارسال خواهد شد و آنها می‌توانند اطلاعات و اسناد مناقصه را از سامانه ستاد دریافت نمایند.
- ۴) اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس ۰۲۱-۴۹۱۳۲۰۰ دفتر ثبت‌نام ۰۸۸۹۶۹۶۳۷۲ و ۸۵۱۹۳۷۶۸
- ۵) مهلت دریافت اسناد استعلام ارزیابی کیفی: تاریخ انتشار فراخوان در سامانه ستاد یکشنبه مورخ ۹۷/۱۲/۲۴ بوده و متقاضیان می‌توانند حداکثر تا ساعت ۱۶:۰۰ روز شنبه مورخ ۹۸/۱/۱۷ اسناد استعلام ارزیابی کیفی را از سامانه ستاد دریافت نمایند.
- ۶) مهلت ارسال پاسخ استعلام ارزیابی کیفی: حداکثر تا ساعت ۱۶:۰۰ روز دوشنبه مورخ ۹۸/۲/۲

سایر موارد:

فراخوان ارزیابی کیفی از طریق پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مناقصات <http://iets.mporg.ir> نیز اطلاع‌رسانی خواهد شد.

هزینه فروش اسناد مناقصه ۲۰۰/۰۰۰ ریال می‌باشد.

هزینه چاپ و نشر آگهی مناقصه (نوبت اول و دوم) به عهده برنده مناقصه می‌باشد.

[illegible]

یکصد و شصت و یکمین شماره ماهنامه فرانسی زبان «ژوو دو تهران»، وابسته به مؤسسه اطلاعات، در هشتاد و چهار صفحه منتشر شد. پرونده این شماره به موضوع «استان مازندران، از عهد باستان تا دوران معاصر» (بخش اول) اختصاص دارد.

«مازندران، سرزمینی کهن تر از تاریخ»، «مازندران، بهشت زمینی»، «سقاغلار، نمونه‌ای از معماری بومی و مذهبی» و «رامسر، زیبایی خفته» از غنایین مقالات این بخش هستند.

«جاده و راهسازی در ایران باستان» و «نوروز در سرزمین اویغورها» سایر عناوین فرهنگی، ادبی و اجتماعی این شماره را تشکیل می‌دهند.

علاقه‌مندان می‌توانند مطالب و مقالات خود را به صورت تایپ شده در موضوعات مرتبط با ایران و اسلام به زبان فرانسه برای بررسی و چاپ در ماهنامه، به آدرس روزنامه اطلاعات با نشانی الکترونیکی [info@mail@tehran.ir](mailto:info@mail@tehran.ir) ارسال و پیشنهادات خود را با شماره تالفلن ۲۹۹۶۱۵۰۰ و مراجعه به سایت مجله به آدرس [www.tehran.ir](http://www.tehran.ir) مطرح نمایند.

به نام خداوند مصلحتی

آیا قوانین تجارت را می‌خواهید است

بنک پاسارگاد  
تاسیس ۱۳۶۵

**نرخ حق الوکاله به کارگیری انواع سپرده‌های  
سرمایه‌گذاری در بانک پاسارگاد تعیین شد**

در راستای قانون عملیات بانکی بدون ربا،  
نرخ حق الوکاله به کارگیری انواع سپرده‌های  
سرمایه‌گذاری در بانک پاسارگاد در سال ۱۳۹۸  
به میزان سه درصد (۳٪) تعیین شد.

مرکز مشاوره و اطلاعات رسمی: ۰۲۱-۸۲۸۹۰۰



## یادداشت‌ها و تازه دیر هم شده است...

۷۵ تن از نمایندگان مجلس شورای اسلامی با ارسال نامه‌ای به رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، درخواست کرده‌اند که پویشن ایران به کنسینو پارلمو و CFT که تنها دو الزام از الزامات ۸۱ گانه FATF است مورد تصویب قرار نگیرد اما پس از آن نمایندگان این است که ایران در طول سالهای گذشته بخشهای متعددی از الزامات گروه ویژه اقدام مالی یا همان FATF را قبول کرده و حتی به‌مورد اجرا گذاشته‌است و این کار نه تنها ثمری نداشته و بخشی به بار نیاورده بلکه یکی از دلایل نوسانات اخیر ارزی و قفل شدن اقتصاد کشور بوده است، لذا تصویب این دو مورد اخیر زدن تیر خلاص به استقلال و اقتصاد کشور است، به این بیانیه اصرار عجیب برخی عناصر دولتی برای تصویب این قانون مسئولانِ اِکس‌اِک‌اِک اعلام شده و غیر مستقیم به نادیده‌گرفتن ارزشهای انقلابی و اسلامی منتهم شده‌اند.

احتمالاً این نمایندگان همان اقلیتی هستند که در جریان تصویب این قانون در مجلس نیز در زمره مخالفین بوده‌اند و حال که نتوانسته‌اند در مجلس از تصویب آن جلوگیری کنند، به مجمع تشخیص متوسل شده‌اند تا مانع از اجرای آن شوند.

پی‌تردید اگر نگوییم دغدغه همه اما دغدغه بسیاری از عزیزان و با نیت خیر پاسداری از عزت و ارزشهای ملی که نمی‌توان انگي بر آن زد، اما حرف سخن اصلی این است که مدرکاسی و قانون در هر کشوری و ازجمله ایران اصول و قواعد خود را دارد و شایسته نیست که به‌خواهیم از چارچوبهای آن خارج شویم. حال، بیشیم ماجرا و روند شکل گیری آن چیست؟ از سالها قبل پویشن به FATF محل بحث بود. این گروه که ظاهری غیردولتی می‌باشد، به کشورهای و به بانکها و شرکتهام مشورت می‌دهد که چه کشورهایی اقتصاد شفاف دارند و ریسک سرمایه‌گذاری در آن کم یا زیاد است؟ می‌توان با آن معامله کرد یا سرمایه‌ای به آنجا آورد یا خیر؟ اینکه چه کسانی به سیستمی و با چه نیتی آن را به‌راه انداخته‌اند و چه قدرتهایی در آن نفوذ دارند و چه مابیتی بر آن حاکم است اصل بحث نیست. یک سازوکار برای تسریع یا امکان مبادلات مالی است؛ اما بحث اصلی این است که ایران به‌عنوان یکی کشور مستقل و با نظر داشت منابع و مصالح خویش وارد این معادله نباشد یا نه؟ در این باره بحث و بررسی صورت گرفت و حتی کار به رهبری کشید که ایشان راهکار کاملاً روشنی معین کردند که قصد دخالت نداشتند و راه توافقی آن طی شود. یعنی در مجلس مورد بحث قرار گیرد و شورای نگهبان درباره آن جدی در نظر دهد.

مجلس درباره آن بحث کرد و آن را مورد تصویب قرارداد و حال کار به مجمع تشخیص واگذار شده و در عالی‌ترین سطح قرار است درباره آن اظهار نظر شود. حال اینکه اعضای مجمع تحت فشار قرار گیرند یا احتمالاً مورد اتهام و قفس شوند تا آن راد کنند، چه‌مللی از اعراب دارد؟ دولت موافق تصویب آن است. رئیس مجلس که معمولاً مستقیم یا غیرمستقیم از رضایت رهبری مطمئن نشود، حرفی نمی‌زند تصویب آن را به نظر مقام می‌دهد. دکتر ظریف که درباره دلسوزی، رفق و دوستی و تمهید او به نظام کثرت کسی تردید دارد، تصویب آن را به حق مملکت می‌داند و هم‌چنین چنین ندادن این طیف دست اندرکار اداره کشور را که کارنامه روشنی دارند به خیانت منتهم کند و آن را وابسته یا سازشکار سیاسی بنامد پس باید اجازه داد اعضای مجمع هم بدون هیچ شعار سیاسی یا سیاسی با اتهام نیز به تصمیمی که به نفع کشور و ملت است، برسند و... نکته مهم در فضای سیاسی و به ویژه رسانه‌ای کشور این است که معمولاً آنها که در مخالفت و یا می‌ایند کمتر گرفتار کار اجرایی هستند یا بهتر است گفته شود کار اجرایی نمی‌کنند و مسئولیت اداره دولت را هم ندارند و نیز کمتر مسئولیت اقداماتشان را می‌پذیرند. در این میان این دولت است که باید با مصیبت نفرت‌فروختن مبادلات تجاری انجام دهد، با سخت‌ترین تحریم‌ها مقابله کند و مبادلات مالی و بازرگانی برای اتحاد کشور را سامان دهد و نمی‌توان مرتب دست و پا می‌آورد و راست نگذارد هم به‌جیوه قصد دفاع همه جالبه از دولت و با اقامی آن را ندارد و بارها از ضعف‌ها و اشتباهات و تصمیم‌گیری‌های غیر کارشناسی ارگان دولت به‌ویژه امور اقتصادی انتقاد کرده است، اما انتصاف باید داشت و مشکلات دولت را هم باید دید و آیا در دو سبب و در مسقط ضعیفی دست و پا بسته رها نکرد. اخیراً دکتر جهانگیری مصاحبه مفصلی با روزنامه اطلاعات داشت که در ویژه‌نامه نوروزی آن منتشر شد که نکات جالبی در آن مطرح شد از جمله درد ملی که دل خواننده اهل درد را نیز به درد می‌آورد.

بدینست به عنوان حسن ختام این بخش را بخواهید:

«دولت واقعاً تنه‌است، تنهای تنها. مسائل اقتصادی الان به ابرچالش تبدیل شده‌اند و راهکار خاص اقتصادی هم ندارند. الان فقط راهکار سیاسی می‌خواهد. البته منظور از راهکار سیاسی رابطه با آمریکا و مذاکره با او نیست.

امریکا نشان داده که بدهد است و فعلاً مذاکره با او فایده‌ای ندارد. منظورم وحدت سیاسی در داخل کشور است. یعنی هیچ راهی برای برپا رفتن گفتگو در معضلات پیش‌روی مردم به جز رویر سیاسی وجود ندارد. اتفاقاً راهکار سیاسی در داخل کشور است و باید به یک انسجام داخلی برسیم. همه باید با هم باشند و با جامعه ضعیفی در برزند. خیلی از مشکلات سیاسی داخلی کشور باید حل شود. در هم شده است... اگر این وقایع و همبستگی شکل بگیرد، با اطمینان می‌گویم از این چالش‌ها عبور می‌کنیم.»

## تاکید شورای عالی هماهنگی اقتصادی

## بر توانمندسازی نظام بانکی

بیست و هشتمین جلسه شورای عالی هماهنگی اقتصادی، عصر شنبه به ریاست حجت الاسلام و المسلمین دکتر حسن روحانی رئیس جمهوری و با حضور رئیس مجلس و دیگر اعضای شورای برگزار شد. در آغاز جلسه، جمهوری و اشاره به دستاوردهای شورای اخیر خود به عراق، از میزبانی دولت و ملت عراق قدردانی و با تأکید بر اجرای سریع توافق‌های دو کشور، به ویژه در حوزه اقتصادی، این سفر را بسیار مثبت و نقطه عطفی در روابط دو کشور ارزیابی کرد.

وی تأکید کرد که روابط دو کشور همسایه، مسلمان و برادر از چنان استحکام و مبانی مشترکی برخوردار است که دیگران قادر به ایجاد اختلال در آن نیستند.

در این جلسه، وزیران صنعت، معدن و تجارت و کشورهم، گزارشی از پیشرفت کار ستاد ملی تسهیل و رفع موانع تولید و کارگروه‌های استانی آن در سراسر کشور ارائه کردند و برای تسریع کار، خواستار همکاری بیشتر دستگاه‌های ستادی در اجرای مصوبات آن شدند. پس از بحث و بررسی، مقرر شد با بررسی دقیق موارد، پیشنهادهای مربوط به هر حوزه در شورا مطرح شود.

همچنین وزیر امور اقتصادی و دارایی، در آستانه برگزاری کمیسیون

مشترک اقتصادی ایران و چین، گزارشی از وضع روابط اقتصادی با چین و برنامه‌های کوتاه مدت و بلند مدت گسترش روابط اقتصادی دو کشور ارائه کرد. اعضای شورای عالی با تأکید بر گسترش روابط راهبردی با چین در حوزه‌های مختلف، بر تسریع در اجرای توافق‌های دو کشور تأکید کردند. رئیس کل بانک مرکزی هم در این جلسه گزارشی از روند اذعام بانک‌های نیروهای مسلح در بانک سپه که در اجرای مصوبات شورای عالی، طبق برنامه نظیفی در حال اجر است ارائه داد و شورا، بر پیگیری جدی جایز سازی و توانمند سازی نظام بانکی با همکاری همه دستگاه‌ها تأکید کرد.

## وزیر دفاع: باید برای رسیدن به اوج قله‌های دفاعی برنامه ریزی کنیم

وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح گفت: مسئولان و جوانان صنعت دفاعی با ارائه راهکارهای علمی، کاربردی باید بتوانند برای به اوج قله‌های دفاعی و تولید قدرت نوین، اق‌های جدیدی در سال ۹۸ برنامه ریزی و دنبال کنند.

به گزارش ایسنا، امیر حاتمی‌طی سخنانی در آیین گشایش گروه مشاوران جوان و اولین هم اندیشی تخصصی جوانان وزارت دفاع اعلام کرد: نعمت بزرگ انقلاب اسلامی به ایران اسلامی تربیت و میدان دادن جوانان برومندی بود که مسئولانه در آوردگاه‌های بزرگ انقلاب نظیر شکتی طاغوت، دفاع مقدس و ... حضور یافتند و بر این‌اگر‌ری‌های فراوان و قدیم خود با میانه‌کین سستی ۲۲سال‌منشاء تحولات عظیمی در جمهوری اسلامی ایران است.

وی ادامه داد: تقدیم حدود ۳۵هزار شهید دانش آموز داوطلب در راه دفاع از آرمان‌های والای انقلاب اسلامی نشان دهنده فضای تربیت‌تک‌ری جوانان و ظرفیت عظیم معنوی جوانان ایران اسلامی در دوران دفاع مقدس بوده است.

وزیر دفاع با بیان اینکه جوانان همواره به عنوان یک عنصر اساسی در ایجاد تغییر و تحول در این گذشته انتظار می‌رود داشته اند تاکید کرد که مقام معظم رهبری بر مبنای همین شناخت در گام دوم انقلاب، توجه، باور، اعتماد و اعتقاد ویژه خود به جوانان را به تفصیل تبیین فرموده‌اند که می‌تواند الهام بخش همه رفتارها و اقدامات در بخش‌های مختلف کشور قرار گیرد. حاتمی‌ا توضیح بیانیه گام دوم انقلاب با موضوع جوانان افزود: سراسر تاریخ انقلاب اسلامی از حماسه و حضور جوانان در آوردگاه‌های حساس نقش بسنه است و این گذشته انتظار می‌رود کلیدی برای طی مسیر پیشرفت انقلاب اسلامی در آینده امروز بدو‌دی با تأکید بر پیاده سازی تفکرات راهبردی، خلاق و نوآور، کالان نگر و درودلشید در بدنه جوانان و وزارت دفاع کشم، جوانان امروز صنعت دفاعی بایددر چه روزنه خود را در پیش مسئولیت‌های خطیر آماده سازند و با سرلو‌حه قرار دادن اخلاص، مدیریت و تکرل بر خلد یا هر‌هم ریزی منسجم و دقیق به سمت برداشتن گام‌های بلند انقلاب حرکت کنند.

فرمانده قرارگاه ناوگان جنوب نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران کرد: ناوگروه شصت و یکم این نیرو راهی تنگه باب‌المن‌دب‌ باشد. به گزارش ایرنا، امیر درباراد دوم «افشین تاشک» گفت: ناوگروه شصت و یکم نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران روز گذشته با بدرفه فرماندهان این نیرو پذیرندعباس را به مقصد آب‌های درون دست ترک کرد و وی افزود: این ناوگروه به منظور تأمین امنیت خطوط کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران در محدوده خلیج‌ مد و تنگه باب

فرمانده قرارگاه ناوگان جنوب نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران کرد: ناوگروه شصت و یکم این نیرو راهی تنگه باب‌المن‌دب‌ باشد.

به گزارش ایرنا، امیر درباراد دوم «افشین تاشک» گفت: ناوگروه شصت و یکم نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران روز گذشته با بدرفه فرماندهان این نیرو پذیرندعباس را به مقصد آب‌های درون دست ترک کرد و وی افزود: این ناوگروه به منظور تأمین امنیت خطوط کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران در محدوده خلیج‌ مد و تنگه باب

توافق خارج شدند اصرار داشتند توافق از بین نرود، در حالی که ما حق داشتیم از توافق خارج شویم. اصرار رهبران اروپا این بود. این به نظر من اروپایی‌ها هم به نهمدش‌ان عمل نکردند و نهایتاً پسندار طولانی اقدام کرده، مذاکراتی هم با ما داشتند و یک سازو کار ارائه کردند. پرسش: این اصرار دارند اما صورت عملی نمی‌کنند. ایران از این انتظار دارد اقدام عملی صورت دهند. شما گفته اید که صبر ایران تمام خواهد شد؟ لاریجانی: به‌محیطور است یعنی آنها اقدامات عملی متناسب برنداشته‌لند. لیکن اخیراً سازو کار مالی را درست کردند که از این طریق بتوانند کارشان را انجام دهند. ادعای آنها این است و گفته اند اراده سیاسی ما بر این است که توافق هسته‌ای را نگه داریم، اما برخی شرکت‌های ما واردات و مشکلاتی دارندو به همین دلیل سازو کاری را فراهم کردند. این سازو کار فعلاً گسلد و برای واردات می‌باشد، و اراده‌شان برای این کار بستگی دارد. تا اینجا اگر بخواهیم تحلیل کنیم اروپایی‌ها کار مهمی انجام ندادند.

پرسش: آیا مذکروه دیگری درباره توافق هسته‌ای در پیش داریم یا توافق به درگیری و دیواربویی می‌شود؟ لاریجانی: تا کار با روی اسامی‌است. به‌در ایران مسائل استراتژیک با تحلیل درست، بررسی و ارزیابی درست انجام می‌شود چه در موضوع هسته‌ای، چه در مسائل منطقه‌ای. منظور نیستیم که ملای حرکت احساسی انجام دهیم، بنابراین گامی که در گذشته برداشته ایم بر اساس محاسبه و شدت بود و جمهوری اسلامی ضرر نکرد. این که آقای ترامپ بدون یک رفتار درست دیپلماتیک کاری را انجام می‌دهد معنایش غلط بودن دارد.

پرسش: آمریکا در مقابل سیاست خارجی ایران، طرح آمریکا به نام «معامله قرن-ترامپ» برای نابودی کامل آرمان فلسطین و تلاش برای تحریر ویرجیه ایران و تحریک افکار عمومی علیه ایران را در پیش دارد. درست است که همه آنها به شکست انجامیدند یا این حال چالش‌های هنوز هست: آیا مجلس وظیفه نظارتی خود را به‌طور کامل در پیش دادن و هدایت سیاست خارجی ایران برای دفع توطئه‌ها آمریکا ادا می‌کند؟

لاریجانی: تصور ما این است که آمریکایی‌ها در منطقه توفیق زیادی نداشته‌لند. درست است که افرادی را دوست امروز برای خودشان درست کردند که در قضا به اسرائیل آنها را سرگرم کنند اما اینها کارهای تاکتیکی است. آنچه که اکنون مهم است، این که مقاومت ایران امروز نسبت به دیروز قدرتش بیشتر شده است و نه وقتی می‌خواهید رفتار استراتژیک را بحث کنید، باید بحث کلان کنید. آیا مقاومت، توفیق بیشتری‌های که در عراق در زمان پیدای کرد، ورنش در منطقه بالا رفت یا پایین‌تر؟ اینجاست که می‌شود توفیق آمریکایی‌ها را ارزیابی کرد. این که می‌آیند و با معامله بزرگ قرن صحبت می‌کنند رفتار استراتژیک نیست. این که امروز اسرائیل از خود مشرتی در نشان می‌دهد به دیروز قدرت او نیست، به خاطر پیش‌بودن بعضی از کشورهای عربی است، از ضعف آنها برای خود پرستیژ ایجاد می‌کند نه قدرت ذاتی خودش؛ لذا در مجلس نگاه یک از ارزیابی دیگری است و در پارلمان مسائل استراتژیکی امروز توفیق دیگری می‌دهد.

پرسش: در مورد مسائل داخلی برخی دوایر از احتمال تغییر و تعدیل قانون اساسی صحبت می‌کنند. آیا این موضوع در دستور کار مجلس هست؟

لاریجانی: تغییر در قانون اساسی اکنون مطرح نیست البته قانون اساسی یک وحی نمیشد، یک تصور نیست است

و می‌تواند همیشه تغییر پیدا کند لیکن تصور در سطح کار کشور مطرح نیست. آنچه که اکنون هست لازم است ساختار

### نمایندگان مجلس با اصلاح و

دائمی‌شدن قانون مدیریت خدمات

کشوری از تاریخ انقضای مدت اعتبار آزمایشی آن موافقت کردند.

به گزارش ایرنا، نمایندگان در جلسه علنی دیروز مجلس (کشاورزان)، جلسه علنی دیروز مجلس (کشاورزان)، لایحه دائمی‌شدن قانون مدیریت خدمات کشوری پرداختند و کلیات و جزئیات ماده واحدہ این لایحه را تصویب کردند.

با تصویب نمایندگان در ماده واحدہ این لایحه، قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب هشتم مهر ۱۳۸۶ با اصلاحات و الحاقات بعدی از تاریخ انقضای مدت اعتبار آزمایشی آن دائمی‌شد. لایحه اصلاح و دائمی‌کردن قانون مدیریت خدمات کشوری که به پیشنهاد سازمان امور اداری و استخدامی کشور در جلسه برنامه‌های کوتاه مدت و بلند مدت گسترش روابط اقتصادی دو کشور ارائه کرد: اعضای شورای عالی با تأکید بر گسترش روابط راهبردی با چین در حوزه‌های مختلف، بر تسریع در اجرای توافق‌های دو کشور تأکید کردند.

خبر دیگر آن کسه گزارش کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس درباره عدم اجرای قانون تضمین خرید محصولات کشاورزی با موافقت نمایندگان به قوه قضائیه ارسال شد.

در این گزارش که توسط محمود زاده سخنگوی کمیسیون کشاورزی قرائت شد، آمده است:

درباره زمان اعلام قیمت خرید تضمینی، وزارت جهاد کشاورزی قصور یک تا چند هفته ای داشته ، اما تخلف شورای اقتصاد به ویژه رئیس سازمان برنامه و بودجه به عنوان غیر شورای اقتصاد در اعلام یا تأخیر قیمت تضمینی محصولات زراعی مرتب است.

در ادامه این گزارش تأکید شده است: درباره قیمت خرید تضمینی اعلامی از سوی دولت، تخلف از قانون محرز است و تخلف اعضای شورای اقتصاد و به ویژه شورا و شور و ویر آن به واسطه جایگاه و امکان تأثیرگذاری، مشهود است.

ایجاد تغییر و تحول در این گذشته انتظار می‌رود داشته اند تاکید کرد که مقام معظم رهبری بر مبنای همین شناخت در گام دوم انقلاب، توجه، باور، اعتماد و اعتقاد ویژه خود به جوانان را به تفصیل تبیین فرموده‌اند که می‌تواند الهام بخش همه رفتارها و اقدامات در بخش‌های مختلف کشور قرار گیرد. حاتمی‌ا توضیح بیانیه گام دوم انقلاب با موضوع جوانان افزود: سراسر تاریخ انقلاب اسلامی از حماسه و حضور جوانان در آوردگاه‌های حساس نقش بسنه است و این گذشته انتظار می‌رود کلیدی برای طی مسیر پیشرفت انقلاب اسلامی در آینده امروز بدو‌دی با تأکید بر پیاده سازی تفکرات راهبردی، خلاق و نوآور، کالان نگر و درودلشید در بدنه جوانان و وزارت دفاع کشم، جوانان امروز صنعت دفاعی بایددر چه روزنه خود را در پیش مسئولیت‌های خطیر آماده سازند و با سرلو‌حه قرار دادن اخلاص، مدیریت و تکرل بر خلد یا هر‌هم ریزی منسجم و دقیق به سمت برداشتن گام‌های بلند انقلاب حرکت کنند.

فرمانده قرارگاه ناوگان جنوب نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران کرد: ناوگروه شصت و یکم این نیرو راهی تنگه باب‌المن‌دب‌ باشد.

به گزارش ایرنا، امیر درباراد دوم «افشین تاشک» گفت: ناوگروه شصت و یکم نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران روز گذشته با بدرفه فرماندهان این نیرو پذیرندعباس را به مقصد آب‌های درون دست ترک کرد و وی افزود: این ناوگروه به منظور تأمین امنیت خطوط کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران در محدوده خلیج‌ مد و تنگه باب

فرمانده قرارگاه ناوگان جنوب نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران کرد: ناوگروه شصت و یکم این نیرو راهی تنگه باب‌المن‌دب‌ باشد.

به گزارش ایرنا، امیر درباراد دوم «افشین تاشک» گفت: ناوگروه شصت و یکم نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران روز گذشته با بدرفه فرماندهان این نیرو پذیرندعباس را به مقصد آب‌های درون دست ترک کرد و وی افزود: این ناوگروه به منظور تأمین امنیت خطوط کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران در محدوده خلیج‌ مد و تنگه باب

فرمانده قرارگاه ناوگان جنوب نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران کرد: ناوگروه شصت و یکم این نیرو راهی تنگه باب‌المن‌دب‌ باشد.

به گزارش ایرنا، امیر درباراد دوم «افشین تاشک» گفت: ناوگروه شصت و یکم نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران روز گذشته با بدرفه فرماندهان این نیرو پذیرندعباس را به مقصد آب‌های درون دست ترک کرد و وی افزود: این ناوگروه به منظور تأمین امنیت خطوط کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران در محدوده خلیج‌ مد و تنگه باب

فرمانده قرارگاه ناوگان جنوب نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران کرد: ناوگروه شصت و یکم این نیرو راهی تنگه باب‌المن‌دب‌ باشد.

به گزارش ایرنا، امیر درباراد دوم «افشین تاشک» گفت: ناوگروه شصت و یکم نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران روز گذشته با بدرفه فرماندهان این نیرو پذیرندعباس را به مقصد آب‌های درون دست ترک کرد و وی افزود: این ناوگروه به منظور تأمین امنیت خطوط کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران در محدوده خلیج‌ مد و تنگه باب

فرمانده قرارگاه ناوگان جنوب نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران کرد: ناوگروه شصت و یکم این نیرو راهی تنگه باب‌المن‌دب‌ باشد.

به گزارش ایرنا، امیر درباراد دوم «افشین تاشک» گفت: ناوگروه شصت و یکم نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران روز گذشته با بدرفه فرماندهان این نیرو پذیرندعباس را به مقصد آب‌های درون دست ترک کرد و وی افزود: این ناوگروه به منظور تأمین امنیت خطوط کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران در محدوده خلیج‌ مد و تنگه باب

فرمانده قرارگاه ناوگان جنوب نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران کرد: ناوگروه شصت و یکم این نیرو راهی تنگه باب‌المن‌دب‌ باشد.

به گزارش ایرنا، امیر درباراد دوم «افشین تاشک» گفت: ناوگروه شصت و یکم نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران روز گذشته با بدرفه فرماندهان این نیرو پذیرندعباس را به مقصد آب‌های درون دست ترک کرد و وی افزود: این ناوگروه به منظور تأمین امنیت خطوط کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران در محدوده خلیج‌ مد و تنگه باب

فرمانده قرارگاه ناوگان جنوب نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران کرد: ناوگروه شصت و یکم این نیرو راهی تنگه باب‌المن‌دب‌ باشد.

به گزارش ایرنا، امیر درباراد دوم «افشین تاشک» گفت: ناوگروه شصت و یکم نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران روز گذشته با بدرفه فرماندهان این نیرو پذیرندعباس را به مقصد آب‌های درون دست ترک کرد و وی افزود: این ناوگروه به منظور تأمین امنیت خطوط کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران در محدوده خلیج‌ مد و تنگه باب

فرمانده قرارگاه ناوگان جنوب نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران کرد: ناوگروه شصت و یکم این نیرو راهی تنگه باب‌المن‌دب‌ باشد.

به گزارش ایرنا، امیر درباراد دوم «افشین تاشک» گفت: ناوگروه شصت و یکم نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران روز گذشته با بدرفه فرماندهان این نیرو پذیرندعباس را به مقصد آب‌های درون دست ترک کرد و وی افزود: این ناوگروه به منظور تأمین امنیت خطوط کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران در محدوده خلیج‌ مد و تنگه باب

فرمانده قرارگاه ناوگان جنوب نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران کرد: ناوگروه شصت و یکم این نیرو راهی تنگه باب‌المن‌دب‌ باشد.

به گزارش ایرنا، امیر درباراد دوم «افشین تاشک» گفت: ناوگروه شصت و یکم نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران روز گذشته با بدرفه فرماندهان این نیرو پذیرندعباس را به مقصد آب‌های درون دست ترک کرد و وی افزود: این ناوگروه به منظور تأمین امنیت خطوط کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران در محدوده خلیج‌ مد و تنگه باب

فرمانده قرارگاه ناوگان جنوب نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران کرد: ناوگروه شصت و یکم این نیرو راهی تنگه باب‌المن‌دب‌ باشد.

به گزارش ایرنا، امیر درباراد دوم «افشین تاشک» گفت: ناوگروه شصت و یکم نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران روز گذشته با بدرفه فرماندهان این نیرو پذیرندعباس را به مقصد آب‌های درون دست ترک کرد و وی افزود: این ناوگروه به منظور تأمین امنیت خطوط کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران در محدوده خلیج‌ مد و تنگه باب

فرمانده قرارگاه ناوگان جنوب نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران کرد: ناوگروه شصت و یکم این نیرو راهی تنگه باب‌المن‌دب‌ باشد.

به گزارش ایرنا، امیر درباراد دوم «افشین تاشک» گفت: ناوگروه شصت و یکم نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران روز گذشته با بدرفه فرماندهان این نیرو پذیرندعباس را به مقصد آب‌های درون دست ترک کرد و وی افزود: این ناوگروه به منظور تأمین امنیت خطوط کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران در محدوده خلیج‌ مد و تنگه باب

فرمانده قرارگاه ناوگان جنوب نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران کرد: ناوگروه شصت و یکم این نیرو راهی تنگه باب‌المن‌دب‌ باشد.

به گزارش ایرنا، امیر درباراد دوم «افشین تاشک» گفت: ناوگروه شصت و یکم نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران روز گذشته با بدرفه فرماندهان این نیرو پذیرندعباس را به مقصد آب‌های درون دست ترک کرد و وی افزود: این ناوگروه به منظور تأمین امنیت خطوط کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران در محدوده خلیج‌ مد و تنگه باب

فرمانده قرارگاه ناوگان جنوب نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران کرد: ناوگروه شصت و یکم این نیرو راهی تنگه باب‌المن‌دب‌ باشد.

به گزارش ایرنا، امیر درباراد دوم «افشین تاشک» گفت: ناوگروه شصت و یکم نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران روز گذشته با بدرفه فرماندهان این نیرو پذیرندعباس را به مقصد آب‌های درون دست ترک کرد و وی افزود: این ناوگروه به منظور تأمین امنیت خطوط کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران در محدوده خلیج‌ مد و تنگه باب

فرمانده قرارگاه ناوگان جنوب نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران کرد: ناوگروه شصت و یکم این نیرو راهی تنگه باب‌المن‌دب‌ باشد.

به گزارش ایرنا، امیر درباراد دوم «افشین تاشک» گفت: ناوگروه شصت و یکم نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران روز گذشته با بدرفه فرماندهان این نیرو پذیرندعباس را به مقصد آب‌های درون دست ترک کرد و وی افزود: این ناوگروه به منظور تأمین امنیت خطوط کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران در محدوده خلیج‌ مد و تنگه باب

فرمانده قرارگاه ناوگان جنوب نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران کرد: ناوگروه شصت و یکم این نیرو راهی تنگه باب‌المن‌دب‌ باشد.

به گزارش ایرنا، امیر درباراد دوم «افشین تاشک» گفت: ناوگروه شصت و یکم نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران روز گذشته با بدرفه فرماندهان این نیرو پذیرندعباس را به مقصد آب‌های درون دست ترک کرد و وی افزود: این ناوگروه به منظور تأمین امنیت خطوط کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران در محدوده خلیج‌ مد و تنگه باب

فرمانده قرارگاه ناوگان جنوب نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران کرد: ناوگروه شصت و یکم این نیرو راهی تنگه باب‌المن‌دب‌ باشد.

به گزارش ایرنا، امیر درباراد دوم «افشین تاشک» گفت: ناوگروه شصت و یکم نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران روز گذشته با بدرفه فرماندهان این نیرو پذیرندعباس را به مقصد آب‌های درون دست ترک کرد و وی افزود: این ناوگروه به منظور تأمین امنیت خطوط کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران در محدوده خلیج‌ مد و تنگه باب

فرمانده قرارگاه ناوگان جنوب نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران کرد: ناوگروه شصت و یکم این نیرو راهی تنگه باب‌المن‌دب‌ باشد.

به گزارش ایرنا، امیر درباراد دوم «افشین تاشک» گفت: ناوگروه شصت و یکم نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران روز گذشته با بدرفه فرماندهان این نیرو پذیرندعباس را به مقصد آب‌های درون دست ترک کرد و وی افزود: این ناوگروه به منظور تأمین امنیت خطوط کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران در محدوده خلیج‌ مد و تنگه باب

فرمانده قرارگاه ناوگان جنوب نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران کرد: ناوگروه شصت و یکم این نیرو راهی تنگه باب‌المن‌دب‌ باشد.

به گزارش ایرنا، امیر درباراد دوم «افشین تاشک» گفت: ناوگروه شصت و یکم نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران روز گذشته با بدرفه فرماندهان این نیرو پذیرندعباس را به مقصد آب‌های درون دست ترک کرد و وی افزود: این ناوگروه به منظور تأمین امنیت خطوط کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران در محدوده خلیج‌ مد و تنگه باب

فرمانده قرارگاه ناوگان جنوب نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران کرد: ناوگروه شصت و یکم این نیرو راهی تنگه باب‌المن‌دب‌ باشد.

به گزارش ایرنا، امیر درباراد دوم «افشین تاشک» گفت: ناوگروه شصت و یکم نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران روز گذشته با بدرفه فرماندهان این نیرو پذیرندعباس را به مقصد آب‌های درون دست ترک کرد و وی افزود: این ناوگروه به منظور تأمین امنیت خطوط کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران در محدوده خلیج‌ مد و تنگه باب

فرمانده قرارگاه ناوگان جنوب نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران کرد: ناوگروه شصت و یکم این نیرو راهی تنگه باب‌المن‌دب‌ باشد.

به گزارش ایرنا، امیر درباراد دوم «افشین تاشک» گفت: ناوگروه شصت و یکم نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران روز گذشته با بدرفه فرماندهان این نیرو پذیرندعباس را به مقصد آب‌های درون دست ترک کرد و وی افزود: این ناوگروه به منظور تأمین امنیت خطوط کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران در محدوده خلیج‌ مد و تنگه باب

فرمانده قرارگاه ناوگان جنوب نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران کرد: ناوگروه شصت و یکم این نیرو راهی تنگه باب‌المن‌دب‌ باشد.

به گزارش ایرنا، امیر درباراد دوم «افشین تاشک» گفت: ناوگروه شصت و یکم نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران روز گذشته با بدرفه فرماندهان این نیرو پذیرندعباس را به مقصد آب‌های درون دست ترک کرد و وی افزود: این ناوگروه به منظور تأمین امنیت خطوط کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران در محدوده خلیج‌ مد و تنگه باب

فرمانده قرارگاه ناوگان جنوب نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران کرد: ناوگروه شصت و یکم این نیرو راهی تنگه باب‌المن‌دب‌ باشد.

به گزارش ایرنا، امیر درباراد دوم «افشین تاشک» گفت: ناوگروه شصت و یکم نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران روز گذشته با بدرفه فرماندهان این نیرو پذیرندعباس را به مقصد آب‌های درون دست ترک کرد و وی افزود: این ناوگروه به منظور تأمین امنیت خطوط کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران در محدوده خلیج‌ مد و تنگه باب

فرمانده قرارگاه ناوگان جنوب نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران کرد: ناوگروه شصت و یکم این نیرو راهی تنگه باب‌المن‌دب‌ باشد.

به گزارش ایرنا، امیر درباراد دوم «افشین تاشک» گفت: ناوگروه شصت و یکم نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران روز گذشته با بدرفه فرماندهان این نیرو پذیرندعباس را به مقصد آب‌های درون دست ترک کرد و وی افزود: این ناوگروه به منظور تأمین امنیت خطوط کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران در محدوده خلیج‌ مد و تنگه باب

فرمانده قرارگاه ناوگان جنوب نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران کرد: ناوگروه شصت و یکم این نیرو راهی تنگه باب‌المن‌دب‌ باشد.

به گزارش ایرنا، امیر درباراد دوم «افشین تاشک» گفت: ناوگروه شصت و یکم نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران روز گذشته با بدرفه فرماندهان این نیرو پذیرندعباس را به مقصد آب‌های درون دست ترک کرد و وی افزود: این ناوگروه به منظور تأمین امنیت خطوط کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران در محدوده خلیج‌ مد و تنگه باب

فرمانده قرارگاه ناوگان جنوب نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران کرد: ناوگروه شصت و یکم این نیرو راهی تنگه باب‌المن‌دب‌ باشد.

به گزارش ایرنا، امیر درباراد دوم «افشین تاشک» گفت: ناوگروه شصت و یکم نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران روز گذشته با بدرفه فرماندهان این نیرو پذیرندعباس را به مقصد آب‌های درون دست ترک کرد و وی افزود: این ناوگروه به منظور تأمین امنیت خطوط کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران در محدوده خلیج‌ مد و تنگه باب

فرمانده قرارگاه ناوگان جنوب نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران کرد: ناوگروه شصت و یکم این نیرو راهی تنگه باب‌المن‌دب‌ باشد.

به گزارش ایرنا، امیر درباراد دوم «افشین تاشک» گفت: ناوگروه شصت و یکم نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران روز گذشته با بدرفه فرماندهان این نیرو پذیرندعباس را به مقصد آب‌های درون دست ترک کرد و وی افزود: این ناوگروه به منظور تأمین امنیت خطوط کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران در محدوده خلیج‌ مد و تنگه باب

فرمانده قرارگاه ناوگان جنوب نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران کرد: ناوگروه شصت و یکم این نیرو راهی تنگه باب‌المن‌دب‌ باشد.

به گزارش ایرنا، امیر درباراد دوم «افشین تاشک» گفت: ناوگروه شصت و یکم نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران روز گذشته با بدرفه فرماندهان این نیرو پذیرندعباس را به مقصد آب‌های درون دست ترک کرد و وی افزود: این ناوگروه به منظور تأمین امنیت خطوط کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران در محدوده خلیج‌ مد و تنگه باب

فرمانده قرارگاه ناوگان جنوب نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران کرد: ناوگروه شصت و یکم این نیرو راهی تنگه باب‌المن‌دب‌ باشد.

به گزارش ایرنا، امیر درباراد دوم «افشین تاشک» گفت: ناوگروه شصت و یکم نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران روز گذشته با بدرفه فرماندهان این نیرو پذیرندعباس را به مقصد آب‌های درون دست ترک کرد و وی افزود: این ناوگروه به منظور تأمین امنیت خطوط کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران در محدوده خلیج‌ مد و تنگه باب

فرمانده قرارگاه ناوگان جنوب نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران کرد: ناوگروه شصت و یکم این نیرو راهی تنگه باب‌المن‌دب‌ باشد.

به گزارش ایرنا، امیر درباراد دوم «افشین تاشک» گفت: ناوگروه شصت و یکم نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران روز گذشته با بدرفه فرماندهان این نیرو پذیرندعباس را به مقصد آب‌های درون دست ترک کرد و وی افزود: این ناوگروه به منظور تأمین امنیت خطوط کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران در محدوده خلیج‌ مد و تنگه باب

فرمانده قرارگاه ناوگان جنوب نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران کرد: ناوگروه شصت و یکم این نیرو راهی تنگه باب‌المن‌دب‌ باشد.

به گزارش ایرنا، امیر درباراد دوم «افشین تاشک» گفت: ناوگروه شصت و یکم نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران روز گذشته با بدرفه فرماندهان این نیرو پذیرندعباس را به مقصد آب‌های درون دست ترک کرد و وی افزود: این ناوگروه به منظور تأمین امنیت خطوط کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران در محدوده خلیج‌ مد و تنگه باب

فرمان



**میراث فرهنگی در یونسکو**

## و ثبت جهانی نوروز (بخش پنجم و بایانی)

**احمد جلالی**\*

در بخش پیشین این یادداشت، در مراسم نوروزی هرساله در یونسکو گفتیم که با مدیریت نمایندگی کشورمان در مقر یونسکو با مشارکت ۱۲ کشور پرنوده نوروز برگزار می شود. علاوه بر این مراسم مشترک، کشورهاش، در میان آمد، ویژهٔ عیدانه دیگر هم تدارک می‌بینند. مثلاً در نوروز سال ۱۳۹۴، نمایندگی ایران، برنامه هنری پر و پیمانی در تالار اصلی یونسکو ترتیب داد که به لطف هنرنامای همایون شجریان و سه‌رآب پور ناظری و گروه سازها،۱۷ خوش درخشید. یک تصنیف خوش ساخت نوروزی هم مخصوص آن مراسم ساخته بودند که اولین بار آنجا اجرا شد. در همان برنامه، از ایرانشناس برجسته فرانسوی، پرفسورهای دوفوشه کور، بخاطر خدمات او به ادبیات و فرهنگ ایران هم تجلیل شد، و ملال طلای مولانا۱۷و او اعطا گردید، و بخصوص ذکر جمیل ترجمه کامل او از دیوان حافظ به زبان فرانسه، همراه با مقدمهٔ فاضلانژله کور، بدین دکتر محمد علی موحّد، رونمایی شد. که همان دوران سر بر آن داشت، یعنی ترجمه مقالات ششم تبریزی به زبان فرانسه، که خوشبختانه به ثمر رسید و همین جلدی قبل در تهران در حضور استاد یی بدیل، دکتر محمد علی موحّد، رونمایی شد. تصحیح و توضیح و انتشار مقالات ششم تبریزی تنها یکی از برکات وجود مبارک دکتر موحّد است که خداوند سایه ذی جودش را بر سر فرهنگ و ادب ایران زمین نگاه دارد. این کتاب مبنای ترجمهٔ پرفسور دوفوشه کور بود که عمر پر برکتش دراز بود. خود دکتر موحّد هم بر این کار نظارت می فرمود.

امسال هم نمایندگی جمهوری آذربایجان در یونسکو، از استاد عالم قاسم اف، خانواده شهر این کشور، دعوت کرده است که در یونسکو کنسرت نوروزی داشته باشد. در این برنامه، نوازندگانی از ایران قاسم‌اف را هم‌راهنمای خویشند کرد، بدین هنر، بهترین رآوی رازها و قصه گوی دلای بنی آدم است که اعضای یکدیگرند. قاسم اف هنرمند برجسته‌ای است که در طول عمر پربار هنری خود، با نامداران موسیقی در ایران نیز همکاری‌های درخشان داشته است. \*\*\*

اکنونسینو حفظاظت از میراث فرهنگی ناملوس) یونسکو در سال ۲۰۰۳ به تصویب رسید و سپس برای دولتهای عضو یونسکو ارسال شد. برای ارجانی شدن یک کنوئسیون، لازم است تعداد کشورهائی که آن را رسماً می پذیرند به حد نصاب خاصی برسد. طبیعی است که این روند چند سال بطول می انجامد تا نهایتاً پارلمان یا مرکز قانون گذاری هر کشور برای پیوستن یا نپیوستن آن به تصمیم بگیرد. در ایران، مجلس شورای اسلامی ما در سال ۱۳۸۵ (۲۰۰۵) انتخاب جمهوری اسلامی ایران به آن را تصویب و به دولت ابلاغ کرد. اینجاب برای آنکه زودتر بتوانیم ساز و کار ثبت موراثت فرهنگی معنوی مان را ساماندهی کنیم و از افتة اجلاس‌های کنیه بین المللی حفظاظت از میراث فرهنگی ناملوس یونسکو- که تقویت نمیشد، شخصاً پیگیری کرد و پس از طی تشریفات لازم در وزارت امور خارجه و سازمان میراث فرهنگی، لوح رسمی الحاق ایران را به خود به کاخ ریاست جمهوری بردم و توضیح رئیس جمهوری را گرفتم و با خود به مقر یونسکو در پاریس اوردم که بعد از مدتی یونسکو تسلیم کردم. این تسلیم برای آن بود که سهمیه هر کشور عضو یک کنوئسیون، در هر اجلاس سالیه کمیته بین الدول، فقط یک پرونده است. نتایجاً، هرچه دیرتر به آن می پیوستیم، سهمیه سالانه مان را برای معرفی یک اثر بیشتر از دست می دادیم. این را هم بگویم که تشکیل پرونده‌های چند ملیتی این امتیاز را دارد که جای آن سهمیه را نمی گیرد. یعنی هر عضو کنوئسیون می تواند در هر اجلاس، علاوه بر یک پرونده خاص خود، در پرونده‌های مشترک با دیگران سهمیه بشود. یونسکو این مقررات را برای آن وضع کرده که ممبرهای فرهنگی میان کشورها را از راه تلاش جمعی برای حفظ میراث مشترک تشویق کند. از این جهت هم، «نوروز» در یونسکو ، -شاخص ترین اثر ثبت شده معنوی است که اهداف کنوئسیون ۲۰۰۳ را متجلی می کند.مدیرکل یونسکو هم در پیام نوروز ۱۳۹۷ خود، آن را «یکی از پرجاذبه‌ترین میراث‌های فرهنگی معنوی بشریت» توصیف کرد. \*\*\*

ایران تا کنون ۱۳ اثر ثبت شده در فهرست میراث فرهنگی ناملوس جهانی دارد. از این میان، پرونده ده اثر، ملی است که ایران به تنهایی ثبت کرده است با این عناوین: ردیف موسیقی ایرانی، مهارتهای سنتی فرش بافی کاشان، مهارتهای سنتی فرش بافی فارس، آئین پهلوانی و زورخانه‌ای، موسیقی بخشی‌های خراسان، آئین هنر نمایشی تعزیه، نقالی شیوه نمایشی کوفی، مهارتهای سنتی ساختن کفن و درانوردی در خلیج فارس، آئین قالی شویان مشهد اَردهال در کاشان، چوگان یا بازی سوارکاری همراه با موسیقی و قصه گوئی پرونده سه اثر دیگر، چندملیتی است: اول، «نوروز» (شامل ایران، افغانستان، جمهوری آذربایجان، ازبکستان، پاکستان، عراق، قرقیزستان، تاجیکستان، ترکمنستان، ترکیه و هند). دوم، سر ساختن و نواختن ساز کامانچه (شامل ایران و جمهوری آذربایجان). سوم، فرهنگ یختن نان تخت (شامل ایران، جمهوری آذربایجان، قرقیزستان، قزاقستان و ترکیه) که در این کشورها با ناهای مختلف خوانده می شود و ما به آن نان لواش می گوئیم.

در یونسکو، مدیریت پرونده «نوروز» با ایران است. این بزرگترین پرونده چندملیتی ثبت میراث جهانی است. در سطح ملی نباید از یاد ببریم که ارتباط و هماهنگی‌های سازنده با کشورهای خوروز نوروز طیف‌های خطیر است. باید به راستی و نظم و تواضع، مشوق این همکاری‌ها بود. این میراث یک ذخیره و پشتوانه عظیم فرهنگی است. جغرافیای فرهنگ، احکام خاص خود را دارد، و دانش خاص خود را هم می طلبد. \*\*\*

در بخش‌های مختلف این نوشته، غرض اصلی این بود که بخصوص نسل و نوجوان و جوان ایران را با مقوله میراث فرهنگی در یونسکو، و منزلت موراثت معنوی کهن ایران زمین، و چگونگی و مراحل ثبت جهانی «نوروز» آشناتر کنم. هنوز گفتنی بسیار است اما سخن دراز شد و بهر جهت شایسته. روزها گرفت گو و باک نیست. اما ایران پاک می ماند با نوروزش چند هزار سال است که نوروز با شوالی از رنگ بهار بر دوش، از آن دوردست‌های تاریخ می تازد، و درست در لحظه ورود خورشید به اولین منزلگه فلکی اش، از راه می‌رسد. می‌خواند این نوروز این سوار همواره پیروز:

بازآمدم بازآمد از پیشش آن یار آمد
در من رگن در من نگر بهر تو غمخوار آدمم
شاد آدمم ششاد آدمم از جمله آزاد آدمم
چندین هزاران سال شد تا من به گفتار آدمم (مولانا)

**پی‌نوین:**
[۱] بخش‌های اول و دوم و سوم و چهارم این یادداشت به ترتیب در اطلاعات ۱۲ و ۱۶ و ۲۱ و ۲۶ اسفند ۱۳۹۷ انتشار یافت.
[۲] گروه سیلواش در سال ۹۰به مناسبت نکوداشت استاد محمدرضا شجریان شلیک شد.
[۳] این مدل، در سال ۲۰۰۷ میلادی، مصادف با هشتصدمین سال تولد، او رسماً در یونسکو تصویب و تأسیس شد.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی

تاکید کرد: چریان نشر برای تقویت پشتوانهٔ فرهنگ به‌نماینده‌بین‌المللی کتاب، چشم امید دارد از این رو باید تسهیلات لازم برای حضور عموم مردم مهیا شود.

به گزارش ایرنا، سیدعباس صالحی روز یکشنبه به منظور بازدید از آخرین وضعیت آماده‌سازی سازه‌های سی و دومین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران از محل تعیین نشده برای برگزاری این نمایشگاه در مصلاي امام خمینی (ره) تهران دیدن کرد.

وی در حاشیه این دیدار گفت: نمایشگاه کتاب صرفاً یک نمایشگاه متداول در کشور نیست زیرا این نمایشگاه یک اتفاق خاص و بزرگ برای اهالی فرهنگ است. بنابراین اهتمام نسبت به این نمایشگاه و همکاری دستگاه‌های هم‌خانواده و سایر دستگاه‌ها، هدف همکاری در یک رویداد ملی را دنبال می‌کند. عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی با اشاره به اهمیت نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران از زوایای مختلف گفت: اما این رویداد در سال ۹۸ اهمیت بیشتری دارد، این نمایشگاه در اقتصاد نشر تأثیر خواهد داشت، اس‌ال باوجه‌ی به شرایط اقتصادی که کشور به خاطر بدهدیی پارهای از کشورها قاسم اف، خانواده شهر این کشور، دعوت کرده است که در یونسکو کنسرت نوروزی داشته باشد. در این برنامه، نوازندگانی از ایران قاسم‌اف را هم‌راهنمای خویشند کرد، بدین هنر، بهترین رآوی رازها و قصه گوی دلای بنی آدم است که اعضای یکدیگرند. قاسم اف هنرمند برجسته‌ای است که در طول عمر پربار هنری خود، با نامداران موسیقی در ایران نیز همکاری‌های درخشان داشته است. \*\*\*

اکنونسینو حفظاظت از میراث فرهنگی ناملوس) یونسکو در سال ۲۰۰۳ به تصویب رسید و سپس برای دولتهای عضو یونسکو ارسال شد. برای ارجانی شدن یک کنوئسیون، لازم است تعداد کشورهائی که آن را رسماً می پذیرند به حد نصاب خاصی برسد. طبیعی است که این روند چند سال بطول می انجامد تا نهایتاً پارلمان یا مرکز قانون گذاری هر کشور برای پیوستن یا نپیوستن آن به تصمیم بگیرد. در ایران، مجلس شورای اسلامی ما در سال ۱۳۸۵ (۲۰۰۵) انتخاب جمهوری اسلامی ایران به آن را تصویب و به دولت ابلاغ کرد. اینجاب برای آنکه زودتر بتوانیم ساز و کار ثبت موراثت فرهنگی معنوی مان را ساماندهی کنیم و از افتة اجلاس‌های کنیه بین المللی حفظاظت از میراث فرهنگی ناملوس یونسکو- که تقویت نمیشد، شخصاً پیگیری کرد و پس از طی تشریفات لازم در وزارت امور خارجه و سازمان میراث فرهنگی، لوح رسمی الحاق ایران را به خود به کاخ ریاست جمهوری بردم و توضیح رئیس جمهوری را گرفتم و با خود به مقر یونسکو در پاریس اوردم که بعد از مدتی یونسکو تسلیم کردم. این تسلیم برای آن بود که سهمیه هر کشور عضو یک کنوئسیون، در هر اجلاس سالیه کمیته بین الدول، فقط یک پرونده است. نتایجاً، هرچه دیرتر به آن می پیوستیم، سهمیه سالانه مان را برای معرفی یک اثر بیشتر از دست می دادیم. این را هم بگویم که تشکیل پرونده‌های چند ملیتی این امتیاز را دارد که جای آن سهمیه را نمی گیرد. یعنی هر عضو کنوئسیون می تواند در هر اجلاس، علاوه بر یک پرونده خاص خود، در پرونده‌های مشترک با دیگران سهمیه بشود. یونسکو این مقررات را برای آن وضع کرده که ممبرهای فرهنگی میان کشورها را از راه تلاش جمعی برای حفظ میراث مشترک تشویق کند. از این جهت هم، «نوروز» در یونسکو ، -شاخص ترین اثر ثبت شده معنوی است که اهداف کنوئسیون ۲۰۰۳ را متجلی می کند.مدیرکل یونسکو هم در پیام نوروز ۱۳۹۷ خود، آن را «یکی از پرجاذبه‌ترین میراث‌های فرهنگی معنوی بشریت» توصیف کرد. \*\*\*

ایران تا کنون ۱۳ اثر ثبت شده در فهرست میراث فرهنگی ناملوس جهانی دارد. از این میان، پرونده ده اثر، ملی است که ایران به تنهایی ثبت کرده است با این عناوین: ردیف موسیقی ایرانی، مهارتهای سنتی فرش بافی کاشان، مهارتهای سنتی فرش بافی فارس، آئین پهلوانی و زورخانه‌ای، موسیقی بخشی‌های خراسان، آئین هنر نمایشی تعزیه، نقالی شیوه نمایشی کوفی، مهارتهای سنتی ساختن کفن و درانوردی در خلیج فارس، آئین قالی شویان مشهد اَردهال در کاشان، چوگان یا بازی سوارکاری همراه با موسیقی و قصه گوئی پرونده سه اثر دیگر، چندملیتی است: اول، «نوروز» (شامل ایران، افغانستان، جمهوری آذربایجان، ازبکستان، پاکستان، عراق، قرقیزستان، تاجیکستان، ترکمنستان، ترکیه و هند). دوم، سر ساختن و نواختن ساز کامانچه (شامل ایران و جمهوری آذربایجان). سوم، فرهنگ یختن نان تخت (شامل ایران، جمهوری آذربایجان، قرقیزستان، قزاقستان و ترکیه) که در این کشورها با ناهای مختلف خوانده می شود و ما به آن نان لواش می گوئیم.

در یونسکو، مدیریت پرونده «نوروز» با ایران است. این بزرگترین پرونده چندملیتی ثبت میراث جهانی است. در سطح ملی نباید از یاد ببریم که ارتباط و هماهنگی‌های سازنده با کشورهای خوروز نوروز طیف‌های خطیر است. باید به راستی و نظم و تواضع، مشوق این همکاری‌ها بود. این میراث یک ذخیره و پشتوانه عظیم فرهنگی است. جغرافیای فرهنگ، احکام خاص خود را دارد، و دانش خاص خود را هم می طلبد. \*\*\*

در بخش‌های مختلف این نوشته، غرض اصلی این بود که بخصوص نسل و نوجوان و جوان ایران را با مقوله میراث فرهنگی در یونسکو، و منزلت موراثت معنوی کهن ایران زمین، و چگونگی و مراحل ثبت جهانی «نوروز» آشناتر کنم. هنوز گفتنی بسیار است اما سخن دراز شد و بهر جهت شایسته. روزها گرفت گو و باک نیست. اما ایران پاک می ماند با نوروزش چند هزار سال است که نوروز با شوالی از رنگ بهار بر دوش، از آن دوردست‌های تاریخ می تازد، و درست در لحظه ورود خورشید به اولین منزلگه فلکی اش، از راه می‌رسد. می‌خواند این نوروز این سوار همواره پیروز:

بازآمدم بازآمد از پیشش آن یار آمد
در من رگن در من نگر بهر تو غمخوار آدمم
شاد آدمم ششاد آدمم از جمله آزاد آدمم
چندین هزاران سال شد تا من به گفتار آدمم (مولانا)

**پی‌نوین:**
[۱] بخش‌های اول و دوم و سوم و چهارم این یادداشت به ترتیب در اطلاعات ۱۲ و ۱۶ و ۲۱ و ۲۶ اسفند ۱۳۹۷ انتشار یافت.
[۲] گروه سیلواش در سال ۹۰به مناسبت نکوداشت استاد محمدرضا شجریان شلیک شد.
[۳] این مدل، در سال ۲۰۰۷ میلادی، مصادف با هشتصدمین سال تولد، او رسماً در یونسکو تصویب و تأسیس شد.

در یونسکو، مدیریت پرونده «نوروز» با ایران است. این بزرگترین پرونده چندملیتی ثبت میراث جهانی است. در سطح ملی نباید از یاد ببریم که ارتباط و هماهنگی‌های سازنده با کشورهای خوروز نوروز طیف‌های خطیر است. باید به راستی و نظم و تواضع، مشوق این همکاری‌ها بود. این میراث یک ذخیره و پشتوانه عظیم فرهنگی است. جغرافیای فرهنگ، احکام خاص خود را دارد، و دانش خاص خود را هم می طلبد. \*\*\*

در بخش‌های مختلف این نوشته، غرض اصلی این بود که بخصوص نسل و نوجوان و جوان ایران را با مقوله میراث فرهنگی در یونسکو، و منزلت موراثت معنوی کهن ایران زمین، و چگونگی و مراحل ثبت جهانی «نوروز» آشناتر کنم. هنوز گفتنی بسیار است اما سخن دراز شد و بهر جهت شایسته. روزها گرفت گو و باک نیست. اما ایران پاک می ماند با نوروزش چند هزار سال است که نوروز با شوالی از رنگ بهار بر دوش، از آن دوردست‌های تاریخ می تازد، و درست در لحظه ورود خورشید به اولین منزلگه فلکی اش، از راه می‌رسد. می‌خواند این نوروز این سوار همواره پیروز:

بازآمدم بازآمد از پیشش آن یار آمد
در من رگن در من نگر بهر تو غمخوار آدمم
شاد آدمم ششاد آدمم از جمله آزاد آدمم
چندین هزاران سال شد تا من به گفتار آدمم (مولانا)

**پی‌نوین:**
[۱] بخش‌های اول و دوم و سوم و چهارم این یادداشت به ترتیب در اطلاعات ۱۲ و ۱۶ و ۲۱ و ۲۶ اسفند ۱۳۹۷ انتشار یافت.
[۲] گروه سیلواش در سال ۹۰به مناسبت نکوداشت استاد محمدرضا شجریان شلیک شد.
[۳] این مدل، در سال ۲۰۰۷ میلادی، مصادف با هشتصدمین سال تولد، او رسماً در یونسکو تصویب و تأسیس شد.

**پی‌نوین:**
[۱] بخش‌های اول و دوم و سوم و چهارم این یادداشت به ترتیب در اطلاعات ۱۲ و ۱۶ و ۲۱ و ۲۶ اسفند ۱۳۹۷ انتشار یافت.
[۲] گروه سیلواش در سال ۹۰به مناسبت نکوداشت استاد محمدرضا شجریان شلیک شد.
[۳] این مدل، در سال ۲۰۰۷ میلادی، مصادف با هشتصدمین سال تولد، او رسماً در یونسکو تصویب و تأسیس شد.

**پی‌نوین:**
[۱] بخش‌های اول و دوم و سوم و چهارم این یادداشت به ترتیب در اطلاعات ۱۲ و ۱۶ و ۲۱ و ۲۶ اسفند ۱۳۹۷ انتشار یافت.
[۲] گروه سیلواش در سال ۹۰به مناسبت نکوداشت استاد محمدرضا شجریان شلیک شد.
[۳] این مدل، در سال ۲۰۰۷ میلادی، مصادف با هشتصدمین سال تولد، او رسماً در یونسکو تصویب و تأسیس شد.

**پی‌نوین:**
[۱] بخش‌های اول و دوم و سوم و چهارم این یادداشت به ترتیب در اطلاعات ۱۲ و ۱۶ و ۲۱ و ۲۶ اسفند ۱۳۹۷ انتشار یافت.
[۲] گروه سیلواش در سال ۹۰به مناسبت نکوداشت استاد محمدرضا شجریان شلیک شد.
[۳] این مدل، در سال ۲۰۰۷ میلادی، مصادف با هشتصدمین سال تولد، او رسماً در یونسکو تصویب و تأسیس شد.

در یونسکو، مدیریت پرونده «نوروز» با ایران است. این بزرگترین پرونده چندملیتی ثبت میراث جهانی است. در سطح ملی نباید از یاد ببریم که ارتباط و هماهنگی‌های سازنده با کشورهای خوروز نوروز طیف‌های خطیر است. باید به راستی و نظم و تواضع، مشوق این همکاری‌ها بود. این میراث یک ذخیره و پشتوانه عظیم فرهنگی است. جغرافیای فرهنگ، احکام خاص خود را دارد، و دانش خاص خود را هم می طلبد. \*\*\*

در یونسکو، مدیریت پرونده «نوروز» با ایران است. این بزرگترین پرونده چندملیتی ثبت میراث جهانی است. در سطح ملی نباید از یاد ببریم که ارتباط و هماهنگی‌های سازنده با کشورهای خوروز نوروز طیف‌های خطیر است. باید به راستی و نظم و تواضع، مشوق این همکاری‌ها بود. این میراث یک ذخیره و پشتوانه عظیم فرهنگی است. جغرافیای فرهنگ، احکام خاص خود را دارد، و دانش خاص خود را هم می طلبد. \*\*\*

**وزیر فرهنگ:نمایشگاه کتاب فرصت تعامل فعال با عرصه جهانی است**



صالحی ادامه داد: این رویداد فرصتی فرهنگی را با محوریت کسب فراهم می‌کند و این کارکرد اس‌ال با وجهه بین‌المللی پیدا کنیم و تنگناهای اقتصادی که مردم با آن مواجه هستند و به تبع آن ناشی از کمبود میهمان ویژه خارجی در نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران را این رویداد کمک کرده است.وی با اشاره به این که، چنین میهمان ویژه اس‌ال نمایشگاه کتاب خواهد بود، گفت: فضای فرهنگی پرشور ایران تأثیر برخی کشورها را برای به‌انزوا کشاندن ایران خنثی می‌کند.

صالحی خاطرنشان کرد: حضور هر چه بیشتر رنگتار ایران در فضای نمایشگاه‌دارند پس نمایشگاه اس‌ال بین‌الملل به افزایش ارتباط کشور با دنیا می‌انجامد. در این چند سال میهمان خارجی کاملاً مجذوب این نمایشگاه شدند و این رویداد در ذهن آنها باقی مانده است. در واقع این میهمان فرهنگی در کشور افراد بیرون از فضای کشور را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

وی اضافه کرد: می‌توانیم نمایشگاه کتاب را فرصت تعامل فعال با عنوان جهانی قرار دهیم که بر حوزه‌های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی ما تأثیر خواهد گذاشت. وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی نمایشگاه کتاب را یک‌پانزده‌فرهنگی برسی خانواده‌های ایرانی خواند و تصریح کرد: خانواده‌ها با حضور در این رویداد، فضایی فرهنگی را تجربه می‌کنند. ما هم شاهد حضور تیر طیف خانواده‌های ایرانی و شهرستانی در این نمایشگاه هستیم.

## انتشار کتاب تاریخچه دانشگاه‌ها در ایران

کتاب تاریخچه دانشگاه‌ها در ایران، توسط مهندس جلال صفارزاده به زیور طبع آراسته شد. در بخشی از مقدمه این کتاب آمده است: پس از قتل ناجوانرمانه امیرکبیر پیکر پاک و مطهر او را به توصیف همسرش خواهر ناصردلین شاه به کربلا بردند و در جوار مرقد حضرت امام حسین(ع) به خاک سپرده شد. پس از دوره حکومت چند ساله قاجار که صدمات بزرگی به کشور عزیزمان وارد آوردند، اولین دانشگاه ایران در سال ۱۳۱۳هـ. ق تأسیس شد. تهران به فرمان رضاشاه تا پسین شد که خود قدمی بزرگ در تداوم مدرسه دارالفنون بود.

آن دانشگاه از زمان ساسانیان قبل از حمله اعراب جندی شاپور بود. پس از قرن‌ها سکوت دانشگاهی، ایجاد دانشگاه تهران قدمی بزرگ و مهم به حساب آمد. از سایر بزرگان دانشگاهی و موسسات علمی که لازم است ذکر خیلی از آن

ترجمه شده به تعبیر «نوش‌آفرین اصفاری» -دیر شورای کتاب و عضو شورای مدیریت فرهنگنامه - نگاه از ایران به جهان بود. زیرا: «وقتی نویسنده ایرانی قلم بزند حتی اگر دربارهٔ موضوعی که به ظاهر غیرایرانی

در مراسم یادبود لیلیت تریان «داستان بی‌پایان» فرهنگنامه، همزمان با پنجاه و ششمین سالگرد تأسیس شورای کتاب کودک در واپسین روزهای سال ۱۳۹۷ به جلد مجدهم رسید. از این‌رو این جلد را می‌توان هجدهمین نگاه از ایران به جهان دانست. جلد هجدهم فرهنگنامه دومین جلدی است که پس از درگذشت توران میرهادی - بنیان‌گذار کار سترگ فرهنگنامه - منتشر شده و همچون جلد هفدهم مزین به تقدیم‌نامه و امضای آن معلم بزرگ است. جلد هجدهم فرهنگنامه به حروف «ص، ض، ط، ظ، ع، غ» اختصاص دارد که شامل ۲۳۴ مقاله، ۲۷ مدخل ارجاعی، ۳۵۰ تصویر، ۱۲ نقشه و ۷۰ جدول و نمودار است. این جلد شامل چند مقاله بلند است و حدود ۱۵۰ مدخل از آن اختصاص به ایران دارد که با زبانی ساده و متناسب برای کودکان و نوجوانان ده تا شانزده ساله، در پی پاسخ‌گویی به پرسش‌های بی‌پناهی آنان است. تصاویر نیز در پی همین مقصد با رعایت جنبه‌های زیبایی‌شناختی، نه در نقش تزئین که با کارکرد اطلاع‌رسانی به کار رفته‌اند.

به گفته پروین فخاری‌نیا -هماهنگ‌کنندهٔ اجرایی تألیف جلد هجدهم - این جلد که در مراسم پنجاه و ششمین سالگرد تأسیس شورای کتاب کودک، رونمایی شده به حرف‌های ص، ض، ط، ظ، ع، غ اختصاص دارد. نگارش ۲۳۳ مدخل در ۲۸ رشته تخصصی را هفتاد نویسنده داوطلب به‌عهده داشتند. برای دقت بیشتر کار، ۲۵ نفر از مشاوران علمی و فنی نویسندگان، ویراستاران و مسئولان اجرایی را یاری دادند. گروه پنجاه نفری ویراستاران موضوعی مقاله‌ها را در صورت تخصصی ویرایش کردند و در نهایت سر ویراستاران فرهنگنامه با نگاه همه‌جانبه و قلم توانای خود کلیه مقاله‌ها را در صورت نهایی ویراستند و نتیجهٔ آن کار مشاورکی در اختیار شرکت تهیه و نشر فرهنگنامه قرار گرفت.

جلد هجدهم فرهنگنامهٔ کودکان و نوجوانان با شمارگان ۵۰۰۰ و به قیمت ۱۲۰۰۰۰ تومان، توسط «شرکت تهیه و نشر فرهنگنامهٔ کودکان و نوجوانان» روانهٔ بازار نشر شده است.

علاقه‌مندان می‌توانند جهت تهیهٔ این اثر، با شماره تلفن‌های ۰۲۳۸۳۰۶۶۴ - ۰۲۱۸۰۶۹۵۰۲۱۸ تماس برقرار کنند.

**پی‌نوین:**
[۱] بخش‌های اول و دوم و سوم و چهارم این یادداشت به ترتیب در اطلاعات ۱۲ و ۱۶ و ۲۱ و ۲۶ اسفند ۱۳۹۷ انتشار یافت.
[۲] گروه سیلواش در سال ۹۰به مناسبت نکوداشت استاد محمدرضا شجریان شلیک شد.
[۳] این مدل، در سال ۲۰۰۷ میلادی، مصادف با هشتصدمین سال تولد، او رسماً در یونسکو تصویب و تأسیس شد.

سابقهٔ ۲۵ ساله، وظیفه هماهنگی در گسترش تعاملات و اجرای برنامه‌های مشترک فرهنگی را برای اعضای خود، شامل کشورهای ترکیه، آذربایجان، ازبکستان، قزاقستان، قرقیزستان، تاجیکستان، ترکمنستان، افغانستان، پاکستان و جمهوری اسلامی ایران را عهده‌دار است. پرنوده چندملیتی نوروز با مشارکت ۱۲ کشور به عنوان بزرگ‌ترین پرونده میراث ناملوس بشریت« تا زمان ثبت، در اجلاس کمیته بین‌المللی میراث ناملوس در ادیس آبابا،پایتخت اتیوپی، دهم آذرماه ۱۳۹۵ با اجماع نمایندگان کشورها به ثبت رسید.

۱۲ کشور ایران، هند، پاکستان، ازبکستان، قرقیزستان، ترکیه، آذربایجان، تاجیکستان، افغانستان، قزاقستان، عراق و ترکمنستان در پرنوده ثبت جهانی نوروز مشارکت داشتند. در متن به تصویب رسید به در مجمع عمومی سازمان ملل، نوروز، جنبی یا ریشه ایرانی که قدمتی بیش از ۳ هزار سال‌دارد، توصیف شده است.

سابقهٔ ۲۵ ساله، وظیفه هماهنگی در گسترش تعاملات و اجرای برنامه‌های مشترک فرهنگی را برای اعضای خود، شامل کشورهای ترکیه، آذربایجان، ازبکستان، قزاقستان، قرقیزستان، تاجیکستان، ترکمنستان، افغانستان، پاکستان و جمهوری اسلامی ایران را عهده‌دار است. پرنوده چندملیتی نوروز با مشارکت ۱۲ کشور به عنوان بزرگ‌ترین پرونده میراث ناملوس بشریت« تا زمان ثبت، در اجلاس کمیته بین‌المللی میراث ناملوس در ادیس آبابا،پایتخت اتیوپی، دهم آذرماه ۱۳۹۵ با اجماع نمایندگان کشورها به ثبت رسید.

۱۲ کشور ایران، هند، پاکستان، ازبکستان، قرقیزستان، ترکیه، آذربایجان، تاجیکستان، افغانستان، قزاقستان، عراق و ترکمنستان در پرنوده ثبت جهانی نوروز مشارکت داشتند. در متن به تصویب رسید به در مجمع عمومی سازمان ملل، نوروز، جنبی یا ریشه ایرانی که قدمتی بیش از ۳ هزار سال‌دارد، توصیف شده است.

سابقهٔ ۲۵ ساله، وظیفه هماهنگی در گسترش تعاملات و اجرای برنامه‌های مشترک فرهنگی را برای اعضای خود، شامل کشورهای ترکیه، آذربایجان، ازبکستان، قزاقستان، قرقیزستان، تاجیکستان، ترکمنستان، افغانستان، پاکستان و جمهوری اسلامی ایران را عهده‌دار است. پرنوده چندملیتی نوروز با مشارکت ۱۲ کشور به عنوان بزرگ‌ترین پرونده میراث ناملوس بشریت« تا زمان ثبت، در اجلاس کمیته بین‌المللی میراث ناملوس در ادیس آبابا،پایتخت اتیوپی، دهم آذرماه ۱۳۹۵ با اجماع نمایندگان کشورها به ثبت رسید.

۱۲ کشور ایران، هند، پاکستان، ازبکستان، قرقیزستان، ترکیه، آذربایجان، تاجیکستان، افغانستان، قزاقستان، عراق و ترکمنستان در پرنوده ثبت جهانی نوروز مشارکت داشتند. در متن به تصویب رسید به در مجمع عمومی سازمان ملل، نوروز، جنبی یا ریشه ایرانی که قدمتی بیش از ۳ هزار سال‌دارد، توصیف شده است.

سابقهٔ ۲۵ ساله، وظیفه هماهنگی در گسترش تعاملات و اجرای برنامه‌های مشترک فرهنگی را برای اعضای خود، شامل کشورهای ترکیه، آذربایجان، ازبکستان، قزاقستان، قرقیزستان، تاجیکستان، ترکمنستان، افغانستان، پاکستان و جمهوری اسلامی ایران را عهده‌دار است. پرنوده چندملیتی نوروز با مشارکت ۱۲ کشور به عنوان بزرگ‌ترین پرونده میراث ناملوس بشریت« تا زمان ثبت، در اجلاس کمیته بین‌المللی میراث ناملوس در ادیس آبابا،پایتخت اتیوپی، دهم آذرماه ۱۳۹۵ با اجماع نمایندگان کشورها به ثبت رسید.

۱۲ کشور ایران، هند، پاکستان، ازبکستان، قرقیزستان، ترکیه، آذربایجان، تاجیکستان، افغانستان، قزاقستان، عراق و ترکمنستان در پرنوده ثبت جهانی نوروز مشارکت داشتند. در متن به تصویب رسید به در مجمع عمومی سازمان ملل، نوروز، جنبی یا ریشه ایرانی که قدمتی بیش از ۳ هزار سال‌دارد، توصیف شده است.

سابقهٔ ۲۵ ساله، وظیفه هماهنگی در گسترش تعاملات و اجرای برنامه‌های مشترک فرهنگی را برای اعضای خود، شامل کشورهای ترکیه، آذربایجان، ازبکستان، قزاقستان، قرقیزستان، تاجیکستان، ترکمنستان، افغانستان، پاکستان و جمهوری اسلامی ایران را عهده‌دار است. پرنوده چندملیتی نوروز با مشارکت ۱۲ کشور به عنوان بزرگ‌ترین پرونده میراث ناملوس بشریت« تا زمان ثبت، در اجلاس کمیته بین‌المللی میراث ناملوس در ادیس آبابا،پایتخت اتیوپی، دهم آذرماه ۱۳۹۵ با اجماع نمایندگان کشورها به ثبت رسید.

۱۲ کشور ایران، هند، پاکستان، ازبکستان، قرقیزستان، ترکیه، آذربایجان، تاجیکستان، افغانستان، قزاقستان، عراق و ترکمنستان در پرنوده ثبت جهانی نوروز مشارکت داشتند. در متن به تصویب رسید به در مجمع عمومی سازمان ملل، نوروز، جنبی یا ریشه ایرانی که قدمتی بیش از ۳ هزار سال‌دارد، توصیف شده است.

سابقهٔ ۲۵ ساله، وظیفه هماهنگی در گسترش تعاملات و اجرای برنامه‌های مشترک فرهنگی را برای اعضای خود، شامل کشورهای ترکیه، آذربایجان، ازبکستان، قزاقستان، قرقیزستان، تاجیکستان، ترکمنستان، افغانستان، پاکستان و جمهوری اسلامی ایران را عهده‌دار است. پرنوده چندملیتی نوروز با مشارکت ۱۲ کشور به عنوان بزرگ‌ترین پرونده میراث ناملوس بشریت« تا زمان ثبت، در اجلاس کمیته بین‌المللی میراث ناملوس در ادیس آبابا،پایتخت اتیوپی، دهم آذرماه ۱۳۹۵ با اجماع نمایندگان کشورها به ثبت رسید.

۱۲ کشور ایران، هند، پاکستان، ازبکستان، قرقیزستان، ترکیه، آذربایجان، تاجیکستان، افغانستان، قزاقستان، عراق و ترکمنستان در پرنوده ثبت جهانی نوروز مشارکت داشتند. در متن به تصویب رسید به در مجمع عمومی سازمان ملل، نوروز، جنبی یا ریشه ایرانی که قدمتی بیش از ۳ هزار سال‌دارد، توصیف شده است.

سابقهٔ ۲۵ ساله، وظیفه هماهنگی در گسترش تعاملات و اجرای برنامه‌های مشترک فرهنگی را برای اعضای خود، شامل کشورهای ترکیه، آذربایجان، ازبکستان، قزاقستان، قرقیزستان، تاجیکستان، ترکمنستان، افغانستان، پاکستان و جمهوری اسلامی ایران را عهده‌دار است. پرنوده چندملیتی نوروز با مشارکت ۱۲ کشور به عنوان بزرگ‌ترین پرونده میراث ناملوس بشریت« تا زمان ثبت، در اجلاس کمیته بین‌المللی میراث ناملوس در ادیس آبابا،پایتخت اتیوپی، دهم آذرماه ۱۳۹۵ با اجماع نمایندگان کشورها به ثبت رسید.

۱۲ کشور ایران، هند، پاکستان، ازبکستان، قرقیزستان، ترکیه، آذربایجان، تاجیکستان، افغانستان، قزاقستان، عراق و ترکمنستان در پرنوده ثبت جهانی نوروز مشارکت داشتند. در متن به تصویب رسید به در مجمع عمومی سازمان ملل، نوروز، جنبی یا ریشه ایرانی که قدمتی بیش از ۳ هزار سال‌دارد، توصیف شده است.

سابقهٔ ۲۵ ساله، وظیفه هماهنگی در گسترش تعاملات و اجرای برنامه‌های مشترک فرهنگی را برای اعضای خود، شامل کشورهای ترکیه، آذربایجان، ازبکستان، قزاقستان، قرقیزستان، تاجیکستان، ترکمنستان، افغانستان، پاکستان و جمهوری اسلامی ایران را عهده‌دار است. پرنوده چندملیتی نوروز با مشارکت ۱۲ کشور به عنوان بزرگ‌ترین پرونده میراث ناملوس بشریت« تا زمان ثبت، در اجلاس کمیته بین‌المللی میراث ناملوس در ادیس آبابا،پایتخت اتیوپی، دهم آذرماه ۱۳۹۵ با اجماع نمایندگان کشورها به ثبت رسید.

۱۲ کشور ایران، هند، پاکستان، ازبکستان، قرقیزستان، ترکیه، آذربایجان، تاجیکستان، افغانستان، قزاقستان، عراق و ترکمنستان در پرنوده ثبت جهانی نوروز مشارکت داشتند. در متن به تصویب رسید به در مجمع عمومی سازمان ملل، نوروز، جنبی یا ریشه ایرانی که قدمتی بیش از ۳ هزار سال‌دارد، توصیف شده است.

سابقهٔ ۲۵ ساله، وظیفه هماهنگی در گسترش تعاملات و اجرای برنامه‌های مشترک فرهنگی را برای اعضای خود، شامل کشورهای ترکیه، آذربایجان، ازبکستان، قزاقستان، قرقیزستان، تاجیکستان، ترکمنستان، افغانستان، پاکستان و جمهوری اسلامی ایران را عهده‌دار است. پرنوده چندملیتی نوروز با مشارکت ۱۲ کشور به عنوان بزرگ‌ترین پرونده میراث ناملوس بشریت« تا زمان ثبت، در اجلاس کمیته بین‌المللی میراث ناملوس در ادیس آبابا،پایتخت اتیوپی، دهم آذرماه ۱۳۹۵ با اجماع نمایندگان کشورها به ثبت رسید.

۱۲ کشور ایران، هند، پاکستان، ازبکستان، قرقیزستان، ترکیه، آذربایجان، تاجیکستان، افغانستان، قزاقستان، عراق و ترکمنستان در پرنوده ثبت جهانی نوروز مشارکت داشتند. در متن به تصویب رسید به در مجمع عمومی سازمان ملل، نوروز، جنبی یا ریشه ایرانی که قدمتی بیش از ۳ هزار سال‌دارد، توصیف شده است.

سابقهٔ ۲۵ ساله، وظیفه هماهنگی در گسترش تعاملات و اجرای برنامه‌های مشترک فرهنگی را برای اعضای خود، شامل کشورهای ترکیه، آذربایجان، ازبکستان، قزاقستان، قرقیزستان، تاجیکستان، ترکمنستان، افغانستان، پاکستان و جمهوری اسلامی ایران را عهده‌دار است. پرنوده چندملیتی نوروز با مشارکت ۱۲ کشور به عنوان بزرگ‌ترین پرونده میراث ناملوس بشریت« تا زمان ثبت، در اجلاس کمیته بین‌المللی میراث ناملوس در ادیس آبابا،پایتخت اتیوپی، دهم آذرماه ۱۳۹۵ با اجماع نمایندگان کشورها به ثبت رسید.

۱۲ کشور ایران، هند، پاکستان، ازبکستان، قرقیزستان، ترکیه، آذربایجان، تاجیکستان، افغانستان، قزاقستان، عراق و ترکمنستان در پرنوده ثبت جهانی نوروز مشارکت داشتند. در متن به تصویب رسید به در مجمع عمومی سازمان ملل، نوروز، جنبی یا ریشه ایرانی که قدمتی بیش از ۳ هزار سال‌دارد، توصیف شده است.

سابقهٔ ۲۵ ساله، وظیفه هماهنگی در گسترش تعاملات و اجرای برنامه‌های مشترک فرهنگی را برای اعضای خود، شامل کشورهای ترکیه، آذربایجان، ازبکستان، قزاقستان، قرقیزستان، تاجیکستان، ترکمنستان، افغانستان، پاکستان و جمهوری اسلامی ایران را عهده‌دار است. پرنوده چندملیتی نوروز با مشارکت ۱۲ کشور به عنوان بزرگ‌ترین پرونده میراث ناملوس بشریت« تا زمان ثبت، در اجلاس کمیته بین‌المللی میراث ناملوس در ادیس آبابا،پایتخت اتیوپی، دهم آذرماه ۱۳۹۵ با اجماع نمایندگان کشورها به ثبت رسید.

۱۲ کشور ایران، هند، پاکستان، ازبکستان، قرقیزستان، ترکیه، آذربایجان، تاجیکستان، افغانستان، قزاقستان، عراق و ترکمنستان در پرنوده ثبت جهانی نوروز مشارکت داشتند. در متن به تصویب رسید به در مجمع عمومی سازمان ملل، نوروز، جنبی یا ریشه ایرانی که قدمتی بیش از ۳ هزار سال‌دارد، توصیف شده است.

سابقهٔ ۲۵ ساله، وظیفه هماهنگی در گسترش تعاملات و اجرای برنامه‌های مشترک فرهنگی را برای اعضای خود، شامل کشورهای ترکیه، آذربایجان، ازبکستان، قزاقستان، قرقیزستان، تاجیکستان، ترکمنستان، افغانستان، پاکستان و جمهوری اسلامی ایران را عهده‌دار است. پرنوده چندملیتی نوروز با مشارکت ۱۲ کشور به عنوان بزرگ‌ترین پرونده میراث ناملوس بشریت« تا زمان ثبت، در اجلاس کمیته بین‌المللی میراث ناملوس در ادیس آبابا،پایتخت اتیوپی، دهم آذرماه ۱۳۹۵ با اجماع نمایندگان کشورها به ثبت رسید.











## از جبالبارز تا بارزان

<b>دکتر محمدعلی سلطانی</b>	<b>بخش سوم</b>
<span></span>	
ناحیه‌ای از بدریسر کرمان، در کوهستان قدیم «بارز» که امروز به نام بزرگترین کوه روستایش «الانزار» نامیده می‌شود، به روزگار قدیم‌تر «کارزار» نام داشته... به هنگام ورش و حشایشه مغولان که همهٔ آبادی‌ها ویران و جان و هستی مردمان ایران یکسره پایمال ستوران آن خونخواران دید و حالا در هیچ موضع چندان درخت نیست که کسی را «کارزار» می‌نامیده‌اند. در رسالهٔ «مقامات عرفای بم»	

آمده که امپراطره تیمور، اسکندرمیرزا، زمانی که به کرمان آمد، لشکر مغول «به هر دیار که نزول کرد، دیار نماند، حتی که عمارت‌ها ویران کردند و درخت‌ها بریدند و هم‌جا آسیب دید و حالا در هیچ موضع چندان درخت نیست که کسی در سایهٔ او بنشیند.»<sup>۳۱</sup>

اسکندر تیموری در سال ۸۱۳ق مردم نواحی بدریسر، نگار، مشیر و کارزار را واداشت که برایش از کوهستان‌ها برف به پای در سیرجان بپزند. آنگاه بیشتر مردان آنها را کشت و زنان و کودکان را به اسیری برد. مردی به نام سیدشمس‌الدین ابراهیم که گویا نزد مغولان احترامی داشت و عارف شمرده می‌شد و در آن وانفسا به مردمان کمک‌ها می‌کرد، از اسکندر تیموری می‌خواهد که زنان و کودکان مردم اسیر را رها کند و برای این درخواست خود در پیش لشکر مغول به راه می‌افتد و روی خواستهٔ خود پافشاری می‌کند. اسکندر می‌پرسد: «شما چه کار دارید که همراه آبیّد؟ ولایت کرمان را به شما بخشیدم، دیگر چه مهم است؟» شمس‌الدین گفت: «خلق کارزار و مشیر و نگار ولایت کرمان را لشکر تو به اسیری می‌برند. می‌خواهم که ببخشایی و بفرمایی که همه را رها کنند و بگذارند که به منزل خود روند؛ چرا که این مردم از بهر تو در پای قلعهٔ سیرجان برف کشیده‌اند و «حق آب سرد» بر تو دارند.» او گفت: «اگر اینجا را در اینجا بگذارم، چون این ولایت خراب شده، همه هلاک شوند، حالیه به آبادانی روند و در آن ولایت‌ها باشند…»

سرتاجم بر اثر اصرار او، سردهٔت مغول درخواستش را پذیرفت و دستور داد «هرچند اسیر که در آن لشکر بسود، بیاروند و آن حضرت (شمس‌الدین) همه را همراه خود داشتند و نگاهبانی می‌کردند، طفلان ایشان را بر دوش مبارک خود می‌نشاندند و هر کسی را به دهی و محلی که داشتند، می‌بردند و هر که منزل او دور بود، کسی امن همراه می‌کرد تا به شهر او و پدر و برادرشان برسانیدند و بیشتر اسیران، غورتان و کودکان بودند.»<sup>۳۲</sup> چون مردان را یکسره کشته بودند!

بسرای همین «کارزاری» بودن مردم بارز بود که مؤلف نخبه‌الدره نوشته: «آنان کرد و در شمار انبوه و در بی‌باکی و دلیری که‌م‌انندند و تیرهٔ بلوچ که از بی‌باکترین آنانند در آنجا نشیمن دارند.» نویسنده مرآت‌البلدان دربارهٔ این رشته کوهستان نوشته که آن را «بند جبال بارز» نیز می‌گویند، زیرا در قدیم سد بزرگی در دامنهٔ کوه‌های بارز بسته بودند و بر سر آن کوه‌ها آثار سنگرها و دژ‌ها بسیار دیده می‌شد.

**زیستگاه کنونی بارزانی‌ها**
بارزانی‌ها در شمال عراق کنونی در ناحیهٔ اربیل سکونت دارند. این سرزمین و کلا ناحیه بین‌النهرین از دیرباز در قلمرو ایران بزرگ محسوب می‌شد و نشانه‌های تاریخی فراوان را پادشاهان مقتدر هخامنشی، اشکانی و ساسانی این سرزمین بر جای گذاشته‌اند. اعراب بلاد بین‌النهرین را «جزیره» می‌نامیدند؛ زیرا آب‌های دجله و فرات علیا جلگه‌های آنجا را در بر می‌گرفت. این سرزمین به سه قسمت تقسیم می‌گردید و هر قسمت را «دیوار» می‌گفتند (دیوار جمع «دار» به معنی خانه و مسکن و محل). این سه دیار عبارت است از: دیار ربیع، دیار فُسر و دیار بکر، به نام سه قبیلهٔ ربوایی، فسر و بکر که درزمان‌های قبل از اسلام تحت فرمانروایی سلاطین ساسانی به آنجا کوچیده و مسکن هر قبیله‌ای از نام آن قبیله معروف شده بود...و پیش از آن تا حوالی بغداد و از این سوی تا همدان و کربلا و کربسیر و بدریسر اقوام آریایی ماد (کردها و آذری‌ها و...) بود که در پاسداری مرزهای غربی و شرقی و شمالی و جنوبی ایران بزرگ نقش عمده داشتند.

موصل – در ساحل دجله – بزرگترین شهر دیار ربیع و رقه – در ساحل فرات – مرکز دیار فُسر و آمد در ساحل دجلهٔ علیا، بزرگ‌ترین شهر دیار بکر و دیار بکر شمالی‌ترین این سه دیار بود. مقدسی جزیره را «اقلیم اقور» نامیده، و تصور می‌شود اقور مدت زمانی نام دشت پهناور شمال بین‌النهرین بوده است؛[فاصلهٔ دیار‌ها فاصلهٔ ای است و سرچشمهٔ رودخانه‌ها همه از شمال شرقی یا شمال رودخانه‌های مزبور فرود می‌آمدند].

موصل – کرسی دیار ربیعیه – در ساحل باختری دجله، جایی که شاخه‌های این رود به هم پیوسته، رود بزرگی را تشکیل می‌دهند، واقع است و می‌گویند به همین مناسبت است که آن را «موصل» یعنی محل اتصال نامیده‌اند؛ شهری که در زمان ساسانیان، «بواردشیر» می‌نامیدند. ابن‌حوقل که در سال ۳۵۸ق در موصل بوده، گوید: شهری است نیکو، دارای بازارهای عالی، در میان زمین‌های حاصلخیز که مشهورترین آنها روستای «ینوا»ست و در این روستا قبر یونس پیغمبر<sup>۳۳</sup> واقع است، قسمت عمدهٔ اهالی موصل در قرن چهارم از نژاد کرد بودند...<sup>۳۴</sup> قسمت عمدهٔ اهالی موصل در ازل که همان آریایی قدیم باشند، در سرزمینی پهناور میان زاب بزرگ و زاب کوچک واقع است. یاقوت گوید: «شهری است که سوارگران به آنجا رفت و آمد کنند. قلعهٔ آن در فراز تل خاکی بسیار بلند واقع است و خندقی عمیق دارد. باروی آن کامل نیست و فقط قسمتی از شهر را در بر گرفته است. بزاری بزرگ دارد و مسجدی در آن هست که مسجدالکف نامیده می‌شود و در آن سنگی است که نقش کف دست انسان بر آن می‌باشد. در قرن هفتم در بیرون دیوار شهر، در محلات خارجی آن، شهری بزرگ ساخته شد که دارای بازارها و قصری‌ها بود.» حمدالله مستوفی گوید: «حاصلش نیز نیکو دارد.»

در شمال موصل، شهر عمادیه است که در نزدیکی سرچشمهٔ زاب واقع شده و به قول حمدالله مستوفی، بانی آن عمادالدوله دیلمی (درگذشته ۳۳۸) است، کس مؤلفان دیگر آن را از عمادالدین زنگی دانسته‌اند که در سال ۳۳۹ق آن را ساخته و به تجدید عمارتش همت گماشته است. این عمادالدین پدر امیر معروف جزیره، نورالدین است که صلاح‌الدین برای سرکردگان مشهور وی بود. یاقوت گوید: «در زمان سابق در جای عمادیه دژی بود از آن کردها که آش نامیده می‌شد.» حمدالله مستوفی در قرن هشتم عمادیه را شهری بزرگ وصف کرده است.<sup>۳۵</sup>

**پی‌نوشت‌ها:**

۳۱. تاریخ کرمان، مقدمه باستانی پاریزی، به نقل از رساله مقامات عرفای بم، ص ۵۰

۳۲. محمدابراهیم باستانی پاریزی، به نقل از جغرافی حافظ ابرو و مطلع سمدین، مقدمه تاریخ کرمان ص ۵۰ و حاشی و توضیحات ص ۴۷۲. کارزار ... لغت مرکب کارزار به معنی، جنگ و رزم و نبرد کارزاری به معنی؛ جنگجو و رزم‌آزمای است، نظامی کنجی گفته:

۳۳. نبرد گزیده کارزاری، پرندۀ چو مرغ در سوازی

۳۴. نخبه‌الدره، ص ۱۷۶.

۳۵. مستشرق، جغرافیای سرزمین‌های خلافت شرقی، ترجمه محمود عرفانی، ص ۹۵۴.

۳۵. محمدعلی سلطانی، ۱۳۹، قزوینی، ج ۲، ص: ۱۹۲؛ یاقوت: ج اول، ۱۸۶، ج ۲، ۸۲۴، ج ۳، ۱۷۱، ۹۱۲؛ مستوفی: ۱۶۵، ۱۶۶ جغرافیای سرزمین خلافت شرقی، ص ۱۰۰.

از دره خرسون تا دره نغتون

تهران، دهی که هرگز شهر نبود چه رسد به سواد اعظمی که امروزه می‌شناسیش، در جای جای این سواد اعظم می‌توان هنوع هیاوهی را شاهد بود؛ هیاوهی کُشیده اما کشنده، شعله‌های کار و تلاش، و برعکس حیرانی و سرگشتگی از زوایای آن سر بر می‌کشد. جماعتی در کارند و جماعتی به‌دنبال کار. چرخه‌ای پیوسته درگردشند و ماشین‌ها درهم می‌لولند. شعله‌های صنعت روشن و زبانه می‌کشند؛ حرکت می‌آفرینند و دود به فضا می‌پراکنند. آنچه همه دارند، این شهر یک‌تنه دارد: نقطه‌ای آتشی‌ها و نقطه‌ای دیگر تأسیسات نفت و گاز، انواع و اقسام فناوری‌های پیشرفته، نیروگاه‌ها، واحدهای تولیدی و صنایع کوچک و بزرگ را در اطراف و اطاف این شهر بزرگ می‌توان دید. از آن طرف، خیابان‌های شلوغ و نفس‌گیر، پاساژ‌های پرمتشری شب عید، محصولات لوکس و مدرن، و نیز دکان‌های کم‌روقت کوچ‌های خلوت، و اجناس بُجِل و اسقاطی... همه و همه را در این شهر بزرگ می‌توان شاهد بود.

به‌راستی این چرخهٔ عظیم از هیاوه که در این شهر و شهرهای بزرگ دیگر درگردش است، از کدام مایع، حیات می‌گیرد؟ آن مایع حیات که جان به این پیکر عظیم می‌دمد، از کدام سرچشمهٔ جوشان مشروب می‌گردد؟ پرسشی است که پاسخ آن را در پای نخستین چاه نفت در شهر تاریخی مسجد سلیمان باید یافت؛ در جای جای این شهر نفتی، بر فراز کوه‌ها و تپه‌های آن چاه‌هایی سرشته و شریان کشیده دیده می‌شود؛ یادگار دوران گذشته و همه دارای پلاک.

نخستین چاه نفت، قصه دیگری دارد. با دیدن آن تصاویری سایه‌روشن از گذشته‌های دور در ذهن هر ایرانی علاقه‌مند به تاریخ نفت مرور می‌شود. این چاه تداعی‌گر خاطرات خواندنی است که صفحه به صفحه در ذهن انسان ورق می‌خورد؛ چاهی یادگار گذشته‌های دور، با دنیایی از خاطره، آکنده از اسرار سر به مهر که به‌تلهایی سراغ‌از تاریخ تحولات سیاسی و اجتماعی در ایران و خاورمیانه شد؛ چاهی به قامت صد و یازده سال قدمت، قرار گرفته در دامن کوه‌های زاگرس. این چاه دکل‌ی را برای همیشه بر دانه‌ه خود پذیرا شد که بعدها نام تاریخ بلند و پرتلاطم صنعت نفت ایران نام گرفت.

باید این چاه را شناخت و با آن ایجاد نسبت کرد. باید با این چاه که در زمرهٔ اولین‌هاست، به گفتگو نشست و راهی در دنیای پُر رمز و راز آن کشود. این چاه چیزها دارد برای گفتن که ما ایرانیان را درس‌آموزد. تاریخ این چاه با برگی از تاریخ تحولات سیاسی و اقتصادی و اجتماعی ما گره خورده است. تاریخ نفت ایران و حتی خاورمیانه از این چاه منشأ می‌گیرد. هر صفحه‌ای از تاریخ بلند صنعت نفت ایران را که ورق بزنیم، نام و نشانی از این نخستین چاه دارد.

صبح تاریخی پنجم خرداد ۱۲۸۷ رقم خورد؛ درست زمانی که دو روز به پایان قرارداد هفت سالهٔ داریسی باقی مانده بود. شبی که به آن صبح تاریخی انجامید، هوا گرم و جانکاه بود. خوابیدن در زیر چادرها در این منطقه بدآب و هوایی برای حفاران نفتی به دشواری ممکن بود. «آرنولد ویلسون» در نقش افسر گارد سایت حفاری، از فرط گرما از چادر خارج شده و به هوای آزاد پناه برده بود. گذشته از وضعیت بد آب و هوایی، نوسیدی از وجود نفت در این نقطه، سرمایه‌گذار «ویلیام ناکس داریسی» را از ادامه عملیات حفاری دلسرد کرده بود، و چندی قبل با ارسال تلگرافی دستور به جمع‌آوری بساط داده بود؛ اما این تنها نگاه ام‌بادوران و روحیهٔ خستگی‌ناپذیر

دروآمد: نگارنده نه تاریخدان است، نه فاعل،نهتجصیل علوم سیاسی و نه پژوهشگر عرصه رسانه و روزنامه‌نگاری؛ بنابراین هیچ ادعایی در این نوشتار ندارم، جز اینکه کوشیده بر مبنای منابع در دسترس، طرحی اجمالی از جنبشی مردمی در دسترس بگذارم و نشان‌دهندهٔ رشدهای ماجرای «نهضت ملی شدن نفت»، چیست، چگونه ظلم فاحش و تحقیرآمیز بیگانگان به انفجار ملی انجامید، چرا پیروز شد و چرا در نهایت کارش به آنجا رسید که آمریکا و انگلیس با همدستی دیار و مشی رجاله و اوباش، آن را از نفس افکندند و این ماجرای است که در صورت فقدان حافظهٔ تاریخی و دگر جامع وقایع بزرگ ملی، امکان تکرارپذیری دارد و مقصود دوم نگارنده تذکار همین نکته است.

**قرارداد داریسی**
«امتیازنامه داریسی» قراردادی است که ویلیام ناکس داریسی در سال ۱۹۰۱ با دولت ایران امضا کرد تا به اکتشاف و استخراج نفت در ایران بپردازد. از طرف ایران مظفرالدین‌شاه، امین‌السلطان، میرزافضالره مشیرالدوله و مهندس‌الممالک (نظام‌الدین قناری) آن را امضا کردند. شرکت نفت داریسی پس از هفت سال، سرانجام در سال ۱۹۰۸ در منطقه مسجدسلیمان به نفت رسید. براساس این قرارداد، امتیاز استخراج و بهره‌برداری از نفت در سراسر ایران به استثنای ایالات شمالی (گیلان، مازندران، خراسان و آذربایجان) برای مدت ۶۰ سال به داریسی واگذار گردید. داریسی با متعهد گردید شرکت و یا شرکت‌هایی برای بهره‌برداری از این امتیازات تأسیس نماید و سالیانه ۲۰هزار لیره وجه نقد و معادل همین مبلغ از سهام شرکت و نیز ۱۶درصد از منافع خالص خود را به دولت ایران بپردازد.

در سال ۱۳۱۰، طرف انگلیسی تنها سه‌چهارم مبلغ تعهدشده را به ایران پرداخت کرد، و رضاهت نیز قرارداد را لغو کرد و آن را اثنی زد که با استقلال عمومی مواجه شد و جشن گرفتند. دولت انگلیسی تهدید کرد که به دیوان لاهه شکایت خواهد کرد و در نهایت موضوع به «جامعهٔ ملل» (که پیش از سازمان ملل تأسیس شده بود) کشیده شد و پیشنهاد گردید دو کشور معاهدهٔ جدیدی تنظیم کنند که به «قرارداد ۱۹۳۳» (۱۳۱۲) نامیده شد. در قرارداد ۱۳۱۲ شخص رضاشاه پس از مذاکره با رئیس شرکت نفت ایران و انگلیس و مسفرین بریتانیا به ایران، این قرارداد را پذیرفت و مقامات دولت و ادواتش آن را تصویب کنند؛ متعجب شورای ملی نیز به اتفاق آرا آن را تصویب کرد. در این قرارداد شرکت نفت ایران و انگلیس همچنان به اکتشاف و استخراج و فروش منابع نفتی ایران، بدون هیچ الزامی به ارائهٔ صورت‌های عملکرد به دولت ایران، ادامه می‌داد. مدت قرارداد ۶۰ سال تعیین شد. این قرارداد برای اولین بار در دوره چهاردهم مجلس، مورد بررسی و انتقاد شدید دیگر مصدق قرار گرفت، به گفته او: «اگر امتیاز داریسی تمدید نشده بود، در سال ۱۹۶۱ (۱۳۴۰) به بعد دولت نه تنها به قصد ایجاد ۱۶ شرکت نفت داشت، بلکه صلی صد عایدات حق دولت بود؛ بنابراین حدود ۸۴ درصد عایدات که در ۱۹۶۱ در حق دولت می‌شد، بر طبق قرارداد جدید کمپانی آن را ۲۳ سال دیگر می‌برد…»

«ویلسون» و «رنولدز» در نقش سرمهندس حفار انگلیسی بود که عملیات حفاری را به پیش می‌برد و سرمایه‌گذار را نسبت به ادامه عملیات تا حدی دلگرم می‌کرد.

آنها هیچ گاه باور نمی‌کردند که طلوع آن نقطهٔ تاریخی با چنین شبی پیوند خورده باشد؛ اما دست تقدیر پایان شب دراز و دی‌جسور را به گونه‌ای خوشایند برپم زد و تلاش‌های بی‌وقفه و امیدبخش آنها را به نتیجه رساند. هنوز چند ساعتی از دل شب نگذشته بود که صدای مهیبی حفاران خسته از کار طاقت‌فرسای روزانه را از خواب بیدار کرد. باورش برای همگان سخت بود. این صدای مهیب در آن سکوت شب، چیزی نبود مگر فوران نخستین چاه نفت که تا ۵۰ پا ارتفاع از بالای دکل حفاری، فضا

### نظرها و اندیشه‌ها

فریادش رسید و به مداوایش پرداخت. در موقعیتی که بری امید سراسر منطقه حفاری را پر کرده بود، همه حفاران دست در دست هم حلقه زده بودند و به دور دکل می‌چرخیدند و آواز سر دادند:

فوران نخستین چاه مسجد سلیمان در آن صبح تاریخی همه چیز را برای تنظیم یک گزارش ماندگار، نویدبخش و خیرساز مهیا کرد. نخستین گزارش ارسالی به سرمایه‌گذار با استفاده از عبارت کتاب مقدس شکل گرفت که چنین بود: «به جمله سوم آیه ۱۵ مزمور ۱۰۲ کتاب مقدس مراجعه کنید؛» اما چرا به مزم؟ لا‌ایذ گزارشگر نمی‌خواست در آن شرایط بسیار استثنایی کسی به جز سرمایه‌گذار داریسی از این واقعه بزرگ بویی ببرد؛ گزارش اگرچه به قوم بود، اما

# ملی شدن صنعت نفت

احمد راسخی لنگرودی



را می‌شکافت و نفت حاصله را پس از گذشت هفت سال از انعقاد قرارداد، به سر و روی حفاران خسته و خواب‌آلود می‌پاشید. ویلسون که در آن هنگام خارج از چادر بر روی تخت فلزی خوابیده بود، خواب‌آلود عمق ۱۱۷۹ پای (۳۴۰ متری) خاک سیر برکشید و مهار خود را از دست داد و به زمین خورد. در اینجا بود که دکتر «یانگ» در نقش پزشک گروه حفاری به

تاریخ عالم نشان نمی‌دهد که یکی از افراد مملکت به وطن خود در یک معامله عرصه رسانه و روزنامه‌نگاری؛ بنابراین هیچ ادعایی در این نوشتار ندارم، جز اینکه کوشیده بر مبنای منابع در دسترس، طرحی اجمالی از جنبشی مردمی در دسترس بگذارم و نشان‌دهندهٔ رشدهای ماجرای «نهضت ملی شدن نفت»، چیست، چگونه ظلم فاحش و تحقیرآمیز بیگانگان به انفجار ملی انجامید، چرا پیروز شد و چرا در نهایت کارش به آنجا رسید که آمریکا و انگلیس با همدستی دیار و مشی رجاله و اوباش، آن را از نفس افکندند و این ماجرای است که در صورت فقدان حافظهٔ تاریخی و دگر جامع وقایع بزرگ ملی، امکان تکرارپذیری دارد و مقصود دوم نگارنده تذکار همین نکته است.

# فراز و فرودهای نهضت ملی



این قرارداد را باطل کرد.

**ملی‌شدن صنعت نفت**

قانون ملی‌شدن صنعت نفت در واقع پیشینه‌هایی بود که به امضای همه اعضای کمیسیون مخصوص نفت در مجلس شورای ملی در ۱۷ اسفند ۱۳۲۹ در مجلس ارائه شد و در ۲۴ اسفند ۱۳۲۹ تصویب گردید. متن پیشنهاد چنین است: «به نام سعادت ملت ایران و جهت نیل به منافع ملی در تأمین صلح جهانی، امضاکنندگان ذیل پیشنه‌ای می‌نماییم که صنعت نفت ایران در تمام مناطق کشور بدون استثنا ملی اعلام شود؛ یعنی تمام عملیات اکتشاف، استخراج و بهره‌برداری در دست دولت قرار گیرد»؛ مجلس سنا این پیشنهاد را در ۲۹ اسفند ۱۳۲۹ تصویب کرد و پیشنهاد قانونی شد.

گفتنی است که در سالهای ۱۳۲۶ و ۱۳۲۷ مذاکراتی بین نوبل گس (از مقامات شرکت نفت ایران و انگلیس) و عباسقلی گلشایان (وزیر دارائی ایران) انجام شد و حاصلش قراردادی نبود که به «قرارداد الحاقی گس-گلشایان» معروف شد. طبق این قرارداد، حق امتیاز ایران از نفت جنوب و افزایش می‌یافت؛ ولی در هر حال قرارداد اصلی (یعنی قراردادی ۱۹۳۳) تغییری نمی‌کرد، بلکه بر پایهٔ قانونی استواری قرار می‌گرفت، دکتر مصدق اگرچه در دوره پانزدهم مجلس قدرت نداشت، ولی به یاری به نمایندگان از جبههٔ ملی حسین مکی، مهندس بازرگان و علی محمد شریعتی، تمایل او به کسب اختیارات بیشتر انتقاد کرد. حکمی که در این هنگام وزیر دربار بود، نامهٔ تدیی در پاسخ به قوام فرستاد. منصور برای جلب نمایندگان، به

را در پی داشت، خیلی زود در قالب خبری بسیار مهم به سراسر جهان انعکاس یافت و بعدها به عنوان یک روز تاریخی و «آرژور صنعت نفت خاورمیانه» نام گرفت؛ نامی که از یک سو هم حوزه‌های سیاست و اجتماع را ترجمان رنج و حرمان بود و از سوی دیگر هم حوزه‌های صنعت و اقتصاد ایران را مایهٔ رش و روشنایی.

براستی اگر نخستین چاه نفت در صبح تاریخی پنجم خرداد ۱۲۸۷ فوران نمی‌یافت و برای همیشه طاقرات نفت را از سرمایه‌گذاران پنهان می‌داشت، تاریخ نفت ایران چگونه شکل می‌گرفت و ایران امروز در تمامیت خود در چه شرایطی قرار داشت و چرخهٔ عظیم صنعت چگونه در مدار خود می‌چرخید؟ نخستین چاه نفت که امروزه در قالب موزه‌ای



دینی در شهر نفتی مسجد سلیمان برای علاقه‌مندان به تاریخ نفت جلوه‌گری می‌کند، در نزدیکی «دره خرسون» قرار دارد. دره‌ای در دامن کوه‌های زاگرس، کم‌وبیش خشک و پر پیچ و خم، و کم‌وبیش با آثاری از مایع سیاه‌رنگ نفت که در خاک آن پیداست؛ دره‌ای که به گفتهٔ پیشینیان در گذشته‌های دور مملو از خرس و پوشیده از پوشش گیاهی بوده است. اما امروزه دیگر از آنها خبری نیست. مملو از آت و آشفال و فضولات است!

این دره افسانه‌ها دارد؛ نقل است در کناره «دره خرسون» در آن روزگاران دور کاروان‌هایی برای تجارت از شوشتر به مقصد اصفهان آمد و رفت داشتند. گاه برای رفع خستگی شب را در کناره رود اتراق می‌کردند. با یک خرس، کاروانیان را زهره رفتن به انتهای دره نبود. قضا را یک روز افرادی از کاروان چون شیر شربه انتهای دره را می‌یوماند، به‌ناگاه در کناره صخره‌ها چشمه‌ای جوشان می‌بینند؛ مخلوطی از آب و ماده‌ای غلیظ و سیاه‌رنگ و بدبو. این کشف بزرگ رفته رفته کاروانیان را مایه تجارتی دیگر شد و بعدها منبع تحقیق برای «مسئود دمورگان» مستشرق و باستان‌شناس فرانسوی که سرانجام گزارش‌های او موجب جذب سرمایه‌گذاری خارجی در مناطق نفت‌خیز ایران شد. با این شکاف بزرگ «دره‌خرسون»، دیگر مبدل به «دره نغتون» کشد نامی ماندگار که بر تارک تاریخ نفت ایران می‌درخشد.

درخشش و جوشش نخستین چاه نفت و پس از آن چاه‌های نفت دیگر، قدرت‌های طماع و استثمارگر خارجی را به تحرک هرچه بیشتر به‌منظور تسلط بر منابع نفتی ایران برانگیخت. از این رو رفته رفته موجی بلند و دامنه‌دار معروف به «موج نفت» درگرفت که تا چند دهه اوضاع سیاسی، اقتصادی و اجتماعی ایران از آن خسود متأثر کرد؛ موجی که پدیدآوردن‌آن را سه قدرت خارجی آن روزگار یعنی انگلستان، روسیه و آمریکا تشکیل می‌دادند. هر یک از آنها بر حسب ظرفیت و توان خود به نوبت در مسیر مناسخواهی از خوان گسترده نفت موح افرونی کردند و ایران را کانون حوادث تلخ و گرانباری قرار دادند. اما از آنجا که بیداری و خودیاری منتهای همیشه مانع از ریشخند دوندان درخت استخوانی می‌باشد، با بیداری و به با خاستن ایرانیان غیور، ایران در میان آن‌همه گرانباز، در ۲۹ اسفند ۱۳۲۹ راه کمال خود را یافت و در آن مسیر کوشا و پرتوان به پویه برخاست.

خوابسته‌های جبهه ملی با نظر مساعد برخورد می‌کرد و آیت‌الله کاشانی را که به لبیان تبعید شده بود، به ایران دعوت کرد. شاید مادر روزگار دیگر نزدیک است، ولی نظری در موافقت با آن ابراز نکرد و خواست که مجلس ششمترگم بود.

اصلاحات و افزایش اختیاراتش موافقت کنند، قرارداد الحاقی نیز به تصویب خواهد رسید. او در این خصوص به اعمال نفوذ و ارتش برای جلوگیری از انتخاب نمایندگان مخالف قسرادارد در مجلس شازدهم پشتگرم بود.

پس از آنکه دولت ایران به نظر مساعد باطل کرد، قرارداد الحاقی نیز به تصویب خواهد رسید. او در این خصوص به اعمال نفوذ و ارتش برای جلوگیری از انتخاب نمایندگان مخالف قسرادارد در مجلس شازدهم پشتگرم بود.

پس از آنکه دولت ایران به نظر مساعد باطل کرد، قرارداد الحاقی نیز به تصویب خواهد رسید. او در این خصوص به اعمال نفوذ و ارتش برای جلوگیری از انتخاب نمایندگان مخالف قسرادارد در مجلس شازدهم پشتگرم بود.

پس از آنکه دولت ایران به نظر مساعد باطل کرد، قرارداد الحاقی نیز به تصویب خواهد رسید. او در این خصوص به اعمال نفوذ و ارتش برای جلوگیری از انتخاب نمایندگان مخالف قسرادارد در مجلس شازدهم پشتگرم بود.

پس از آنکه دولت ایران به نظر مساعد باطل کرد، قرارداد الحاقی نیز به تصویب خواهد رسید. او در این خصوص به اعمال نفوذ و ارتش برای جلوگیری از انتخاب نمایندگان مخالف قسرادارد در مجلس شازدهم پشتگرم بود.

**پیامدهای گسترش ایونجلیکالیزم در آسیای دور**

## مسیحیت تبشیری و آسیا

<b>گفتگو با حجت‌الاسلام دکتر محمد مسجدجامعی</b>	
<b>مصطفی رستگار</b>	<b>بخش سوم</b>

*اشاره: موقعیت آسیای دور در گذشته، به‌ویژه قبل از جنگ جهانی دوم که آمریکا هنوز قدرت چندان نیافته بود، این‌گونه نبود که مورد توجه آمریکا باشد. اینک ادامه سخن:*

البته بعد از جنگ دوم، به دلیل نفوذ کمونیست‌ها، آسیای دوم اهمیت یافت. انقلاب کمونیستی چین در سال ۱۹۴۹، بحران شبه‌جزیره کره و مسئله هندوچین و در رأس آن ویتنام، مسائلی بود که به دلیل نفوذ فراوان کمونیست‌ها اتفاق افتاد و آسیای دور را از جنگ جهانی دوم به بعد دارای اهمیت ساخت و باعث شد که آمریکا عمدتاً از درِچه سیاسی- امنیتی و ایدئولوژیک به آن منطقه نگاه کند.

ولی تصورات جدید نسبت به آسیای دور و از جمله چین، که وجه اقتصادی آن بسیار رنگ به آتش داده، طی دوره سه دهه اخیر شکل گرفته است، خواه برای کلیسای کاتولیک، خواه برای کلیساهای ایونجلیکال. واقعاً در طی دوره سه دهه اخیر، آسیای دور معنای جدیدی یافته است که به معنای آن در سه دهه قبل بسیار تفاوت دارد. امروزه این منطقه بخشی از موتور محرک اقتصاد جهانی است- و این جریان ادامه خواهد یافت. به هر حال، یک جنبه اهمیت آسیای دور برای ایونجلیکال‌ها اهمیت اقتصادی و آینده‌داربودن آن است.

جنبه دیگر این استست گرویدن متلا یک تابوایی به مسیحیت ایونجلیکال، به دلیل ویژگی‌هایی که توضیح اجمالی آن گذشت، بسیار ارزشمندتر از گرویدن متلا یک کتبیایی است. تکرار می‌کنم که نمی‌خواهم نگاهی نژادپرستانه به مسئله داشته باشم؛ ولی یک ی واقعیت است. برای کلیسای کاتولیک نیز واقعاً مهم است که حتی درِچه کوچکی به سوی چین، با درِچه بسیار کوچکی به سوی ویتنام باز کند.

**آیا فعالیت‌های تبشیری در چین ممنوع نیست؟**

چرا، ممنوع است؟ ولی این نیاز به توضیح دارد. جامعه چین اخیراً توسعه درونی پیدا کرده است. می‌دانید که توسعه گاهی از بیرون جامعه می‌آید؛ ولی گاهی از درون می‌جوشد. رژیم عراق در زمان صدام می‌گفت که ما داریم توسعه پیدا می‌کنیم؛ به ظاهر درست می‌گفت، زیرا واقعاً داشت مسیر توسعه صنعتی و اقتصادی را می‌پیمود. نمونه دیگر، قذافی است؛ او نیز طرح‌هایی داشت که درجاتی از توسعه را در لبی محقق کرده بود؛ ولی این جریان‌ها از درون جامع عراق و لبی برنایامده بود؛ توسعه درونی نبود. توسعه درونی از طبق مردم و از درون جامعه می‌جوشد و به اعتباری حاصل دسترنج خود یک ملت است. چین واقعاً توسعه درونی یافته است. وقتی توسعه درونی باشد، به طور طبیعی، جامعه را در ابعاد گوناگون فکری، رفتاری و فرهنگی متأثر می‌سازد، همه چیز را تحت تأثیر قرار می‌دهد؛ بنابراین شخصیت یک چینی امروزی، به مراتب از شخصیت یک چینی ۳۰ سال قبل، توسعه‌یافته‌تر و پذیرفته‌شده‌تر است – البته «پذیرفته‌شده» واژهٔ دقیق نیست، ولی واژهٔ مناسب‌تری سراغ ندارم.

**پذیرفته‌شده برای چه کسانی؟**

به طور کلی برای فرهنگ جهانی امروز؛ یعنی او می‌داند که در عرصه بین‌الملل، چگونه سخن بگوید و معاشرت کند، و چگونه از منافع کشورش دفاع و بدان خدمت نماید. چقدر اکنون در چین، نظام کمونیستی حاکم است، اما ارتباط میان تحصیل‌کردگان چینی، داخل و خارج کشور بسیار عادی شده است. تحصیل‌کردگان خارج از چین پراحتی و بلکه با میل و اشتیاق وارد کشورشان می‌شوند و به کار و فعالیت می‌پردازند. این نتیجه رشدی است که هم رژیم حاکم و هم شهروندانش یافته‌اند. یکی از برجسته‌ترین سرطانشان کشورش دفاع و آیدان خدمت نماید. چقدر اکنون در چین، نظام کمونیستی حاکم است، اما ارتباط میان تحصیل‌کردگان چینی، داخل و خارج کشور بسیار عادی شده است. تحصیل‌کردگان خارج از چین پراحتی و بلکه با میل و اشتیاق وارد کشورشان می‌شوند و به کار و فعالیت می‌پردازند. این نتیجه رشدی است که هم رژیم حاکم و هم شهروندانش یافته‌اند. یکی از برجسته‌ترین سرطانشان کشورش دفاع و آیدان خدمت نماید. چقدر اکنون در چین، نظام کمونیستی حاکم است، اما ارتباط میان تحصیل‌کردگان چینی، داخل و خارج کشور بسیار عادی شده است. تحصیل‌کردگان خارج از چین پراحتی و بلکه با میل و اشتیاق وارد کشورشان می‌شوند و به کار و فعالیت می‌پردازند. این نتیجه رشدی است که هم رژیم حاکم و هم شهروندانش یافته‌اند. یکی از برجسته‌ترین سرطانشان کشورش دفاع و آیدان خدمت نماید. چقدر اکنون در چین، نظام کمونیستی حاکم است، اما ارتباط میان تحصیل‌کردگان چینی، داخل و خارج کشور بسیار عادی شده است. تحصیل‌کردگان خارج از چین پراحتی و بلکه با میل و اشتیاق وارد کشورشان می‌شوند و به کار و فعالیت می‌پردازند. این نتیجه رشدی است که هم رژیم حاکم و هم شهروندانش یافته‌اند. یکی از برجسته‌ترین سرطانشان کشورش دفاع و آیدان خدمت نماید. چقدر اکنون در چین، نظام کمونیستی حاکم است، اما ارتباط میان تحصیل‌کردگان چینی، داخل و خارج کشور بسیار عادی شده است. تحصیل‌کردگان خارج از چین پراحتی و بلکه با میل و اشتیاق وارد کشورشان می‌شوند و به کار و فعالیت می‌پردازند. این نتیجه رشدی است که هم رژیم حاکم و هم شهروندانش یافته‌اند. یکی از برجسته‌ترین سرطانشان کشورش دفاع و آیدان خدمت نماید. چقدر اکنون در چین، نظام کمونیستی حاکم است، اما ارتباط میان تحصیل‌کردگان چینی، داخل و خارج کشور بسیار عادی شده است. تحصیل‌کردگان خارج از چین پراحتی و بلکه با میل و اشتیاق وارد کشورشان می‌شوند و به کار و فعالیت می‌پردازند. این نتیجه رشدی است که هم رژیم حاکم و هم شهروندانش یافته‌اند. یکی از برجسته‌ترین سرطانشان کشورش دفاع و آیدان خدمت نماید. چقدر اکنون در چین، نظام کمونیستی حاکم است، اما ارتباط میان تحصیل‌کردگان چینی، داخل و خارج کشور بسیار عادی شده است. تحصیل‌کردگان خارج از چین پراحتی و بلکه با میل و اشتیاق وارد کشورشان می‌شوند و به کار و فعالیت می‌پردازند. این نتیجه رشدی است که هم رژیم حاکم و هم شهروندانش یافته‌اند. یکی از برجسته‌ترین سرطانشان کشورش دفاع و آیدان خدمت نماید. چقدر اکنون در چین، نظام کمونیستی حاکم است، اما ارتباط میان تحصیل‌کردگان چینی، داخل و خارج کشور بسیار عادی شده است. تحصیل‌کردگان خارج از چین پراحتی و بلکه با میل و اشتیاق وارد کشورشان می‌شوند و به کار و فعالیت می‌پردازند. این نتیجه رشدی است که هم رژیم حاکم و هم شهروندانش یافته‌اند. یکی از برجسته‌ترین سرطانشان کشورش دفاع و آیدان خدمت نماید. چقدر اکنون در چین، نظام کمونیستی حاکم است، اما ارتباط میان تحصیل‌کردگان چینی، داخل و خارج کشور بسیار عادی شده است. تحصیل‌کردگان خارج از چین پراحتی و بلکه با میل و اشتیاق وارد کشورشان می‌شوند و به کار و فعالیت می‌پردازند. این نتیجه رشدی است که هم رژیم حاکم و هم شهروندانش یافته‌اند. یکی از برجسته‌ترین سرطانشان کشورش دفاع و آیدان خدمت نماید. چقدر اکنون در چین، نظام کمونیستی حاکم است، اما ارتباط میان تحصیل‌کردگان چینی، داخل و خارج کشور بسیار عادی شده است. تحصیل‌کردگان خارج از چین پراحتی و بلکه با میل و اشتیاق وارد کشورشان می‌شوند و به کار و فعالیت می‌پردازند. این نتیجه رشدی است که هم رژیم حاکم و هم شهروندانش یافته‌اند. یکی از برجسته‌ترین سرطانشان کشورش دفاع و آیدان خدمت نماید. چقدر اکنون در چین، نظام کمونیستی حاکم است، اما ارتباط میان تحصیل‌کردگان چینی، داخل و خارج کشور بسیار عادی شده است. تحصیل‌کردگان خارج از چین پراحتی و بلکه با میل و اشتیاق وارد کشورشان می‌شوند و به کار و فعالیت می‌پردازند. این نتیجه رشدی است که هم رژیم حاکم و هم شهروندانش یافته‌اند. یکی از برجسته‌ترین سرطانشان کشورش دفاع و آیدان خدمت نماید. چقدر اکنون در چین، نظام کمونیستی حاکم است، اما ارتباط میان تحصیل‌کردگان چینی، داخل و خارج کشور بسیار عادی شده است. تحصیل‌کردگان خارج از چین پراحتی و بلکه با میل و اشتیاق وارد کشورشان می‌شوند و به کار و فعالیت می‌پردازند. این نتیجه رشدی است که هم رژیم حاکم و هم شهروندانش یافته‌اند. یکی از برجسته‌ترین سرطانشان کشورش دفاع و آیدان خدمت نماید. چقدر اکنون در چین، نظام کمونیستی حاکم است، اما ارتباط میان تحصیل‌کردگان چینی، داخل و خارج کشور بسیار عادی شده است. تحصیل‌کردگان خارج از چین پراحتی و بلکه با میل و اشتیاق وارد کشورشان می‌شوند و به کار و فعالیت می‌پردازند. این نتیجه رشدی است که هم رژیم حاکم و هم شهروندانش یافته‌اند. یکی از برجسته‌ترین سرطانشان کشورش دفاع و آیدان خدمت نماید. چقدر اکنون در چین، نظام کمونیستی حاکم است، اما ارتباط میان تحصیل‌کردگان چینی، داخل و خارج کشور بسیار عادی شده است. تحصیل‌کردگان خارج از چین پراحتی و بلکه با میل و اشتیاق وارد کشورشان می‌شوند و به کار و فعالیت می‌پردازند. این نتیجه رشدی است که هم رژیم حاکم و هم شهروندانش یافته‌اند. یکی از برجسته‌ترین سرطانشان کشورش دفاع و آیدان خدمت نماید. چقدر اکنون در چین، نظام کمونیستی حاکم است، اما ارتباط میان تحصیل‌کردگان چینی، داخل و خارج کشور بسیار عادی شده است. تحصیل‌کردگان خارج از چین پراحتی و بلکه با میل و اشتیاق وارد کشورشان می‌شوند و به کار و فعالیت می‌پردازند. این نتیجه رشدی است که هم رژیم حاکم و هم شهروندانش یافته‌اند. یکی از برجسته‌ترین سرطانشان کشورش دفاع و آیدان خدمت نماید. چقدر اکنون در چین، نظام کمونیستی حاکم است، اما ارتباط میان تحصیل‌کردگان چینی، داخل و خارج کشور بسیار عادی شده است. تحصیل‌کردگان خارج از چین پراحتی و بلکه با میل و اشتیاق وارد کشورشان می‌شوند و به کار و فعالیت می‌پردازند. این نتیجه رشدی است که هم رژیم حاکم و هم شهروندانش یافته‌اند. یکی از برجسته‌ترین سرطانشان کشورش دفاع و آیدان خدمت نماید. چقدر اکنون در چین، نظام کمونیستی حاکم است، اما ارتباط میان تحصیل‌کردگان چینی، داخل و خارج کشور بسیار عادی شده است. تحصیل‌کردگان خارج از چین پراحتی و بلکه با میل و اشتیاق وارد کشورشان می‌شوند و به کار و فعالیت می‌پردازند. این نتیجه رشدی است که هم رژیم حاکم و هم شهروندانش یافته‌اند. یکی از برجسته‌ترین سرطانشان کشورش دفاع و آیدان خدمت نماید.















**پیش بینی افزایش مسافران نوروزی به شهر اصفهان**

اصفهان - خبرنگار اطلاعات: امسال پیش بینی می‌شود شمار گردشگران و مسافران نوروزی شهر اصفهان به بیش از یک‌هزار و دویشتاد زاینده‌دو نسبت به پارسال افزایش یابد و به همین دلیل اسکان ۱۸۰ هزار

مسافر در شب در این شهر پیش بینی شده است. رئیس ستاد اجرایی خدمات سفر شهر اصفهان با بیان این مطلب افزود: اولویت اسکان مسافران نوروزی در شهر اصفهان ابتدا با هتل‌ها و مهمانپذیرها و سپس منازل استیجاری است. حسین امیری گفت: با هماهنگی‌های انجام شده به شهرهای شمالی، غربی و جنوبی شهر اصفهان، سر زیر جمعیت مسافران از شهر در شهرهای شاهین شهر، خمینی شهر، نجف آباد و فولاد شهر اسکان داده خواهد شد.

و با بیان اینکه با هماهنگی‌های انجام شده با شهرهای بهارستان، ستاد هدایت و اسکان مسافران نوروزی در ورودی این شهر در محور جنوب شهر اصفهان مستقر خواهد شد افزود: برای برنامه ریزی بهتر، ۵ ستاد هدایت و اسکان در محورهای ورودی شهر اصفهان تشکیل شده است.

رئیس ستاد اجرایی خدمات سفر شهر اصفهان گفت: مسافران شهر اصفهان می‌توانند محل اسکان خود را از شهر خود و از طریق سامانه الکترونیکی **ereserving** انتخاب و رزرو کنند.

وی گفت: امسال مترو شهر اصفهان در تعطیلات نوروز از اختیار شهروندان و مسافران است. ایمان حجتی رئیس کمیته اطلاع رسانی و سخنگوی ستاد اجرایی سفر شهر اصفهان نیز با بیان اینکه برنامه‌های محوری امسال این کمیته، معرفی میراث ناملموس اصفهان همچون حوزه ادبیات، ششگل و آداب و رسوم است گفت: این برنامه‌ها در نوروز آغاز خواهد شد و تا هفته فرهنگی اصفهان در اردیبهشت ۹۸ ادامه خواهد داشت.

### اجرای طرح اتوبوس دیابت در دامغان

دامغان -خبرنگار اطلاعات: مدیرعامل انجمن دیابت دامغان از اجرای طرح اتوبوس دیابت در این شهرستان خبر داد و گفت: طرح اتوبوس دیابت سال آینده و باهدف شناسایی بیماران دیابتی و ارائه خدمات درمانی و آموزشی مطلوب به بیماران اجرا خواهد شد.

بهروز مستور کوهی افزود: در شهرستان دامغان ۹۰۰ نفر مبتلا به بیماری دیابت هستند که ۱۲۰۰ نفر از آنان در انجمن دیابت شهرستان عضویت دارند و از خدمات این انجمن بهره‌مند هستند.

وی با اشاره به فعالیت‌های انجمن دیابت دامغان طی سال جاری اضافه کرد: برگزاری ۶۰ جلسه کارگاه آموزشی، برپایی ۱۲ مایش، برگزاری اردوهای تفریحی، برگزاری ۱۵۱ جلسه مشاوره، بازدید از خانواده بیماران، توزیع ایسه بین اعضای نیازمند و همچنین تشکیل صندوق قرص‌های لحسنه ویژه انجمن از مهمترین برنامه‌های انجمن دیابت شهرستان در سال جاری است که با همت آخرین نیکوکار اجرا شده است.

### قهرمانی تیم شهدای امام رضا(ع)

### در مسابقات فوتسال امید استان گلستان



سرویس شهرستان‌ها - تیم شهدای امام رضا(ع) گرگان قهرمان مسابقات فوتسال امید استان گلستان شد.

در دیدار پایانی این مسابقات که ۲۳ اسفندماه در سالن ورزشی شهدای «جلین» ترتیب یافت، بازی تیم‌های امام رضا(ع) و «جلین» در وقت‌های قانونی و اضافه با تساوی ۳ بر ۳ پایان یافت و تیم امام رضا(ع) در ضربات پنالتی توانست پیروز و قهرمان مسابقات فوتسال امید استان گلستان شود.

بازیکنان تیم امام رضا(ع)، سیدعلی، سید مهدی، حمیدرضا صادی، متین احمدی، سید علی حسینی، جواد کریمی، پدram نادرزاد، دانیال مقبلی، محمد اکبری، سید محراب مفیدی، هادی طالعانی نژاد، مجید وطن‌خواه و حسن محمدنیا، مربی: عباسعلی محمودی، کمک‌مربی: محمد محمودی، سرپرست: مهدی محمودی.

مشهد -خبرنگار اطلاعات: استاندار خراسان رضوی

با بیان این که هیچ سرمایه‌گذاری نباید به هر دلیلی با درسته در دستگاه‌های اجرایی مواجه شود، افزود: قانونی که در ایجاد اشتغال، توانمندسازی مردم و کارآفرینی توسط سرمایه‌گذار جلوگیری کند نیاز به تغییر و اصلاح دارد. علیرضا رزم حسینی در آخرین جلسه شورای اداری استان در سال۹۷ با اشاره به فرا رسیدن تعطیلات نوروز اظهار داشت: از تلاش‌های اعضای ستاد خدمات سفر که همه امکانات و ظرفیت‌ها را برای ارائه خدمات شایسته به زائران یسارگاه‌ها منور رضوی به کار گرفته‌اند، قدردانی می‌کنم.

وی افزود: همانند سال‌های گذشته، در نخستین روز بهار ۹۸ در حرم مطهر رضوی میزبان رهبر معظم انقلاب اسلامی هستیم و با حضور پرشور زائران و مجاوران از رهنمودهای معظم له برای پیشگیری‌د امور در سال آینده بهره‌مند خواهیم شد.

استاندار خراسان رضوی در ادامه با اشاره به زمان اندک تا پایان سال مالی ۹۷ اظهار داشت: براساس قانون، اعتبارات برخی از ردیف‌های بودجه‌ای باید تا پایان سال توسط دستگاه‌های اجرایی جاری شود لذا تأکید دارم که مدیران برای جذب اعتبارات ابلاغی به دستگاه‌های مربوطه، همه تلاش خود را به کار گیرند تا هیچ بودجه‌ای بی‌جهت به خزانه برگشت نخورد.

وی تأکید کرد: اگر حتی رباهی از اعتبارات هر یک از دستگاه‌های اجرایی جذب نشود، به عنوان عملکرد منفی در کارنامه کاری آن دستگاه ثبت خواهد شد. به همین دلیل درخواست می‌کنم که با همکاری سازمان برنامه و بودجه برای جذب اعتبارات ابلاغی تلاش کنند.

رزم حسینی، به برخی از چالش‌های استان در سال۹۷ اشاره کرد و گفت: معضل موسسه‌های مالی و اعتباری می‌توانست هر کشوری را باسقاط هر دولتی را به بحران جدی مواجه کند اما خوشبختانه در سالی که گذشت، با مسئولیت پذیری رئیس جمهوری و تدبیر مدیران در

## دولت با پرداخت ۳۰۰میلیارد تومان

## خسارت بخش کشاورزی موافقت کرد

قزوین-خبرنگار اطلاعات: دولت با پرداخت ۳هزار میلیارد تومان اعتبار برای

استعمال خسارت بخش کشاورزی موافقت کرد.

رئیس سازمان مدیریت بحران کشور در شورای هماهنگی مدیریت بحران کشور گفت: از این میزان ۲۰۰۰ میلیارد تومان برای استعمال تسهیلات کشاورزان پرداخت شده و برای پرداخت ۱۰۰۰ میلیارد تومان دیگر هم موافقت شده است.

اسماعیل نجار افزود: میزان خسارت تعیین شده در بخش کشاورزی استان

قزوین ۱۸۸۱ میلیارد تومان برآورد شده که از این میزان تاکنون بدهی ۱۶ هزار

کشاورز تسویه شده است.

وی گفت: برای استعمال بدهی ۱۹ هزار کشاورز باقی مانده، از مبلغ تعیین شده هم روزه‌ای برای استان قزوین در نظر گرفته می‌شود.

نجار تأکید کرد: معتمدیم پوشش بیمه همگانی از رضایتمندی بالای برخوردار

است و از بار مالی دولت هم کم می‌شود.

نماینده مردم قزوین، البرز و آبیک در مجلس شورای اسلامی هم در این نشست موضوع پیشگیری از بحران را مهم دانست و گفت:مشکلات آب فرو نشست زمین، ریز گردها، خاک و مسائل زیست محیطی از جمله موارد بحرانی

هستند که باید مورد توجه و پیشگیری قرار گیرند.

داود محمدی افزود: قانون مربوط به مدیریت واحد بحران اسال در مجلس

مصوب و به شورای نگهبان ارسال که با رفع ایرادات آن اجرایی خواهد شد.

مدیر کل مدیریت بحران استان قزوین هم گفت: ضرورت یکی از استانهایی

پر حادثه کشور است به طوری که از ۳۳ حادثه قابل وقوع در کشور ۲۵ حادثه در

استان رخ می‌دهد.

قدرت الله مدهدیلانی افزود: به رغم بازدیدها و بازرسی‌های مکرر از بخش

صنعت استان در سال جاری شاهد وقوع پنج حادثه حریق در واحدهای تولیدی

مواد شیمیایی و پترو شیمی و همچنین واژگونی شش مورد تانکرهای حمل

مواد شیمیایی در استان بودیم.

سطح ملی و استانی، موضوع به نفع مردم تدبیر شد.

وی به آخرین اقدامات انجام گرفته برای تعیین

تکلیف پرسونل پدیده شالندیز هم اشاره کرد و گفت: از روزی که پرسونل استانداردی خراسان رضوی را بدایرقیمت دستور قضایی است که در این رابطه هماهنگی خوبی بین مدیریت استانی و دستگاه قضایی وجود دارد و تلاش بر

از این تعداد، چهار جلسه با وزیر اقتصاد و دو جلسه هم با



بهرمند خواهیم شد.

استاندار خراسان رضوی در ادامه با اشاره به زمان اندک تا پایان سال مالی ۹۷ اظهار داشت: براساس قانون، اعتبارات برخی از ردیف‌های بودجه‌ای باید تا پایان سال توسط دستگاه‌های اجرایی جاری شود لذا تأکید دارم که مدیران برای جذب اعتبارات ابلاغی به دستگاه‌های مربوطه، همه تلاش خود را به کار گیرند تا هیچ بودجه‌ای بی‌جهت به خزانه برگشت نخورد.

استاندار خراسان رضوی تأکید کرد: اخیرا هم جلسه‌ای با حضور اعضای هیئت مدیره شورای عالی هماهنگی اقتصادی سرانه قوا مشتمل از معاون اقتصادی رئیس جمهوری، معاون اول قوه قضائیه و نایب رئیس مجلس شورای اسلامی برگزار و تصمیمات خوبی گرفته شد.

وی با بیان این که هدف ما حفظ حقوق سهامداران مردمی است، تأکید کرد: دبیرخانه شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا اعلام آمادگی کرده است که در صورت

ارائه پیشنهادی مشخص از سوی وزیر اقتصاد موضوع

## دولت با پرداخت ۳۰۰میلیارد تومان

## خسارت بخش کشاورزی موافقت کرد

قزوین-خبرنگار اطلاعات: دولت با پرداخت ۳هزار میلیارد تومان اعتبار برای

استعمال خسارت بخش کشاورزی موافقت کرد.

رئیس سازمان مدیریت بحران کشور در شورای هماهنگی مدیریت بحران

کشور گفت: از این میزان ۲۰۰۰ میلیارد تومان برای استعمال تسهیلات کشاورزان

پرداخت شده و برای پرداخت ۱۰۰۰ میلیارد تومان دیگر هم موافقت شده است.

اسماعیل نجار افزود: میزان خسارت تعیین شده در بخش کشاورزی استان

قزوین ۱۸۸۱ میلیارد تومان برآورد شده که از این میزان تاکنون بدهی ۱۶ هزار

کشاورز تسویه شده است.

وی گفت: برای استعمال بدهی ۱۹ هزار کشاورز باقی مانده، از مبلغ تعیین

شده هم روزه‌ای برای استان قزوین در نظر گرفته می‌شود.

نجار تأکید کرد: معتمدیم پوشش بیمه همگانی از رضایتمندی بالای برخوردار

است و از بار مالی دولت هم کم می‌شود.

نماینده مردم قزوین، البرز و آبیک در مجلس شورای اسلامی هم در این

نشست موضوع پیشگیری از بحران را مهم دانست و گفت:مشکلات آب فرو

نشست زمین، ریز گردها، خاک و مسائل زیست محیطی از جمله موارد بحرانی

هستند که باید مورد توجه و پیشگیری قرار گیرند.

داود محمدی افزود: قانون مربوط به مدیریت واحد بحران اسال در مجلس

مصوب و به شورای نگهبان ارسال که با رفع ایرادات آن اجرایی خواهد شد.

مدیر کل مدیریت بحران استان قزوین هم گفت: ضرورت یکی از استانهایی

پر حادثه کشور است به طوری که از ۳۳ حادثه قابل وقوع در کشور ۲۵ حادثه در

استان رخ می‌دهد.

قدرت الله مدهدیلانی افزود: به رغم بازدیدها و بازرسی‌های مکرر از بخش

صنعت استان در سال جاری شاهد وقوع پنج حادثه حریق در واحدهای تولیدی

مواد شیمیایی و پترو شیمی و همچنین واژگونی شش مورد تانکرهای حمل

مواد شیمیایی در استان بودیم.

مدیر ستاد اجرایی خدمات سفر استان

خبرنگار اطلاعات:مدیر کل میراث

فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان یزد

از آمادگی اسکان ۱۱۳ هزار مسافر در تعطیلات

نوروز در این استان خبر داد.

سید مصطفی قاضی در نشست کمیته

اطلاع‌رسانی و تبلیغات ستاد خدمات سفر

استان با بیان اینکه هتل‌های استان ظرفیت

سفر هزار و ۷۷۹ نفر دارند افزود: در برجام

نوروز ۹۸ در استان ۵۷۹ تخت در هتل‌های پیرا،

۹۰ تخت در هتل آپارتمان‌ها، هزار و ۷۳۶ تخت

در اقامتگاه‌های بومگردی و سنتی، ۲۸۰ تخت در

کمپ‌های کوپرنوردی، ۲۰۰ تخت در مجتمع‌های

گردشگری پیش‌بینی شده است.

وی گفت: مجموع ظرفیت اسکان موجود

در سایر مکان‌های قابل استفاده از جمله

خوگیاگاهها، مهمانسراهای ادارات هم ۵۲هزار نفر

است.

دیر ستاد اجرایی خدمات سفر استان

خبرنگار اطلاعات:مدیر کل میراث

فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان یزد

از آمادگی اسکان ۱۱۳ هزار مسافر در تعطیلات

نوروز در این استان خبر داد.

سید مصطفی قاضی در نشست کمیته

اطلاع‌رسانی و تبلیغات ستاد خدمات سفر

استان با بیان اینکه هتل‌های استان ظرفیت

سفر هزار و ۷۷۹ نفر دارند افزود: در برجام

نوروز ۹۸ در استان ۵۷۹ تخت در هتل‌های پیرا،

۹۰ تخت در هتل آپارتمان‌ها، هزار و ۷۳۶ تخت

در اقامتگاه‌های بومگردی و سنتی، ۲۸۰ تخت در

کمپ‌های کوپرنوردی، ۲۰۰ تخت در مجتمع‌های

گردشگری پیش‌بینی شده است.

وی گفت: مجموع ظرفیت اسکان موجود

در سایر مکان‌های قابل استفاده از جمله

خوگیاگاهها، مهمانسراهای ادارات هم ۵۲هزار نفر

است.

دیر ستاد اجرایی خدمات سفر استان

خبرنگار اطلاعات:مدیر کل میراث

فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان یزد

از آمادگی اسکان ۱۱۳ هزار مسافر در تعطیلات

نوروز در این استان خبر داد.

سید مصطفی قاضی در نشست کمیته

اطلاع‌رسانی و تبلیغات ستاد خدمات سفر

استان با بیان اینکه هتل‌های استان ظرفیت

سفر هزار و ۷۷۹ نفر دارند افزود: در برجام

نوروز ۹۸ در استان ۵۷۹ تخت در هتل‌های پیرا،

۹۰ تخت در هتل آپارتمان‌ها، هزار و ۷۳۶ تخت

در اقامتگاه‌های بومگردی و سنتی، ۲۸۰ تخت در

کمپ‌های کوپرنوردی، ۲۰۰ تخت در مجتمع‌های

گردشگری پیش‌بینی شده است.

وی گفت: مجموع ظرفیت اسکان موجود

در سایر مکان‌های قابل استفاده از جمله

خوگیاگاهها، مهمانسراهای ادارات هم ۵۲هزار نفر

است.

دیر ستاد اجرایی خدمات سفر استان

خبرنگار اطلاعات:مدیر کل میراث

فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان یزد

از آمادگی اسکان ۱۱۳ هزار مسافر در تعطیلات

نوروز در این استان خبر داد.

سید مصطفی قاضی در نشست کمیته

اطلاع‌رسانی و تبلیغات ستاد خدمات سفر

استان با بیان اینکه هتل‌های استان ظرفیت

سفر هزار و ۷۷۹ نفر دارند افزود: در برجام

نوروز ۹۸ در استان ۵۷۹ تخت در هتل‌های پیرا،

۹۰ تخت در هتل آپارتمان‌ها، هزار و ۷۳۶ تخت

در اقامتگاه‌های بومگردی و سنتی، ۲۸۰ تخت در

کمپ‌های کوپرنوردی، ۲۰۰ تخت در مجتمع‌های

گردشگری پیش‌بینی شده است.

وی گفت: مجموع ظرفیت اسکان موجود

در سایر مکان‌های قابل استفاده از جمله

خوگیاگاهها، مهمانسراهای ادارات هم ۵۲هزار نفر

است.

دیر ستاد اجرایی خدمات سفر استان

خبرنگار اطلاعات:مدیر کل میراث

فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان یزد

از آمادگی اسکان ۱۱۳ هزار مسافر در تعطیلات

نوروز در این استان خبر داد.

سید مصطفی قاضی در نشست کمیته

اطلاع‌رسانی و تبلیغات ستاد خدمات سفر

استان با بیان اینکه هتل‌های استان ظرفیت

سفر هزار و ۷۷۹ نفر دارند افزود: در برجام

نوروز ۹۸ در استان ۵۷۹ تخت در هتل‌های پیرا،

۹۰ تخت در هتل آپارتمان‌ها، هزار و ۷۳۶ تخت

در اقامتگاه‌های بومگردی و سنتی، ۲۸۰ تخت در

کمپ‌های کوپرنوردی، ۲۰۰ تخت در مجتمع‌های

گردشگری پیش‌بینی شده است.

وی گفت: مجموع ظرفیت اسکان موجود

در سایر مکان‌های قابل استفاده از جمله

خوگیاگاهها، مهمانسراهای ادارات هم ۵۲هزار نفر

است.

دیر ستاد اجرایی خدمات سفر استان

خبرنگار اطلاعات:مدیر کل میراث

فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان یزد

از آمادگی اسکان ۱۱۳ هزار مسافر در تعطیلات

نوروز در این استان خبر داد.

سید مصطفی قاضی در نشست کمیته

اطلاع‌رسانی و تبلیغات ستاد خدمات سفر

استان با بیان اینکه هتل‌های استان ظرفیت

سفر هزار و ۷۷۹ نفر دارند افزود: در برجام

نوروز ۹۸ در استان ۵۷۹ تخت در هتل‌های پیرا،

۹۰ تخت در هتل آپارتمان‌ها، هزار و ۷۳۶ تخت

در اقامتگاه‌های بومگردی و سنتی، ۲۸۰ تخت در

کمپ‌های کوپرنوردی، ۲۰۰ تخت در مجتمع‌های

گردشگری پیش‌بینی شده است.

وی گفت: مجموع ظرفیت اسکان موجود

در سایر مکان‌های قابل استفاده از جمله

خوگیاگاهها، مهمانسراهای ادارات هم ۵۲هزار نفر

است.

دیر ستاد اجرایی خدمات سفر استان

خبرنگار اطلاعات:مدیر کل میراث

فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان یزد

از آمادگی اسکان ۱۱۳ هزار مسافر در تعطیلات

نوروز در این استان خبر داد.

سید مصطفی قاضی در نشست کمیته

اطلاع‌رسانی و تبلیغات ستاد خدمات سفر

استان با بیان اینکه هتل‌های استان ظرفیت

سفر هزار و ۷۷۹ نفر دارند افزود: در برجام

نوروز ۹۸ در استان ۵۷۹ تخت در هتل‌های پیرا،

۹۰ تخت در هتل آپارتمان‌ها، هزار و ۷۳۶ تخت

در اقامتگاه‌های بومگردی و سنتی، ۲۸۰ تخت در

کمپ‌های کوپرنوردی، ۲۰۰ تخت در مجتمع‌های

گردشگری پیش‌بینی شده است.

وی گفت: مجموع ظرفیت اسکان موجود

در سایر مکان‌های قابل استفاده از جمله

خوگیاگاهها، مهمانسراهای ادارات هم ۵۲هزار نفر

است.

دیر ستاد اجرایی خدمات سفر استان

خبرنگار اطلاعات:مدیر کل میراث

فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان یزد















# فراز و فرودهای ورزش در سال ۱۳۹۷

## ورزشی

## ورزشی

تیم ملی فوتبال ایران در جام ملت‌های آسیا ۲۰۱۵

یکی دو سال است که از آن اوج فاصله گرفته هچند چند که هنوز باید حساب وریزه‌ای روی لباسشان زد. اما این بار زنده است. با این وجود با اعلام قانون منع به کارگیری بازنشستگان والیبال ازجمله رشته‌هایی بود که استرس‌های فراوانی را به خود دید بخصوص در این میان نواب رئیس بانوان مسابقات خود در کنار تیم ملی به نتایج مورد انتظار دست یافته بود بنابراین شواهد در این نشان می‌داد که ضیای زینس وقت فدراسیون درصدد انتظار برای بازی بانوان در این اتفاق نمی‌افتد. قطع همکاری با وی است. در این شرایط قانون حکم به برکناری ضیایی داد و وقتی او اصرار بر ماندن داشت، وزارت ورزش و سرپرست والیبال را معرفی کرد تا عملاً او را برکنار کرده باشند. اما ضیایی اعلام کرد تیم نایمده و شسواد و قراین نشان می‌دهد که تا به امروز هم کوتاه نایمده و درصدد است تا به صندلی خود بازگردد آن هم با تکیه بر قانون نه گذر از آن قانونی نبنی بر بازگشت به کار بازنشستگان از طرفی با توجه به قوانین بین‌المللی، از آنجا که فدراسیونها، مستقل هستند هرگونه دخالت دولت می‌تواند تبعات منفی برای

به وزیر ورزش نوشته شد. به این ترتیب کار کشنی با سرپرست ایام یافت و البته طوفانی شد نیست اما اگر شرایط بازیابی سال و پس از سکوتی طولانی، وزارتی‌ها اعلام کردند که انتخایات کشنی برگزار می‌شود اما در سال آینده هر چند که بالاخره ثبت‌نام از کاندیدها آغاز شد.

در ایسن میان اما در برخی از رشته‌های مختلف ورزشی دیگر در مسابقات و تورنمنت‌های مختلف، رقابت ملی‌پوشانان پیگیری شد و نتایج بسیار خوبی هم رسیدیم.

ورزشهایی چون کاراته، تکواندو و شطرنج

تیم ملی فوتبال ایران

**جهانی شدن دوباره بسکتبال**
سال ۹۷ برای بسکتبال هم خوب بود و توانست برای سومین بار به مسابقات جهانی راه پیدا کند. پیش از این ملی‌پوشان بسکتبال به مسابقات جهانی ۲۰۱۴ و ۲۰۱۲ راه پیدا کرده بودند در حالی‌که شرایط مسابقات انتخابی در دو دوره کا سال‌ها متفاوت بود و رقابت در یک تورنمنت، مشخص می‌کرد که چه تیم‌هایی به جام جهانی



اما علاوه بر این مسابقات اتفاقات دیگری هم در ۹۷ افتاد که می‌تواند در زمره مهمترین‌ها قرار بگیرد نمونه آنچه کشنی درگیر آن شد. کشنی که در بازیهای آسیایی این تمام دوره‌های تاج بار اصلی مدال‌آوری را به دوش کشید اما در ادامه و در مسابقات جهانی آنجان ضعیف ظاهر شد تا همه با همان شیوه غیرعادلانه که سالیان سال در ورزش ما سرسود است، تمام موفقیت‌های گذشته را از یاد بردند و گیر بیدند و به همین ناکامی؛ در این راستا فشارها آنچنان زیاد شد که رسول خادم یکی از معدودترین ورزشی‌ها در بین کل ورزشکاران، طرفداران در ریاست را به نقاشی بخشید و از ریاست کناره‌گیری کرد در حالی‌که بسیاری از کارشناسان این جدایی را به فقط بواسطه نتایج در مسابقات جهانی بدلیل افتقاداتی ازبازی کردند که طی یکی دو سال اخیر رسول خادم به عنوان خدای داشت که پیش از این هم به استعفاش شده بود اما با پادشاهی رؤسای همتیهای کشنی مجاب به بازگشت شد که چنین شرایطی چه بسا که در صورت پیگیری کشنی در مسابقات جهانی هم رسول نمی‌توانست کار را ادامه بدهد و نهایت جالبی‌اش از کشنی، خود را آمتری را به بهزایش کشنی می‌داد که این وجود از آنجا که شرایط کشنی با تمام ورزشها فرق می‌کند انتظاری هم درماتطوریکه وزارت ورزش پس از این اتفاق می‌خواست در فدراسیون، در اولویت قرار دادن انتخابات ریاست کشنی را دادر این انتخابات برگزار شود اما پس از مدتی ظاهراً وزارتی‌ها هم وعده خود را فراموش کرده و نه تنها آن را عملی نکردند بلکه در مقابل خواسته چندین و چندبازه وزیران هیئتای کشنی استنادهای بزرگان و موسسیدکرده‌های کشنی و مربیان و …، سکوت اختیار کرده و حتی جواب درست و درامی به آنان ندانند حتی وقتی که نامهای رسمی

آسیا، باتوجه به نتیجه نهایی که نرسیدان به فینال بود، اگر باین ترتی از حد انتظار، ازبازی شوق، غلط نیست اما اگر شرایط بازیابی سال و پس از سکوتی در نیمه نهایی مدنظر قرار گیرد و اشتباه سهوی اما چندان چنده جالبینک توجه شود با توجه به ناچیزی که پیش از این بازی کرده بودند و با نتیجه احتمالی که اگر نبود آن اشتباه کودکانه - که در مسابقات آسیایی و پلار آسیایی ایلدونیزی، فویتال جام جهانی و فویتال مساهلای اسپر، بزرگترین مایبانی بودند که ورزشکاران شورمان به مصاف غریبان رفتند و نتایجی کسب کردند که بعضی پاین‌تر از حد انتظارات، برخی متناسب با انتظارات و برخی به بالاتر از آنچه انتظار می‌رفت، بود. در یک ارزیابی کلی باید گفت که علی‌رغم تمام تبلیغاتی که شد، در بازیهای آسیایی جاکارتای ایلدونیزی پاین‌تر از حد انتظار، نتیجه‌گیری کردیم، حرفه شخیص اول ورزش کشور یعنی دکتر سلطانفر فل یکی از اعزام کاروان ایران به بازیهای آسیایی، بارها بارها تأکید کرد که با حمایت‌ها و وسیره وزارت ورزش و کمیته ملی المپیک، کیفی‌ترین کاروان به جاکارتا اعزام می‌شود که به بهترین نتایج ممکن خواهد رسید و رتبه دوره قبل خود را ارتقاء خواهد بخشید.

البته کاروانی که دکتر سلطانفر از آن صحبت می‌کرد علاوه بر کیفی‌ترین کاروان، کمی تردی کاروان هم بود اما نه‌اینانه تنها نتوانست حداقل جایگاه دوره قبل را تکرار کند بلکه نسبت به آن سقوط هم داشت.

با این حال پس از پایان این رقابتها سعی شد که این کاروان کاملاً موفق جلوه داده شود که اما از واقعیت دور بود.

در مقابل کاروان آسیایی، کاروان پاراآسیایی باوقع بالاتر از حد انتظار ظاهر شدد و علاوه بر آنکه متولیان پارالمپیک و فدراسیون جانبازان از همان ابتدا با ارزیابی‌های کارشناسانه و درستی که داشتند اول قول جایگاه دوره گذشته و در وهله بعدد قول ارتقاء آن داده بودند، این کاروان با کسب مدالهای ارزشمند و رنگارنگ رتبه دوره گذشته را با افتداری ارتقاء داد و حتی دورخیزی به یک رتبه بالاتر هم داشت و فقط اگر به سه صد طلای دیگر می‌آورد، می‌توانست بود که مدال داشته باشد. در حالی بود که کاروان صد در صد کیفی پاراآسیایی‌ها، از نظر کمی، کوچک‌تر هم شده بود.

مسابقات فوتبال جام جهانی، رقابتهایی بود که باید نتیجه‌گیری می‌تیم فویتال داورآن، متناسب با قابلیت‌های موجود در تیم ملی، ارزیابی کرد. در این مسابقات درصت است که مثل دوره‌های گذشته به دوره میلاد مسابقات صعود نکردیم اما از همان ابتدا در ابتدا اعزام شده بود که در بهترین شرایط، هدف صعود به دوره بعدی است. بنابراین تمام راههایی به دور بعدی این رقابتها، با توجه به عدم کیفی که داشتم و البته با عیایت به نتایجی که بدیست آوردیم، پاین‌تر از انتظارات نبود چون تفاوتی قریب به اتفاق کارشناسان آن را متناسب با قابلیت‌های تیم ملی و امکاناتی که برایشی مهیا شده بود، ارزیابی کرده و البته مخاطبان پشمارا عیای، یعنی مردم هم، از این نتایج ناراضی بودند. بنابراین مصطفاه نیست که نتیجه‌گیری پایانی تیم ملی در جام جهانی پاین‌تر از حد انتظار ارزیابی شود هرچند که بالاتر از حد انتظار ظاهر شدن در آن رقابتها هم، به نوعی بزرگنمایی به حساب می‌آید.

اما عملکرد تیم ملی فویتال در جام ملت‌های

## ابتکار: پیگیر مشکلات بانوان استان‌های مرزی هستیم

معاون رئیس جمهوری در امور زن‌سان و فویتالای بیابان این که برای ما خواروفای و خواران و برداران اهل سنت و حضورشان در

تصمیم‌گیری‌ها و سطوح مدیریتی و توجه به مشکلات خاص این مناطق در اولویت قرار دارد بر این زمینه تأکید کرد که می‌توانیم در زمینه‌های مختلف تداوم همکاری داشته باشیم.

به گزارش ایسنا،عضای کارگروه ادیان و اقوام در نشست مشترک با معصومه ابتکار،معاون رئیس جمهوری در امور زنان و خانواده به طرح و بررسی مسائل و تبادل نظر پرداختند. ابتکار در این نشست اظهار امیدواری کرد که مسیر روشنی برای بهبود وضع زنان و خانواده‌ها در مناطق مرزی و مناطق نشین برقرار شود و شرایط خوبی برای پیشرفت و تعالی و رفاه محرومیت‌ها و تبعیض‌ها فراهم شود.

وی با اشاره به حضور اعضای درباره به کارگیری راه‌ها در تسکن در بخش‌های دولتی، با بیان این که

دغدغه‌به دولست و رویکرد دکتر روحانی به طرح صریح هدفگذاری برای تخصیص ۳۰درصد از

مناسب دولتی برای زنان تا پایان دوره دوازدهم است، افزود: برای اقوام و به ویژه اهل سنت هم همین هدفگذاری صدق می‌کند. چنانچه علاوه بر استفاده از مشاوران اهل سنت باید در انتصابات مختلف هم از آنها دعوت شود.

ابتکار با اشاره به سفرهای استانی‌اش گفت: در سفرهایم دیدم انتصابات اهل سنت را شاهد بودام و این که در مناطق مرزی در سطوح محلی و استانی و در سطح شهرستانی در کشور، به هم ریختن ثبات و بروز ناامنی در کشور، به هم علاون دولتی و انتظامی وزارت معیاد داده‌ام از سوی دیگر، مشکلات مربوط به آب و وقت و نیروی زیادی را برقرارکنندگان نظم و امنیت کشور گفت.

همچنین مسائلی که در ارتباط با تقسیمات کشوری داشتیم و برخی نام‌های غیرمعمول چون تقسیمات ساحل به ویژه در مرزهای غربی و شمال غربی و بروز پدیده‌های جدید چون شهدا، حقایق و اداخل به بیرون مرزها در برخی از کالاهای اساسی می‌توانست کار زیادی را برای توسعه و تأمین کننده امنیت کشور در بر داشته باشد.دوفلقرای با

## حضور سرلشکر باقری در نشست سه جانبه مبارزه با تروریست در سوریه

رئیس ستاد کل نیروهای مسلح برای شرکت در اجلاس سه جانبه مبارزه با تروریست راهی سوریه شد.

به گزارش ایسنا، سردار سرلشکر پاسدار محمد باقری در رأس یک هیأت عالی رتبه نظامی برای شرکت در اجلاس سه جانبه رؤسای ستاد کل نیروهای مسلح ایران، عراق و سوریه که به منظور مبارزه با راهکارهای تروریست برگزار می‌شود راهی دمشق پایتخت سوریه شد. ارتقای همکاری‌های دفاعی و نظامی، مشورت و همکاری درباره مبارزه با تروریسم و ایجاد هماهنگی و هم افزایی سه کشور ایران، عراق و سوریه در تداوم مداخله با گروهکهای تروریستی و همچنین بررسی و دستیابی به آخرین راهکارهای ایجاد ثبات و تأمین امنیت منطقه از اهداف سفر سرلشکر باقری به سوریه است.

بازدید و سرکشی پایان سال از فداکارهای روزمندگان مقاومت و مستشاران نظامی جمهوری اسلامی ایران در این کشور نیز از دیگر برنامه‌های رئیس ستاد کل نیروهای مسلح خواهد بود.

## عیدی مددجویان به حساب سه پرستان خانوار واریز شد

رئیس کمیته امداد گفت:عیدی مددجویان معادل یک ماه مستمری، امروز به حساب سه‌پرستان خانوار واریز شد و به صورت نقدی قابل برداشت است.
به گزارش فارس، سیدپرویز فتاح، رئیس کمیته امداد با تأکید بر اینکه منابع مالی لازم برای پرداخت عیدی خانواده‌های مددجویان از سوی دولت تأمین شده است، افزود: این اعتبار دیروز از سوی سازمان برنامه و بودجه به حساب کمیته امداد و بهزیستی واریز شد. وی ادامه داد: عیدی مددجویان معادل یک ماه مستمری خانواده‌های تحت حمایت، امروز به حساب سه‌پرستان خانوار واریز شد و به صورت نقدی قابل برداشت است.
رئیس کمیته امداد از تحقق ششبار عیدی برای همهٔ اهٔ ۱۰۰۰ سوسی مردم به‌زاد از دلایل پیروزی انقلاب و قوام جمهوری اسلامی، است و خطاب به حاضران در نشست گفت: شما از اجزاء جالبی این کشور، و نظام و اسلام هستید و ما هم به آن موضوع راه‌مسیر می‌شناسیم و هم به آن افتخار می‌کنیم و امیدوارم بتوانیم به همکاری هم کمبودهای موجود را برطرف کنیم.

وی افزود: در شش سال اخیر بزرگتر از آنچه هست جلوه دهد و ما باید هوشمندانه در مقابل این توطئه‌ها ایستادگی کنیم.

اشاره به برخی حملات تروریستی در سال ۹۷ اظهار داشت: به تحقیق می‌توان افغان کرد که ۴ مورد (این حملات) تباری بود و مورد غیراتحارری داشتیم. اما عیدای تروریستی این رفتار غیر حرفه‌ای و غیر فزونی برنامۀ ندارد و قصدش آسیب زدن است.
دوفلقرای اظهار داد: در سال ۹۶تقریباً یک ساقهٔ ترین اقدامات را در شورای امنیت کشور برای پیگیری مشکلات اقلش مختلف مردم داشتیم. مانند مشکل کامیون داران در ارتباط با مسائلی که داشتند در مقابل قطعات باری، دکان و انبارهای و… با مسائلی که در گوشه‌ای از بازار با مشکلات مربوط به آب پیش آمد و سعیی کردیم در درجه اول در پی کمک، اطلاع رسانی، مشاوره‌ای یا اقدام فوری دقیق در خصوص حقایق موضوع برای ریاست کشور جمهوری اسلامی و پس مسئولان وزارت بهداشت، تمام اقداماتی که گفته شد به همراه تحريم اقتصادی کل هدف اصلی داشت و این ایجاد بحران و به هم ریختن ثبات و بروز ناامنی در کشور، به هم علاون دولتی و انتظامی وزارت معیاد داده‌ام از سوی دیگر، مشکلات مربوط به آب و وقت و نیروی زیادی را برقرارکنندگان نظم و امنیت کشور گفت.

همچنین مسائلی که در ارتباط با تقسیمات کشوری داشتیم و برخی نام‌های غیرمعمول چون تقسیمات ساحل به ویژه در مرزهای غربی و شمال غربی و بروز پدیده‌های جدید چون شهدا، حقایق و اداخل به بیرون مرزها در برخی از کالاهای اساسی می‌توانست کار زیادی را برای توسعه و تأمین کننده امنیت کشور در بر داشته باشد.دوفلقرای با اشاره به برخی از کالاهای اساسی می‌توانست کار زیادی را برای توسعه و تأمین کننده امنیت کشور در بر داشته باشد.دوفلقرای با

## ورزشی

## ورزشی

می‌دهد که برای رسیدن بانوان بر حق و حقوق واقعی‌اشان آبی از نواب رئیس بانوان فدراسیونها را گرم نمی‌آید و تصمیم‌گیرندگان حقیقی برای بانوان همان مدیران مرد در فدراسیونها هستند که در میان گرفته تا بانوان ورزشکار باید مطلع اموار این باشند. در این میان نواب رئیس بانوان فدراسیونها، عموماً با ساکت هستند و با اینکه در موضعگیری‌هایشان، طرف مدیران مرد فدراسیونها را می‌گیرند بجای اینکه مدافع بانوان باشند.

اتفاقی که در فوت‌سبال بانوان افتاد و اظهارنظرهای صریح و تهدیدآمیز که نسبت به مربیان و ورزشکاران مبنی بر کنارگذاشتن آنان در صورت قبول‌نکردن شرایط موجود شد، در کنار آن عکس‌العمل حمایتی ناپب ریسیی فدراسیون فویتال در حمایت از موضعگیری مدیر

کمیته مربوطه، بطور صریح و جدی، نشانگر این ماجرا است و وقتی در فویتال این اتفاق می‌افتد تو خود حذبت مفصل بخوان از این مجمل در سایر ورزشها.

**نادیده گرفتن مطالبه بانوان**

در کسیرن مطالبه بانوان علاقمند به ورزش طی یکی دو سال اخیر حضور در ورزشگاه‌ها بوده و آنرا جزو حقوق اولیه خود می‌دانسته‌اند. حقوقی که بسیاری از اهل فل و کارشناسان هم با این صحنه می‌دانند اما عملی نشده، علی‌رغم اینکه شعارهای حمایتی فراوانی از سوی متولیان ورزش در این زمینه داده شده است.

با این وجود این مطالبه تـ سا آن اندازه فراگیر شده که بالاخره مسئولان بین‌المللی فویتال، فدراسیون فویتال را آنچنان تحت فشار قرار دادند که این فدراسیون مجبور شد بطور نامدین در چند مسابقه ملی تعداد محدودی از بانوان را به ورزشگاه بیاورد تا این بار دیده‌شود که بالاخره از سوی متولیان ورزش، قدم خیری در این راستا برداشته شد بخصوص که همه متولیان صلی ورزش از وزیر سرگرفته تا رئیس محلی ملسی المپیک اعلام کردند که این اتفاق بزودی محقق می‌شود.

اما پس از آن چند مسابقه و زمانیکه برخی فدراسیونها که از جنس وزارت ورزش هم هستند در زمینه انتخابات نیز نشان می‌دهد که این یک نام و هوایی قرار است برای برخی از سرپرستان از جنس وزارت ورزش هم مد نظر قرار گیرد و ظاهراً موضوع غیراخلاقی‌بودن حضور سرپرستان در انتخابات فدراسیونها وایال از کار برای خاص، اخلاقی به حساب می‌آید. البته یک پیام دو هوایی در مورد بازگویی بازنشستگان در ورزش هم از سوی وزارت ورزش و جوانان به چشم آمد آنجا که در مئلاضیای را در فدراسیون والیبال از کار برای خاص، کرد اما در مورد بازنشستهای فویتال اعلام کرد مجمع فدراسیون‌بایدتصمیم‌بگیردوالبته این ماجرا است اما تاج رئیس فدراسیون با اعلام این‌که همه صاحب ریس نشود نمی‌توان گفت استرس‌ها از والیبال دور شده است.

اما پس از آن چند مسابقه و زمانیکه برخی فدراسیونها که از جنس وزارت ورزش هم هستند در زمینه انتخابات نیز نشان می‌دهد که این یک نام و هوایی قرار است برای برخی از سرپرستان از جنس وزارت ورزش هم مد نظر قرار گیرد و ظاهراً موضوع غیراخلاقی‌بودن حضور سرپرستان در انتخابات فدراسیونها وایال از کار برای خاص، اخلاقی به حساب می‌آید. البته یک پیام دو هوایی در مورد بازگویی بازنشستگان در ورزش هم از سوی وزارت ورزش و جوانان به چشم آمد آنجا که در مئلاضیای را در فدراسیون والیبال از کار برای خاص، کرد اما در مورد بازنشستهای فویتال اعلام کرد مجمع فدراسیون‌بایدتصمیم‌بگیردوالبته این ماجرا است اما تاج رئیس فدراسیون با اعلام این‌که همه صاحب ریس نشود نمی‌توان گفت استرس‌ها از والیبال دور شده است.

اما پس از آن چند مسابقه و زمانیکه برخی فدراسیونها که از جنس وزارت ورزش هم هستند در زمینه انتخابات نیز نشان می‌دهد که این یک نام و هوایی قرار است برای برخی از سرپرستان از جنس وزارت ورزش هم مد نظر قرار گیرد و ظاهراً موضوع غیراخلاقی‌بودن حضور سرپرستان در انتخابات فدراسیونها وایال از کار برای خاص، اخلاقی به حساب می‌آید. البته یک پیام دو هوایی در مورد بازگویی بازنشستگان در ورزش هم از سوی وزارت ورزش و جوانان به چشم آمد آنجا که در مئلاضیای را در فدراسیون والیبال از کار برای خاص، کرد اما در مورد بازنشستهای فویتال اعلام کرد مجمع فدراسیون‌بایدتصمیم‌بگیردوالبته این ماجرا است اما تاج رئیس فدراسیون با اعلام این‌که همه صاحب ریس نشود نمی‌توان گفت استرس‌ها از والیبال دور شده است.

## محیط زیست درباره ماهی گوستخوار «زبرا» هشدار داد

می‌کند، به‌راحتی می‌تواند حیات و بقای سایر گونه‌ها را تحت تأثیر قرار دهد.

علمی تأکید کرد:قرار دادن ماهی سرسفرهفت‌پسند اصلاً سنتی ایرانی نیست و یک سنت چینی وارداتی به ایران است.

### جذب محیطیان زن

محیط زیست با اشاره به اهداف اجتماعی این سازمان و لزوم ترویج مفاهیم زیست محیطی در جامعه گفت: به دنبال جذب نیروی محیطیان زن به منظور آموزش و مدراس و دانشگاه‌ها هستیم.

جشنید محیط زیست خانی در گفتگو با فارس از جذب نیروهای زن برای پیشبرد اهداف اجتماعی این سازمان خبرداد و گفت: یکی از مهم‌ترین اهداف پیشرو برای جذب نیروی زن در بدنه سازمان برگزاری دوره‌های آشناسی با محیط زیست و محیطیان تحت عنوان « یک ساعت با محیطیان، است.

وی ادامه داد: این طرح ملی همزمان با آغاز سال تحصیلی ۹۵-۹۶، طرح ملی و با هدف ارتقای سطح آگاهی‌های محیط زیستی دانش آموزان و آشناسی با وظایف محیط یانی و مناطق حفاظت شده به اجرا در آمده است. اما برای پیشبرد اهداف فوق نیازمند حضور نیروهای زن هم هست. محیطیان با اشاره به اینکه یکی از شروط اصلی قانونی برای جذب نیروی محیط زیست، جنسیت مرد است گفت: محیطیان با در جمله زنان سخت است که به دلیل این سختی کار اجازه جذب نیروی زن داده نمی شود اما ما برای پیشبرد هدف خود باید این نیروها را از طریق معاون آموزش سازمان محیط زیست، آموزش

چونای از راه اندازی خط ۷ مترو در روز شنبه و خط ۶ مترو در روز آینده جبار داد و گفت: تردد مسو به برج باباها یکی از اقدامات بزرگ سال گذشته بود که تحت تأثیر ۶۲ پروندهای قرار گرفت که لای در قرار گرفتند و به مجبور شدیم به آن رای بدهم. شورا با تصمصب از منابع بزرگ مالی چشم پوشی کرد.

شهردار تهران

احمد مسجدجامعی به شهردار تهران در باره اقداماتی که باید در ششمه علی صورت بگیرد، تذکر داد.

وی گفت: از قدیم سنت بوده است که مردم فرش‌های دست‌بافته را در چشمه علی می‌شستند. منافساتی این چشمه به خاطر اقدامات مترو آسیب‌هایی دید. عضو شورای شهر تهران افزود: طرح توسعه‌ی این چشمه علی باید به طور خاص مورد توجه قرار گیرد؛ چراکه فرش شوران این سنتی، فرهنگی، ایرانی و تاریخی در فرش شوران چشمه علی گردشگران خارجی هم شرکت می‌کنند و چشمه باید بگوید که زمینه این چشمه چه بوده است؟ وی در ادامه سخنان خود به به‌سوال‌های قبل‌داشتیم و به به‌سوال‌های اولدی‌ها هم با ترفاتیق می‌توان گفت قطعاً بارش‌های متعلق به تعاونی کارکنان شهرداری است و آن‌ها شخصیت حقوقی مستقل دارند.

حاجی در حاشیه جلسه شورای شهر تهران با حضور در جمعه خیرنگران در پاسخ به سئوالی درباره آفتی که برای ایران در سال ۹۸ می‌بینید، افزود: «سالی که نکوست از بهارش پیداست»، زیست‌شناسان در نیمه دوم سال ۹۷ سالی بهتر و منحصر به فرد نیست به به‌سوال‌های قبل‌داشتیم و به به‌سوال‌های اولدی‌ها هم با ترفاتیق می‌توان گفت قطعاً بارش‌های متعلق به تعاونی کارکنان شهرداری است و آن‌ها شخصیت حقوقی مستقل دارند.

حاجی در حاشیه جلسه شورای شهر تهران با حضور در جمعه خیرنگران در پاسخ به سئوالی درباره آفتی که برای ایران در سال ۹۸ می‌بینید، افزود: «سالی که نکوست از بهارش پیداست»، زیست‌شناسان در نیمه دوم سال ۹۷ سالی بهتر و منحصر به فرد نیست به به‌سوال‌های قبل‌داشتیم و به به‌سوال‌های اولدی‌ها هم با ترفاتیق می‌توان گفت قطعاً بارش‌های متعلق به تعاونی کارکنان شهرداری است و آن‌ها شخصیت حقوقی مستقل دارند.

حاجی در حاشیه جلسه شورای شهر تهران با حضور در جمعه خیرنگران در پاسخ به سئوالی درباره آفتی که برای ایران در سال ۹۸ می‌بینید، افزود: «سالی که نکوست از بهارش پیداست»، زیست‌شناسان در نیمه دوم سال ۹۷ سالی بهتر و منحصر به فرد نیست به به‌سوال‌های قبل‌داشتیم و به به‌سوال‌های اولدی‌ها هم با ترفاتیق می‌توان گفت قطعاً بارش‌های متعلق به تعاونی کارکنان شهرداری است و آن‌ها شخصیت حقوقی مستقل دارند.

حاجی در حاشیه جلسه شورای شهر تهران با حضور در جمعه خیرنگران در پاسخ به سئوالی درباره آفتی که برای ایران در سال ۹۸ می‌بینید، افزود: «سالی که نکوست از بهارش پیداست»، زیست‌شناسان در نیمه دوم سال ۹۷ سالی بهتر و منحصر به فرد نیست به به‌سوال‌های قبل‌داشتیم و به به‌سوال‌های اولدی‌ها هم با ترفاتیق می‌توان گفت قطعاً بارش‌های متعلق به تعاونی کارکنان شهرداری است و آن‌ها شخصیت حقوقی مستقل دارند.

حاجی در حاشیه جلسه شورای شهر تهران با حضور در جمعه خیرنگران در پاسخ به سئوالی درباره آفتی که برای ایران در سال ۹۸ می‌بینید، افزود: «سالی که نکوست از بهارش پیداست»، زیست‌شناسان در نیمه دوم سال ۹۷ سالی بهتر و منحصر به فرد نیست به به‌سوال‌های قبل‌داشتیم و به به‌سوال‌های اولدی‌ها هم با ترفاتیق می‌توان گفت قطعاً بارش‌های متعلق به تعاونی کارکنان شهرداری است و آن‌ها شخصیت حقوقی مستقل دارند.

حاجی در حاشیه جلسه شورای شهر تهران با حضور در جمعه خیرنگران در پاسخ به سئوالی درباره آفتی که برای ایران در سال ۹۸ می‌بینید، افزود: «سالی که نکوست از بهارش پیداست»، زیست‌شناسان در نیمه دوم سال ۹۷ سالی بهتر و منحصر به فرد نیست به به‌سوال‌های قبل‌داشتیم و به به‌سوال‌های اولدی‌ها هم با ترفاتیق می‌توان گفت قطعاً بارش‌های متعلق به تعاونی کارکنان شهرداری است و آن‌ها شخصیت حقوقی مستقل دارند.

حاجی در حاشیه جلسه شورای شهر تهران با حضور در جمعه خیرنگران در پاسخ به سئوالی درباره آفتی که برای ایران در سال ۹۸ می‌بینید، افزود: «سالی که نکوست از بهارش پیداست»، زیست‌شناسان در نیمه دوم سال ۹۷ سالی بهتر و منحصر به فرد نیست به به‌سوال‌های قبل‌داشتیم و به به‌سوال‌های اولدی‌ها هم با ترفاتیق می‌توان گفت قطعاً بارش‌های متعلق به تعاونی کارکنان شهرداری است و آن‌ها شخصیت حقوقی مستقل دارند.

حاجی در حاشیه جلسه شورای شهر تهران با حضور در جمعه خیرنگران در پاسخ به سئوالی درباره آفتی که برای ایران در سال ۹۸ می‌بینید، افزود: «سالی که نکوست از بهارش پیداست»، زیست‌شناسان در نیمه دوم سال ۹۷ سالی بهتر و منحصر به فرد نیست به به‌سوال‌های قبل‌داشتیم و به به‌سوال‌های اولدی‌ها هم با ترفاتیق می‌توان گفت قطعاً بارش‌های متعلق به تعاونی کارکنان شهرداری است و آن‌ها شخصیت حقوقی مستقل دارند.

حاجی در حاشیه جلسه شورای شهر تهران با حضور در جمعه خیرنگران در پاسخ به سئوالی درباره آفتی که برای ایران در سال ۹۸ می‌بینید، افزود: «سالی که نکوست از بهارش پیداست»، زیست‌شناسان در نیمه دوم سال ۹۷ سالی بهتر و منحصر به فرد نیست به به‌سوال‌های قبل‌داشتیم و به به‌سوال‌های اولدی‌ها هم با ترفاتیق می‌توان گفت قطعاً بارش‌های متعلق به تعاونی کارکنان شهرداری است و آن‌ها شخصیت حقوقی مستقل دارند.

حاجی در حاشیه جلسه شورای شهر تهران با حضور در جمعه خیرنگران در پاسخ به سئوالی درباره آفتی که برای ایران در سال ۹۸ می‌بینید، افزود: «سالی که نکوست از بهارش پیداست»، زیست‌شناسان در نیمه دوم سال ۹۷ سالی بهتر و منحصر به فرد نیست به به‌سوال‌های قبل‌داشتیم و به به‌سوال‌های اولدی‌ها هم با ترفاتیق می‌توان گفت قطعاً بارش‌های متعلق به تعاونی کارکنان شهرداری است و آن‌ها شخصیت حقوقی مستقل دارند.

حاجی در حاشیه جلسه شورای شهر تهران با حضور در جمعه خیرنگران در پاسخ به سئوالی درباره آفتی که برای ایران در سال ۹۸ می‌بینید، افزود: «سالی که نکوست از بهارش پیداست»، زیست‌شناسان در نیمه دوم سال ۹۷ سالی بهتر و منحصر به فرد نیست به به‌سوال‌های قبل‌داشتیم و به به‌سوال‌های اولدی‌ها هم با ترفاتیق می‌توان گفت قطعاً بارش‌های متعلق به تعاونی کارکنان شهرداری است و آن‌ها شخصیت حقوقی مستقل دارند.

حاجی در حاشیه جلسه شورای شهر تهران با حضور در جمعه خیرنگران در پاسخ به سئوالی درباره آفتی که برای ایران در سال ۹۸ می‌بینید، افزود: «سالی که نکوست از بهارش پیداست»، زیست‌شناسان در نیمه دوم سال ۹۷ سالی بهتر و منحصر به فرد نیست به به‌سوال‌های قبل‌داشتیم و به به‌سوال‌های اولدی‌ها هم با ترفاتیق می‌توان گفت قطعاً بارش‌های متعلق به تعاونی کارکنان شهرداری است و آن‌ها شخصیت حقوقی مستقل دارند.

حاجی در حاشیه جلسه شورای شهر تهران با حضور در جمعه خیرنگران در پاسخ به سئوالی درباره آفتی که برای ایران در سال ۹۸ می‌بینید، افزود: «سالی که نکوست از بهارش پیداست»، زیست‌شناسان در نیمه دوم سال ۹۷ سالی بهتر و منحصر به فرد نیست به به‌سوال‌های قبل‌داشتیم و به به‌سوال‌های اولدی‌ها هم با ترفاتیق می‌توان گفت قطعاً بارش‌های متعلق به تعاونی کارکنان شهرداری است و آن‌ها شخصیت حقوقی مستقل دارند.

حاجی در حاشیه جلسه شورای شهر تهران با حضور در جمعه خیرنگران در پاسخ به سئوالی درباره آفتی که برای ایران در سال ۹۸ می‌بینید، افزود: «سالی که نکوست از بهارش پیداست»، زیست‌شناسان در نیمه دوم سال ۹۷ سالی بهتر و منحصر به فرد نیست به به‌سوال‌های قبل‌داشتیم و به به‌سوال‌های اولدی‌ها هم با ترفاتیق می‌توان گفت قطعاً بارش‌های متعلق به تعاونی کارکنان شهرداری است و آن‌ها شخصیت حقوقی مستقل دارند.

حاجی در حاشیه جلسه شورای شهر تهران با حضور در جمعه خیرنگران در پاسخ به سئوالی درباره آفتی که برای ایران در سال ۹۸ می‌بینید، افزود: «سالی که نکوست از بهارش پیداست»، زیست‌شناسان در نیمه دوم سال ۹۷ سالی بهتر و منحصر به فرد نیست به به‌سوال‌های قبل‌داشتیم و به به‌سوال‌های اولدی‌ها هم با ترفاتیق می‌توان گفت قطعاً بارش‌های متعلق به تعاونی کارکنان شهرداری است و آن‌ها شخصیت حقوقی مستقل دارند.

حاجی در حاشیه جلسه شورای شهر تهران با حضور در جمعه خیرنگران در پاسخ به سئوالی درباره آفتی که برای ایران در سال ۹۸ می‌بینید، افزود: «سالی که نکوست از بهارش پیداست»، زیست‌شناسان در نیمه دوم سال ۹۷ سالی بهتر و منحصر به فرد نیست به به‌سوال‌های قبل‌داشتیم و به به‌سوال‌های اولدی‌ها هم با ترفاتیق می‌توان گفت قطعاً بارش‌های متعلق به تعاونی کارکنان شهرداری است و آن‌ها شخصیت حقوقی مستقل دارند.

حاجی در حاشیه جلسه شورای شهر تهران با حضور در جمعه خیرنگران در پاسخ به سئوالی درباره آفتی که برای ایران در سال ۹۸ می‌بینید، افزود: «سالی که نکوست از بهارش پیداست»، زیست‌شناسان در نیمه دوم سال ۹۷ سالی بهتر و منحصر به فرد نیست به به‌سوال‌های قبل‌داشتیم و به به‌سوال‌های اولدی‌ها هم با ترفاتیق می‌توان گفت قطعاً بارش‌های متعلق به تعاونی کارکنان شهرداری است و آن‌ها شخصیت حقوقی مستقل دارند.

حاجی در حاشیه جلسه شورای شهر تهران با حضور در جمعه خیرنگران در پاسخ به سئوالی درباره آفتی که برای ایران در سال ۹۸ می‌بینید، افزود: «سالی که نکوست از بهارش پیداست»، زیست‌شناسان در نیمه دوم سال ۹۷ سالی بهتر و منحصر به فرد نیست به به‌سوال‌های قبل‌داشتیم و به به‌سوال‌های اولدی‌ها هم با ترفاتیق می‌توان گفت قطعاً بارش‌های متعلق به تعاونی کارکنان شهرداری است و آن‌ها شخصیت حقوقی مستقل دارند.

حاجی در حاشیه جلسه شورای شهر تهران با حضور در جمعه خیرنگران در پاسخ به سئوالی درباره آفتی که برای ایران در سال ۹۸ می‌بینید، افزود: «سالی که نکوست از بهارش پیداست»، زیست‌شناسان در نیمه دوم سال ۹۷ سالی بهتر و منحصر به فرد نیست به به‌سوال‌های قبل‌داشتیم و به به‌سوال‌های اولدی‌ها هم با ترفاتیق می‌توان گفت قطعاً بارش‌های متعلق به تعاونی کارکنان شهرداری است و آن‌ها شخصیت حقوقی مستقل دارند.

حاجی در حاشیه جلسه شورای شهر تهران با حضور در جمعه خیرنگران در پاسخ به سئوالی درباره آفتی که برای ایران در سال ۹۸ می‌بینید، افزود: «سالی که نکوست از بهارش پیداست»، زیست‌شناسان در نیمه دوم سال ۹۷ سالی بهتر و منحصر به فرد نیست به به‌سوال‌های قبل‌داشتیم و به به‌سوال‌های اولدی‌ها هم با ترفاتیق می‌توان گفت قطعاً بارش‌های متعلق به تعاونی کارکنان شهرداری است و آن‌ها شخصیت حقوقی مستقل دارند.

حاجی در حاشیه جلسه شورای شهر تهران با حضور در جمعه خیرنگران در پاسخ به سئوالی درباره آفتی که برای ایران در سال ۹۸ می‌بینید، افزود: «سالی که نکوست از بهارش پیداست»، زیست‌شناسان در نیمه دوم سال ۹۷ سالی بهتر و منحصر به فرد نیست به به‌سوال‌های قبل‌داشتیم و به به‌سوال‌های اولدی‌ها هم با ترفاتیق می‌توان گفت قطعاً بارش‌های متعلق به تعاونی کارکنان شهرداری است و آن‌ها شخصیت حقوقی مستقل دارند.

حاجی در حاشیه جلسه شورای شهر تهران با حضور در جمعه خیرنگران در پاسخ به سئوالی درباره آفتی که برای ایران در سال ۹۸ می‌بینید، افزود: «سالی که نکوست از بهارش پیداست»، زیست‌شناسان در نیمه دوم سال ۹۷ سالی بهتر و منحصر به فرد نیست به به‌سوال‌های قبل‌داشتیم و به به‌سوال‌های اولدی‌ها هم با ترفاتیق می‌توان گفت قطعاً بارش‌های متعلق به تعاونی کارکنان شهرداری است و آن‌ها شخصیت حقوقی مستقل دارند.

حاجی در حاشیه جلسه شورای شهر تهران با حضور در جمعه خیرنگران در پاسخ به سئوالی درباره آفتی که برای ایران در سال ۹۸ می‌بینید، افزود: «سالی که نکوست از بهارش پیداست»، زیست‌شناسان در نیمه دوم سال ۹۷ سالی بهتر و منحصر به فرد نیست به به‌سوال‌های قبل‌داشتیم و به به‌سوال‌های اولدی‌ها هم با ترفاتیق می‌توان گفت قطعاً بارش‌های متعلق به تعاونی کارکنان شهرداری است و آن‌ها شخصیت حقوقی مستقل دارند.

حاجی در حاشیه جلسه شورای شهر تهران با حضور در جمعه خیرنگران در پاسخ به سئوالی درباره آفتی که برای ایران در سال ۹۸ می‌بینید، افزود: «سالی که نکوست از بهارش پیداست»، زیست‌شناسان در نیمه دوم سال ۹۷ سالی بهتر و منحصر به فرد نیست به به‌سوال‌های قبل‌داشتیم و به به‌سوال‌های اولدی‌ها هم با ترفاتیق می‌توان گفت قطعاً بارش‌های متعلق به تعاونی کارکنان شهرداری است و آن‌ها شخصیت حقوقی مستقل دارند.

حاجی در حاشیه جلسه شورای شهر تهران با حضور در جمعه خیرنگران در پاسخ به سئوالی درباره آفتی که برای ایران در سال ۹۸ می‌بینید، افزود: «سالی که نکوست از بهارش پیداست»، زیست‌شناسان در نیمه دوم سال ۹۷ سالی بهتر و منحصر به فرد نیست به به‌سوال‌های قبل‌داشتیم و به به‌سوال‌های اولدی‌ها هم با ترفاتیق می‌توان گفت قطعاً بارش‌های متعلق به تعاونی کارکنان شهرداری است و آن‌ها شخصیت حقوقی مستقل دارند.

حاجی در حاشیه جلسه شورای شهر تهران با حضور در جمعه خیرنگران در پاسخ به سئوالی درباره آفتی که برای ایران در













۳۹۳  
دوشنبه ۲۷ اسفند ۱۳۹۷ - سال نود و سوم - شماره ۲۷۲۴۸  
ضمیمه اجتماعی روزنامه اطلاعات



## گره‌شگری فرهنگی تجربه‌ای متفاوت از جهانی پرمعنا

● فرهنگ بسته و فرهنگ باز

● چگونه سال نو را آغاز کنیم

● دوستان شیرین و باوفا





زیرگذر اینترنت

مروری بر گفتمان‌هایی که در فضای مجازی درباره سوژه هفته شکل گرفته‌اند

## گردشگری غیرفرهنگی!

بدهد؟ چون پول می‌برد توی آن روستا؟  
«محمدرضا جعفری» ضمن تأیید این مطلب تأکید کرده است: «گردشگری مسئولانه یا گردشگری طبیعت‌گرا و بوم‌دوست کاملاً با این نوع گردشگری انبوه و خودخواهانه که کشف و هجوم و بهره‌برداری از عرصه‌های جدید را برای تفریح و خوشگذرانی به هر نحو ممکن مجاز می‌شمارد تفاوت دارد. گردشگری که امکان بومی، عرصه‌های طبیعی و مردم محلی را به شکل ابژه‌های قابل مصرف می‌بیند، جز تخریب نمی‌تواند دستاوردی قابل توجه برای بوم‌های پذیرا داشته باشد. توقف این گردشگری و پیک‌نیک کردن در پارک‌ها به مراتب برای زیست‌بوم حیاتی‌تر است.»

«میدوک» با اشاره به انواع جدید گردشگری در جزایر جنوبی کشور نوشته: «طرف آمده به چاهکوه که همه قشنگی‌اش به سکوت آن است، دو تا باند آورده با خودش، از اینجا که در عروسی‌ها با آن آهنگ می‌خوانند. اعتراض می‌کنی می‌گوید مگر اینجا مال شماست؟ دارد مسیر دره ستاره‌ها را می‌رود، از صخره‌های نازک آویزان می‌شود تا می‌شکند!

یا طرف رفته گنبد نمکی، قندیل نمکی را که خدا می‌داند چند سال طول می‌کشد تا درست شود کنده، آن هم نه یکی‌دوتا، یک گونی قندیل برده تهران. اینجا در روستاهای اطراف اگر ببینند جا نداری شب شما را به خانه خودشان می‌برند. حالا طرف سه هفته است دارد مفت می‌خورد و می‌خوابد!

هرمز پر از کثافت شده، از انواع و اقسام آشغال که کل سطح جزیره را گرفته بگیر تا آلودگی صوتی و بقیه موارد. حالا هنگام چون کمی دورتر است هنوز این طور نشده. بعد شما فکر کن اگر کسی در جزیره هنگام مشکلی غیر از سرماخوردگی برایش پیش بیاید، باید یک‌مسیر دریایی و دو مسیر زمینی برود که خودش مصیبت است و پرهزینه.

و از بلایی که بر سر فرهنگ بومی می‌آید بگویم. هر کسی می‌آید یک دوربین دستش گرفته راه افتاده برود «سلخ» که مستندی از مراسم زار درست کند. در سلخ هم الان توی سر سگ بزنی می‌گوید من مراسم زار اجرا می‌کنم! خلاصه یک مراسم قشنگ را این‌جوری دم دستی و سطحی کرده‌اند.

یکی نیامد از فقر مردم بگوید، از نادریشان بگوید یا از این بیماری‌های عجیب‌غریب که در این روستاهای کوچک هست و دستشان مطلقاً به هیچ‌جا بند نیست. ساربابانی می‌شناسم که هشت‌ماه است از یکی از شرکت‌هایی که آمده‌اند ساحل شمالی جزیره را غصب کرده‌اند، حقوق نگرفته است.

در روستاهای غرب قشم، هنوز آب آشامیدنی وجود ندارد. خیلی از خانواده‌ها کپسول گاز ندارند، برق ندارند، در آن گرمای تابستان بی هیچ وسیله سرمایشی دارند زندگی می‌کنند. امان از بیماری. در کل سه جزیره یک بیمارستان درست و درمان نیست. یک بیمارستان نوک قشم هست که شما فکر کنید اصلاً نیست.

وای بر مسئولی که همه اینها را می‌داند و می‌بیند و هیچ کاری نمی‌کند و بی رانت و رشوه خودش می‌رود. وای به آن بومی که به‌خاطر چندرغاز می‌رود لانه لاک‌پشت و خرگوش را به چهار نفر نشان می‌دهد تا شکار کنند و کوفت کنند یا دم روباه بدخت را بکنند و بفروشند.»

گاهی به‌نظر می‌رسد در حوزه گردشگری مردم دغدغه‌مندترند تا مسئولان، به این صورت که تا وقتی مردم خبر تخریب خانه‌های تاریخی یا جاذبه‌های طبیعی را در صفحات شخصیشان منتشر نکنند، مسئولی واکنش نشان نمی‌دهد و این هم یکی دیگر از بركات فضای مجازی است!

اگر با توجه به هزینه‌های فعلی، دیگر توان مالی رفتن به سفر را ندارید، نگران نباشید! خوشبختانه همان‌طور که چندسال پیش در دوره دکتر احمدی‌نژاد با تغییر تعریف کار و تقلیل آن به یک‌ساعت فعالیت در هفته، آمار اشتغال در مملکت را افزایش دادند، در سال جاری نیز یکی از فعالان حوزه گردشگری در یک برنامه زنده تلویزیونی تعریف تازه‌ای از گردشگری ارائه کرد و گفت گردشگری فقط سفر خارجی و خروج ارز نیست، بلکه تغییر دکوراسیون خانه یا تغییر مسیر رفتن به محل کار را نیز می‌توان نوعی گردشگری دانست!

در همین راستا «سارا حلم‌زاده» با انتشار تصویری از جلد یک کتاب، مدعی شده که در مورد گردشگری با تعریف جدید، کتاب هم چاپ شده است!

کاربر دیگری به‌نام «سارا» با اشاره به این‌که استفاده از فیلتر شکن مانند آن است که هر بار از یک کشور جدید به اینترنت متصل شود، نوشت: «در راستای نزدیک شدن به تعطیلات، گردشگری را از گوشی خودمان آغاز کنیم!»

«ابلیا و کیلی» اعتقاد دارد: «بهترین نوع گردشگری، گردشگری شکمی است. با خوردن غذاهای یک سرزمین، تابید تکه‌ای از آن سرزمین در دل شما خواهد بود!»

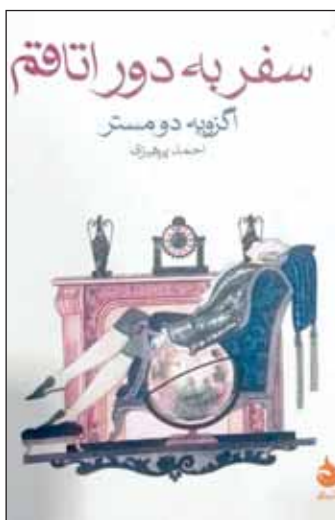
«مینا» سخنان رئیس فراکسیون گردشگری مجلس را نقل کرده که گفته است «خانواده‌ها تمایلی به مسافرت ندارند و گرانی‌های چند ماه گذشته بیشترین صدمه را به حوزه گردشگری تحمیل کرده است.»

عده‌ای از کاربران از جاذبه‌های شهر و روستایشان نوشته‌اند که برخی از آنها در اثر بی‌توجهی مسئولان در معرض خطر نابودی قرار گرفته‌اند، مثلاً «حسین شهلاهی» از تخریب شهر منسوب به دختر کورش در گرمسار خبر داده و نوشته است: «به‌ندرت گردشگری به اینجا می‌آید، مگر این‌که آدرس را داشته باشد.»

در یکی از صفحات خبری، یک فیلم کوتاه تبلیغاتی درباره جاذبه‌های گردشگری ایران به اشتراک گذاشته شده که در آن مردان جوانی در نقاط دیدنی ایران مشغول بندبازی و چتربازی و دوچرخه‌سواری آکروباتیک هستند.

درباره فیلم نوشته‌اند: «این ویدیو برای جذب گردشگر ساخته شده است، ولی تقریباً هیچ زنی در فیلم دیده نمی‌شود و لحظه‌های نشاط و هیجان و فعالیت همه برای مردان است. تنها یک زن در گوشه‌ای با پوشش کاملاً سیاه نشسته و در حال غذا خوردن است!»

«لیلا» نوشته: «این ویدیو یک ایراد بزرگ‌تر دارد و آن هم معرفی گردشگری به‌عنوان عشق و حال صرف است. به من بگوید چرا یک گردشگر باید به خودش اجازه بدهد که روی سقف یک خانه روستایی با دوچرخه حرکات نمایشی انجام



## هیجان طلبی زیادی!



• ارمان زمان فشمی

در قایقی نشسته بودیم که ما را به جزیره هنگام می‌برد. مسیر پر از دلفین بود و هر حرکت و پرش دسته‌جمعی آنها، فریاد شوق مردم سوار بر قایق‌ها را بلند می‌کرد. «ندا» مدام به قایقران می‌گفت با سرعت بیشتری براند و هیجان قایق‌سواری را بیشتر کند. قایقران هم ناگهان کاری کرد شبیه این که در اوج سرعت، ترمز دستی خودرو را بکشی! مسیر قایق ۱۸۰ درجه عوض شد، قایق بالا و پایین رفت و روی موج‌ها کوبیده شد.

باقی ماجرا شبیه صحنه‌های آهسته یک فیلم اکشن بود. ناگهان دیدم دختری در آب دست و پا می‌زند و با فریاد از قایقران خواستم او را نجات بدهد. چند لحظه طول کشید تا بفهمم آن دختر، ندای خودمان است که بر اثر ضربه شدید ناشی از حرکت سریع قایق، به آب‌های نیلگون خلیج همیشگی فارس پرتاب شده است!

قایقران انگار عجله‌ای برای نجات ندا نداشت. درحالی که به ما دل‌داری می‌داد و مدام تکرار می‌کرد که عمق آب فقط چهارمتر است (درحالی که بعداً فهمیدیم کم‌عمق‌ترین نقطه خلیج فارس بین ۱۰ تا ۳۰ متر و عمیق‌ترین نقطه‌اش ۹۳ متر است!) و ندا جلیقه نجاتی پوشیده که او را یک‌هفته روی آب نگه می‌دارد، قایق را خاموش کرد و با پارو به ندا نزدیک شد.

وقتی او را وحشت‌زده و خیس آب بالا کشیدیم، تازه قایقران تعریف کرد که یک‌بار پسر جوانی از قایقی بیرون افتاده و قایقران با عجله قایق را به او نزدیک کرده تا نجاتش بدهد و ناخواسته با موتور قایق باعث صدمه دیدن منجر به قطع پای او هم شده است.

او همچنین گفت طی ۳۵ سالی که مشغول کار است هیچ‌وقت چنین اتفاقی برای مسافرانیش نیفتاده و ما به هیجان‌طلبی اضافه‌ای فکر می‌کردیم که می‌توانست سفر را به کام همه‌مان تلخ کند. از آن به بعد در سفرها سلامت را اولویت قرار داده و از هیجان‌طلبی زیادی خودداری کردیم!

ضمن این که نه قایقران و نه همسفران ما حواسشان نبود این هیجان‌طلبی‌های توأم با جیغ و داد مسافران، صدای وحشتناک موتور قایق و مصرف بیشتر گازوئیل روی زیست‌بوم بکر دریا، تا چه اندازه سلامت همان دلفین‌ها و بقیه ساکنان دریا را هم به خطر می‌اندازد و حفظ سلامت اکوسیستم دریا همپایه حفظ سلامت انسان‌ها مهم است. کاش بیاموزیم تفریح کنیم اما تخریب نکنیم.

تماشاخانه



● این عکس را در جزیره آشوراده، تنها جزیره ایرانی دریای خزر، برداشتم. این نتیجه گردشگری ما ایرانیان است!



## گردشگری و توسعه فرهنگی و اجتماعی ایران

## فرهنگ بسته و فرهنگ باز



● جابر رحمانی

فرهنگی ایرانیان را داشته باشیم، بلکه به جای خروج ارز به ورود آن کمک کنیم.

اما این قیاس صرفاً بار مثبت اقتصادی دارد، اما حضور در یک سرزمین متفاوت، مشاهده مردمانی متفاوت و داشتن تجربه‌های حسی متفاوت (دیدن امور جدید، تجربه طعم‌ها و بوهای جدید، گفتگو با آدم‌های متفاوت و...) پیامدی بسیار وسیع‌تر برای ذهنیت فردی و فرهنگی مسافران ایرانی خواهد داشت.

البته در شرایطی که بحران‌های اقتصادی ارزش تنها ابزار استقرار عقلانیت در مسأله گردشگری و سیاستگذاری برای آن تبدیل شده است و در این میانه حضور گردشگران خارجی نیز تنها فرصت برای توسعه فرهنگی داخلی از خلال تجربه جهان‌های متفاوت است، پس صرفاً می‌توان امید داشت که نیروهای سیاستگذار در ایران به این عقلانیت برسند.

لذا در اینجا باید از معجزه فقدان پول نفت حرف زد، که نه تنها گردشگری که کل سیستم مدیریت جامعه را عاقل خواهد کرد.

به نظر می‌رسد تحریم‌ها هر چقدر که بد بوده‌اند، فوایدی هم

شدید سفرهای خارجی ایرانیان خواهند شد. این مسأله را شاید بتوان از لحاظ اقتصادی با سفرهای درونی جبران کرد، اما پیامدهای فرهنگی مواجهه با فرهنگ‌های بیگانه، با پیامدهای فرهنگی مواجهه با حوزه‌های فرهنگی داخل ایران را نمی‌توان یکی دانست.

مواجهه با بیگانگان به بسط ذهنیت فرهنگی ایرانی و خودآگاهی انتقادی منجر می‌شود، در حالی که مواجهه با حوزه‌های فرهنگی داخلی، بیشتر منجر به آگاهی از خویش‌شن و سایر اجزای این خویش‌شن و تقویت انسجام ملی خواهد انجامید.

هر چند هر دوی این پیامدها ارزشمند هستند، اما نکته اصلی آن است که در شرایطی که موقعیت مادر نظام جهانی به گونه‌ای است که رابطه‌ای یکسویه و بسته با جهان بیرون داریم، گردشگری تنها فضای تنفس فرهنگ ایرانی و خروج از دایره بسته سیاست و ایدئولوژی بود؛ در حالیکه گردشگری داخلی چنین امکان و پیامدی را نمی‌تواند داشته باشد.

می‌توان گفت گردشگری خارجی، فرصتی بوده برای توسعه ذهنیت

گردشگری اصولاً به سفری گفته می‌شود که قصد و مقصد تفریحی دارد. از لحاظ اقتصادی نیز بیشتر معطوف است به طبقه متوسط و شرایط رفاه و فرصت‌های فراغتی کافی. اما در ورای همه اینها می‌توان گفت گردشگری ناشی از ذهنیتی است که در آن، تجربه جهان به یک اولویت برای فرد تبدیل می‌شود.

شاید در موارد فردی، بتوان این انگیزه را به خود شخص و ذهنیت او ارجاع داد، اما گردشگری در مقام یک امر عام و عمومی را می‌توان به مثابه یک پدیده اجتماعی تام در نظر گرفت. به عبارت دیگر مجموعه‌ای از عوامل فرهنگی، اقتصادی، روانشناختی و سیاسی هستند که انگیزش‌های اولیه و کم و کیف تجربه سفر و در نهایت پیامدهای محتمل و ممکن آن را ایجاد می‌کنند.

انگیزه عمومی تجربه جهان‌های اجتماعی و فرهنگی دیگر (این تجربه می‌تواند معطوف به جهان‌های طبیعی جدید نیز باشد) در شرایطی ظهور و بروز پیدا می‌کند که جامعه نه تنها به یک ثبات اقتصادی و سیاسی نسبی رسیده باشد، بلکه نظام سیاسی نیز در اقتدار نسبی خوبی نسبت به کشورهای پیرامونی باشد.

انگیزه عمومی گردشگری متعلق به زمانی است که جامعه در موقعیتی قرار دارد که مردم برای ارتقای کیفیت زندگی‌شان علاقه‌مند به بسط جهان ذهنی خودشان از خلال تجربه‌های جدید از فرهنگ‌ها و طبیعت‌های متفاوت باشند. به عبارت دیگر گردشگری مولود وضعیت فرهنگی باز و مردمی جهانگرا و برونگراست.

به‌طور تاریخی، در جامعه ایران عمده سفرهای اکتشافی به جهان‌های پیرامون در زمانه و زمینه‌ای بوده که وضعیت سیاسی و اقتصادی قدرتمندی وجود داشته است. سفرنامه‌های ایرانیان به سایر جوامع نیز هم‌عرض با دوره‌های شکوه سیاسی هستند. همین مسأله در غرب نیز اتفاق افتاده است.

عمده سفرنامه‌ها متعلق به دوره بیداری و استقرار تمدن جدید و قدرت سیاسی و اقتصادی بالای آن از قرون شانزده به این سو بوده است. جامعه ایرانی از دهه ۵۰ شمسی به دلیل افزایش رفاه طبقه متوسط، میل شدیدی به تجربه جهان‌های متفاوت داشته است اما وقفه‌ای در این روند میل به کشف جهان‌های دیگر به واسطه انقلاب و جنگ افتاد. از دهه هفتاد شمسی به دلیل برنامه‌های توسعه و رشد طبقه متوسط این میل دوباره اوج گرفت. هر چند به دلایل سیاسی، رفتن به اروپا برای عموم مردم سخت بوده و هست، اما کشورهای همسایه بیشترین نصیب را از این میل انبوه سفر خارجی و موقعیت نامطلوب ایران در عرصه سیاست بین‌الملل برده‌اند.

آنچه که در این میان بیش از همه اهمیت دارد، گردشگری و توسعه فرهنگی است. گردشگری در عرصه کلان اجتماعی، جهان فرهنگی ایرانی را به شدت توسعه می‌دهد و مواجهه با فرهنگ‌های متفاوت، نوعی تغییر فرهنگی را برای ایرانیان فراهم می‌کرده است.

مواجهه با فرهنگ‌های جدید، دو پیامد اصلی دارد:

۱) برای عده‌ای می‌تواند در مواجهه با کشورهای هم‌تراز ایران یا پایین‌تر از ایران، مؤید تقویت کننده خودمرداری فرهنگی و خودشیفتگی فرهنگی شود و همان حس این که ما از همه برتریم را تقویت کند؛ البته همین حس خودشیفتگی در مواجهه با غرب که از نظر پنداشت عموم مردم از ما بالاتر هستند، منجر به نوعی خود - تحقیری مضاعف می‌شده است.

۲) از سوی دیگر این مواجهه با فرهنگ‌های دیگر فرصتی برای نقد فرهنگی و خودآگاهی انتقادی برای ایرانیان فراهم می‌کرده است، فرصتی که زمینه‌هایی برای تغییر فرهنگی مثبت و توسعه اجتماعی فراهم می‌کرده است. شرایط فعلی و بحران ارزی، قبل از هر چیز منجر به کاهش



داشته‌اند؛ اینکه تولید داخلی، یک شعار توخالی بود و حالا مجبوریم عاقلانه با خودمان و جهان ارتباط برقرار کنیم.

یکی از نشانه‌های این عاقل شدن سیستم مدیریتی، استفاده از ظرفیت گردشگری برای توسعه اقتصادی و فرهنگی داخلی است. البته نباید در همان توهّم قبلی بود که جهان موظف است به میل ما رفتار کند.

گردشگری مقتضیاتی دارد که باید در چارچوب‌های اخلاق رعایت شود، در غیر اینصورت هیچ کس به جایی نمی‌رود که به او توهین شود، امنیتش در معرض خطر باشد، حداقل‌های رفاه گردشگری را نداشته باشد... منافع بزرگ گردشگری مستلزم ایجاد زیرساخت‌هایی است که باید با استانداردهای جهانی (نه درک ناقص داخلی ما از گردشگری) ایجاد شود؛ در این صورت می‌توان از این فرصت بهره کافی برد.

جهان فرهنگی باز و ایجاد قابلیت‌هایی برای گفتگو با سایر فرهنگ‌ها (به عنوان مهم‌ترین لازمه حضور فعال در فرهنگ جهانی) و همچنین رسیدن به خودآگاهی انتقادی از معایب و محاسن فرهنگ ایرانی به واسطه نگاه انتقادی در آینه دیگری خارجی؛ گردشگری داخلی هم فرصتی است برای توسعه خودآگاهی از سایر بخش‌های فرهنگی ایران و تقویت انسجام فرهنگی و هویت ملی. البته گردشگری داخلی مهم‌ترین پیامدش آن است که نتایج توسعه نامتوازن و تمرکزگرایی را در عرصه جامعه ایرانی و مجموعه عظیم از بی‌عدالتی‌های توزیع منابع در کشور را نشان خواهد داد.

نکته اصلی آن است که هر دوی این الگوهای گردشگری، زمینه‌ها و نیروی انگیزشی لازم برای توسعه فرهنگی و اجتماعی کشور را فراهم خواهند کرد.

می‌شود این ایده را مطرح کرد که با شرایط اقتصادی فعلی، می‌توان به جذب گردشگر خارجی پرداخت و نه تنها تاحدی جبران همان گشودگی ذهنیت



● من یکی از دلایل غالب شدن گردشگری شهری را «زندگی توأم با سرعت» می‌بینم که همه ما به آن عادت کرده‌ایم. در حالی که اکنون در دنیا با توجه به مضرات بالای سرعت در زندگی، مردم به سوی «آرام زندگی کردن» تشویق می‌شوند

● در دنیایی زندگی می‌کنیم که سرمایه‌داران مدام ما را به خرید و مصرف بیشتر تشویق می‌کنند ولی ما توان خرید همه چیز را نداریم و در نتیجه عصبی می‌شویم. زندگی چیزی نیست که دیگران به ما دیکته می‌کنند. زندگی و جستجو در پیشینه غنی فرهنگی مان، تاب‌آوری، سختکوشی، امید و انگیزه را در ما زنده می‌کند

● وقتی متأسفانه در فرهنگ ما دائم از برنده‌شدن و شاگرد اول شدن صحبت می‌شود، این موضوع باعث شکل گرفتن نوعی خودمحوری و ندیدن دیگران می‌شود که در گردشگری خود را به شکل

تخریب طبیعت یا فرهنگ یک منطقه نشان می‌دهد

آن صحبت کردید، عدم درک حقیقی از منطقه‌ای است که مقصد سفر ما بوده است. اگر شما به منطقه‌ای سفر و از اعماق وجود با مردم بومی آنجا صحبت کنید و پای حرف‌ها و تجربیات‌شان بنشینید، هرگز رفتاری نخواهید داشت که بومیان را ناراحت کند. ما شناخت و آگاهی کافی از طبیعت و فرهنگ بومی نداریم. شناخت کافی و ارزشمند شدن این عناصر برای ما، مانع انجام کاری است که آنها را از رده می‌کشد. وقتی متأسفانه در فرهنگ ما دائم از برنده‌شدن و شاگرد اول شدن صحبت می‌شود، این موضوع باعث شکل گرفتن نوعی خودمحوری و ندیدن دیگران می‌شود که در گردشگری خود را به شکل تخریب طبیعت یا فرهنگ یک منطقه نشان می‌دهد. در فرهنگ شهری ما جا نیفتاده است که به نفر بعدی فکر کنیم؛ در حالی که اساس ماندگاری و تداوم فرهنگ‌های بومی، فکر کردن به نفرت بعدی و نسل‌های بعدی است. اصولاً دانش بومی ما براساس یاریگری شکل گرفته است. من هم خیلی دوست دارم آنچه را به آن رسیدم به بقیه منتقل کنم. باید از قهرمان‌سازی در یک حوزه دوری کنیم و هر کسی بنا به توانایی خودش این مسیر را ادامه دهد.

#### ایده بقیچه

احسانی در ادامه مصاحبه، دو تن از شاگردانش را به گفتگو دعوت می‌کند تا خودشان از نوع تغییر نگاه و حال خوبی بگویند که به قول او، زندگی‌شان را به قبل و بعد از طبیعت‌گردی و درک فرهنگ‌های بومی تقسیم کرده است.

شراره نورمحمدی می‌گوید: به نظر هم آدمی باید برای ورود به این عرصه به صورت ریشه‌ای دغدغه‌هایی داشته باشد. من از قبل ولی از دور با برنامه‌ها و فعالیت‌های خانم احسانی آشنا بودم. خانم احسانی همان چیزی را دنبال می‌کرد که آرزوی من هم هست. وقتی به اینجا آمدم پتانسیل این پروژه را خیلی بالا دیدم و دوست داشتم با تأثیرگذاری مثبت، جزئی از این روند باشم و خانم احسانی و تیمشان را یاری کنم. الان به نظر من شرایط عوض شده و چشم‌ها به دیدن صنایع دستی عادت کرده و تمایلات در این زمینه افزایش پیدا کرده است. باید از این فرصت برای آشنایی با فرهنگ‌های بومی مناطق مختلف ایران استفاده کرد.

نیلوفر ضیایی هم می‌گوید: من از طریق کلاس‌های آموزشی مؤسسه وارد بحث گردشگری پایدار و احیاء عروسک‌های بومی شدم. چون دغدغه حفظ فرهنگ داشتم و برایم ناراحت‌کننده بود که دائم شاهد از بین رفتن بخش‌هایی از فرهنگ کهن سرزمین‌مان باشم، وارد فضای این عروسک‌ها شدم.

شراره در پایان گفتگو درباره ایده «بقیچه» که یکی از جذاب‌ترین ایده‌های خانم احسانی است، می‌گوید: ایده بقیچه از آنجا شروع شد که همه من و سالان من نسبت به سنت‌ها و ارزش‌های قدیمی دغدغه داشته باشند. دغدغه‌مندی در این مورد خیلی مهم است.

خانم احسانی بقیچه مادرزگی را باز کرد و دید چه چیزهای جذابی در آن وجود دارد. همه مادرزگ‌ها بقیچه‌هایی داشتند که صنایع دستی، کارها و دوخت‌های خودشان را در این بقیچه‌ها قرار می‌دادند. الان این بقیچه‌ها در پستوهای خانه‌های روستایی ماندند و باز نمی‌شوند.

ایین ایده به ما می‌گوید، به بقیچه مادرزگ‌ها رجوع کنیم و آنها را احیاء کنیم و در زندگی روزمره مورد استفاده قرار دهیم. در استان‌های مختلف این بقیچه‌ها باز شده و در حال احیاء شدن هستند. به دلیل نزدیکی محتویات آنها به ما و فرهنگ ما، حال خوبی از احیای آنها به ما دست می‌دهد.

استفاده از رنگ‌های موجود در طبیعت مواجه شدم که زنان و مردان به هنگام کار و زعفران چینی از آن استفاده می‌کردند تا سلامتشان را حفظ کنند. کرامچ‌ها در خراسان شمالی دارای هنر متوعی هستند. به عنوان نمونه کرامچ‌ها، عرق‌چین‌هایی در رنگ‌های متنوع تولید می‌کنند که هریک کاربرد خاص خود را دارند. همچنین در تولید سربندها، طبقات مختلف افراد مانند شاعران، نوازندگان و مردم عادی هریک سربندهای خاص با گر‌های خاص خود را داشته‌اند که توسط هنرمندان این منطقه تهیه می‌شده است.

● **با آنچه شما گفتید می‌توان نتیجه گرفت که مطالعه در مورد هنر بومی، آداب و سنن و فرهنگ یک منطقه می‌تواند ما را از بحران هویتی و آشننگی‌هایی که در نتیجه زندگی شهری به آن مبتلا شده‌ایم، دور کند.**

بله، حتما همین‌طور است. بودن در این فضاها باعث می‌شود که حالمان خوب باشد. حال اطرافیان ما هم خوب باشد. تعداد زیادی از دانشجویان من در سفرها همراه من هستند و این تجربه‌ها، حس آرامش را به آنان منتقل می‌کند. ما در دنیایی زندگی می‌کنیم که سرمایه‌داران مدام ما را به خرید و مصرف بیشتر تشویق می‌کنند ولی ما توان خرید همه چیز را نداریم و در نتیجه عصبی می‌شویم. زندگی چیزی نیست که دیگران به ما دیکته می‌کنند. زندگی و جستجو در پیشینه غنی فرهنگی مان، تاب‌آوری، سختکوشی، امید و انگیزه را در ما زنده می‌کند.

● **اگر یک گردشگر بخواهد گردشگری فرهنگی را تجربه کند، حتماً به راهنما یا استفاده از تورهای خاصی که در این زمینه خدمات ارائه می‌دهند، احتیاج دارد؟ آیا در قالب سفرهای انفرادی و خانوادگی هم می‌توان این تجربه‌ها را داشت؟**

برای تجربه فرهنگی، باید بیش از هر چیز نگاهمان را تغییر دهیم. باید خودمان با خودمان کنار بیاییم. ضمن آنکه شنونده و بیننده خوبی هم باشیم. در کنار این‌ها باید بپذیریم که گاهی با کسانی که با ما هم عقیده نیستند، سفر را تجربه کنیم. از این افراد چیزهای تازه یاد بگیریم. من خیلی اوقات دیدم که در سفرهای فامیلی، اقوام به هنگام سفر هم از قیمت سکه و دلار صحبت می‌کنند! در حالی که می‌توان در طی سفر، درباره طبیعت، صنایع دستی، غذاهای محلی و فرهنگ منطقه‌ای که به آن سفر کرده‌ایم، تحقیق کرد و چیزهای تازه یاد گرفت. الان در دنیا بحثی مطرح شده تحت عنوان «توریسم تجربه‌گرا». مثلاً شما در سفر یک روز را با یک ساربان، یک کشاورز یا یک چایکار می‌گذرانید و تجربه‌های تازه‌ای به دست می‌آورید.

● **در کنار همه آنچه شما درباره تجربیات تازه گفتید، ما با معضلی در زمینه گسترش گردشگری مواجهیم و آن ضربه زدن و تأثیرات مخرب یک گردشگر بر منطقه‌ای است که از آن دیدن می‌کند. گاهی این تأثیر مخرب ممکن است از طریق برجای گذاشتن زباله در طبیعت یک منطقه باشد که ما آن را به چشم می‌بینیم، اما در گردشگری فرهنگی، این ضربه با تحمیل فرهنگ شهری بر فرهنگ بومی به صورت آگاهانه یا ناآگاهانه اتفاق می‌افتد که به نظر خطرناک تر هم می‌رسد. در این صورت به مرور زمان شاهدیم که فرهنگ کهن یک منطقه، تحت تأثیر نمادهای شهری، بسیاری از جذابیت‌های خود را از دست داده است. چگونه رفتار کنیم که ضمن لذت بردن، به حفظ و گسترش فرهنگ منطقه‌ای که پا به آن گذاشته‌ایم، کمک کنیم؟**

من برای پاسخ به این پرسش باز هم به صحبت‌های قبلی بازمی‌گردم. دلیل اصلی ضربه زدن به طبیعت یا فرهنگ که شما از



## گفتگو با فعال و کار آفرین حوزه گردشگری

# گردشگری فرهنگی، تجربه‌ای متفاوت از جهانی‌پر معنا

سراوان در استان سیستان و بلوچستان است که قدمت سفال‌سازی با روش‌های سنتی در آن به هفت هزار سال پیش با می‌گردد و به موزه زنده سفال شهرت دارد) پیش چشم شماست. شاید شما در یک نگاه ساده، آن را فقط یک شیء ببینید، اما وقتی عمیق بنگرید، در خواهید یافت چگونه اجداد ما در آن منطقه بدون هیچ امکاناتی فقط با استفاده از «گل سرخ» که مختص همان منطقه است و با تکیه بر ذهنیت و دریافت خودشان از طبیعت چنین اثر هنری را خلق کرده‌اند. منظوم این است که پشت دانش بومی هر یک از مناطق ما، چند هزار سال اصالت نهفته است و پس از طی آزمون‌ها و تجربه‌های بسیار به دست ما رسیده است. در صورت درک این موضوع، شما به هویت و اصالت خودتان افتخار می‌کنید و کلی سوره برای خوشحالی و شاد شدن خواهید یافت. یکی از اهداف ما از سفر به مناطق مختلف ایجاد شغل برای مردم بومی آن منطقه است. ما از بیرون به مردم آن منطقه آموزش نمی‌دهیم، بلکه فقط استعدادهای هنر مردمان آن منطقه را کشف و بعد برای آن هنر، بازار ایجاد می‌کنیم. در این صورت به ماندگاری و پایداری مردمان بومی و هنر آنان کمک کرده‌ایم. نمونه‌های زیادی را می‌توانم مثال بزنم که از دیدن و فلسفه تشکیل آنها شگفت زده می‌شوید. در سفر اخیرم به منطقه خراسان شمالی با «پایند»ی بافته شده از الیاف طبیعی و

از گردشگری را در کنار او تجربه کنید.

● **گردشگران در گردشگری فرهنگی چه تجربه‌های خاصی را می‌توانند به دست بیاورند؟**

برای توضیح بهتر این سؤال مثالی برای شما می‌زنم. فرض کنید که یک شیء سفال کلپورگان (نام روستایی از توابع شهرستان

و ایران هم یکی از مقاصد گردشگری فرهنگی جهان محسوب می‌شود. در نظر عموم مردم آنچه جا افتاده، گردش در شهرهای باستانی مثل اصفهان، شیراز، تبریز و ...، و خرید سوغاتی است، اما آنچه ما به دنبال آن هستیم واکاوی لایه‌های زیرینی است که به میراث ناملموس شهرت دارند. به طور مثال شما در ظاهر روی میز من یک بقیچه که با دستمال بزدی بسته شده می‌بینید، اما وقتی دقیق به این بقیچه و محتویات آن که حاوی بخشی از فرهنگ غنی این منطقه است نگاه کنید، تصور شما از بزد و میراث فرهنگی این منطقه تغییر خواهد کرد.

● **معمولاً بیشتر گردشگری‌ها با هدف گردشگری شهری انجام می‌شوند. خیلی کم اتفاق می‌افتد که گردشگران برای لمس کردن فرهنگ یک منطقه برنامه‌ریزی و سفر کنند. چرا بیشتر گردشگری‌ها حول دیدن شهرها و جاذبه‌های شهری هستند؟**

به صورت معمول عکس‌ها، فیلم‌ها و رسانه‌ها ما را به سمت گردشگری شهری هدایت می‌کنند، اما وقتی این نوع گردشگری برای شما عادی شد، به دنبال چیز تازه‌تری خواهید بود. همین اتفاق برای من رخ داد. من کم‌کم به بحث گردشگری مسئولانه، گردشگری پایدار و اکوتوریسم علاقه‌مند شدم. در همین مسیر متوجه

استان‌های خراسان جنوبی، گلستان، تهران، قزوین، چهارمحال و بختیاری، کرمان، خوزستان، سیستان و بلوچستان و هرمزگان فعالیت‌های کارآفرینی و اشتغال‌زایی را با تکیه بر ارزش‌های فرهنگی و زیست‌محیطی اجرا کرده‌اند. در حال حاضر بالغ بر ۳۰۰ نفر تحت تأثیر مستقیم و غیر مستقیم پروژه‌های مؤسسه او دارای شغل پایدار شده‌اند.

دقتش پر از عروسک‌های بومی، صندوقچه‌های قدیمی و صنایع دستی است که همگی نشانی از هنر والای مردمان این سرزمین است. با ورود به دفترش دلتان به گوشه گوشه این سرزمین پر می‌کشد. خودش لباسی از الیاف طبیعی با سوزن دوزی‌های زیبا به تن دارد که به قول او موجب ارتباط بهتر با طبیعت و حال خوب می‌شود. گفتگوی ما با او را بخوانید:

● **اگر گردشگری فرهنگی را آشنایی گردشگر با آداب و سنن مردم یک منطقه، باورها، فلسفه معماری و هنر آن منطقه در نظر بگیریم، چقدر از گردشگری‌های ما به این منظور انجام می‌شوند؟**

سؤال شما با توجه به تعریف‌مان از گردشگری فرهنگی قابل بررسی است. در دنیا بحث گردشگری فرهنگی بسیار جا افتاده است

معمولاً اولین کلید واژه‌هایی که با شنیدن «گردشگری» در ذهن ما شکل می‌گیرند، «اقتصادی» هستند و برخورداری از یک توان مالی خاص برای سفر و دیدن کشور یا شهر و شهرهایی در اطراف یا بسیار دورتر از ما. در غالب این سفرها، به دنبال جاذبیت‌های تاریخی، شهری و معماری درون سرزمینی و بیرون سرزمینی هستیم تا برای روز یا روزهایی از زندگی روزمره فاصله گرفته و به اصطلاح هوایی تازه کنیم، اما این همه معنای گردشگری نیست. امروز گردشگری به صنعتی بزرگ بدل شده که انواع گوناگونی از گردشگری شهری، تفریحی، تاریخی، ورزشی و غیره را در بر می‌گیرد که یکی از مهم‌ترین، عمیق‌ترین و پیچیده‌ترین انواع آنها، گردشگری فرهنگی است. جبار رحمانی، عضو هیأت علمی پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی در تشریح اهمیت آن می‌نویسد: «گردشگری ناشی از ذهنیتی است که در آن، تجربه جهان یا پدیده‌ای متفاوت به یک اولویت برای فرد تبدیل می‌شود. شاید در موارد فردی، بتوان این انگیزه را به خود شخص و ذهنیت او ارجاع داد، اما گردشگری در جایگاه یک امر همگانی و عمومی را می‌توان به مثابه یک پدیده اجتماعی تام در نظر گرفت. به عبارت دیگر مجموعه‌ای از عوامل فرهنگی، اقتصادی، روانشناختی و سیاسی هستند که انگیزش‌های اولیه و کم و کیف تجربه سفر و در نهایت پیامدهای محتمل و ممکن آن را در گردشگران ایجاد می‌کنند.

انگیزه عمومی تجربه جهان‌های اجتماعی و فرهنگی دیگر (این تجربه می‌تواند معطوف به جهان‌های طبیعی جدید نیز باشد) در شرایطی ظهور و بروز پیدا می‌کند که مردم برای ارتقای کیفیت زندگی‌شان علاقه‌مند به بسط جهان ذهنی خودشان از دل تجربه‌های تازه از فرهنگ‌ها و طبیعت‌های گوناگون باشند. به سخن دیگر، گردشگری زاده وضعیت فرهنگی باز و مردمی جهان‌گرا و برون‌گراست ...

گردشگری در عرصه کلان اجتماعی، جهان فرهنگی ایرانی را به شدت توسعه داده و روبرو شدن با فرهنگ‌های دیگر، گونه‌ای دگرگونی فرهنگی را برای ایرانیان فراهم کرده است.

در شرایط کنونی، گردشگری داخلی یکی از مهم‌ترین امکان‌ها برای توسعه است، چه توسعه اقتصادی و چه توسعه فرهنگی. اقتصاد بیمار، راتی و نفتی ایران، عملاً امر تولید را به امر مختل بدل کرده است و گردشگری در شرایط کنونی، به سریع‌ترین راه‌حل برای حل بخشی از مشکلات اقتصاد ایران، ایجاد فضایی برای کارآفرینی و همچنین ابزاری برای توسعه فرهنگی بدل شده است. می‌توان گفت گردشگری خارجی، فرصتی بوده برای توسعه ذهنیت جهان فرهنگی باز و ایجاد قابلیت‌هایی برای گفتگو با سایر فرهنگ‌ها (به‌عنوان مهم‌ترین لازمه حضور فعال در فرهنگ جهانی) و همچنین رسیدن به خودآگاهی انتقادی از معایب و محاسن فرهنگ ایرانی به‌واسطه نگاه انتقادی در آینه دیگری خارجی؛ گردشگری داخلی فرصتی است برای توسعه خودآگاهی از دیگر بخش‌های فرهنگی ایران و تقویت انسجام فرهنگی و هویت ملی.»

با هدف آشنایی بیشتر با گردشگری فرهنگی با افسانه احسانی کارآفرین گردشگری جوامع محلی و هنرهای بومی و رئیس هیأت مدیره مؤسسه آوای طبیعت پایدار گفتگو کردیم. او سال‌ها پیرامون آموزش و فرهنگ‌سازی در زمینه محیط‌زیست، اکوتوریسم و گردشگری پایدار، اجرای پروژه‌های آماده‌سازی و مدیریت مقاصد برای گردشگری و صنایع دستی فعالیت داشته و استعدادیابی و تقویت پتانسیل‌های بومی از دغدغه‌های همیشگی اوست.

وی از تجربه عضویت در مجامع ملی و بین‌المللی گردشگری و آشنایی با نیازهای گردشگران برای ایجاد ارتباط میان موضوع صنایع دستی و هنرهای بومی به عنوان سوغات فرهنگی و زیست‌محیطی با صنعت گردشگری استفاده کرده و پس از سفر به کشورهای مختلف و تحقیق میدانی در مورد روند رشد و چگونگی ورود آن‌ها به بازار گردشگری، برای بومی‌سازی این روند در قالب پروژه‌های مختلف تلاش کرده است.

احسانی و تیمش تاکنون در ۳۲ روستا در قالب ۹ استان شامل



● من یکی از دلایل غالب شدن گردشگری شهری را «زندگی توأم با سرعت» می‌بینم که همه ما به آن عادت کرده‌ایم. در حالی که اکنون در دنیا با توجه به مضرات بالای سرعت در زندگی، مردم به سوی «آرام زندگی کردن» تشویق می‌شوند

● در دنیایی زندگی می‌کنیم که سرمایه‌داران مدام ما را به خرید و مصرف بیشتر تشویق می‌کنند ولی ما توان خرید همه چیز را نداریم و در نتیجه عصبی می‌شویم. زندگی چیزی نیست که دیگران به ما دیکته می‌کنند. زندگی و جستجو در پیشینه غنی فرهنگی مان، تاب‌آوری، سختکوشی، امید و انگیزه را در ما زنده می‌کند

● وقتی متأسفانه در فرهنگ ما دائم از برنده‌شدن و شاگرد اول شدن صحبت می‌شود، این موضوع باعث شکل گرفتن نوعی خودمحوری و ندیدن دیگران می‌شود که در گردشگری خود را به شکل

تخریب طبیعت یا فرهنگ یک منطقه نشان می‌دهد

آن صحبت کردید، عدم درک حقیقی از منطقه‌ای است که مقصد سفر ما بوده است. اگر شما به منطقه‌ای سفر و از اعماق وجود با مردم بومی آنجا صحبت کنید و پای حرف‌ها و تجربیات‌شان بنشینید، هرگز رفتاری نخواهید داشت که بومیان را ناراحت کند. ما شناخت و آگاهی کافی از طبیعت و فرهنگ بومی نداریم. شناخت کافی و ارزشمند شدن این عناصر برای ما، مانع انجام کاری است که آنها را از رده می‌کشد. وقتی متأسفانه در فرهنگ ما دائم از برنده‌شدن و شاگرد اول شدن صحبت می‌شود، این موضوع باعث شکل گرفتن نوعی خودمحوری و ندیدن دیگران می‌شود که در گردشگری خود را به شکل تخریب طبیعت یا فرهنگ یک منطقه نشان می‌دهد. در فرهنگ شهری ما جا نیفتاده است که به نفر بعدی فکر کنیم؛ در حالی که اساس ماندگاری و تداوم فرهنگ‌های بومی، فکر کردن به نفرت بعدی و نسل‌های بعدی است. اصولاً دانش بومی ما براساس یاریگری شکل گرفته است. من هم خیلی دوست دارم آنچه را به آن رسیدم به بقیه منتقل کنم. باید از قهرمان‌سازی در یک حوزه دوری کنیم و هر کسی بنا به توانایی خودش این مسیر را ادامه دهد.

#### ایده بقیچه

احسانی در ادامه مصاحبه، دو تن از شاگردانش را به گفتگو دعوت می‌کند تا خودشان از نوع تغییر نگاه و حال خوبی بگویند که به قول او، زندگی‌شان را به قبل و بعد از طبیعت‌گردی و درک فرهنگ‌های بومی تقسیم کرده است.

شراره نورمحمدی می‌گوید: به نظر هم آدمی باید برای ورود به این عرصه به صورت ریشه‌ای دغدغه‌هایی داشته باشد. من از قبل ولی از دور با برنامه‌ها و فعالیت‌های خانم احسانی آشنا بودم. خانم احسانی همان چیزی را دنبال می‌کرد که آرزوی من هم هست. وقتی به اینجا آمدم پتانسیل این پروژه را خیلی بالا دیدم و دوست داشتم با تأثیرگذاری مثبت، جزئی از این روند باشم و خانم احسانی و تیمشان را یاری کنم. الان به نظر من شرایط عوض شده و چشم‌ها به دیدن صنایع دستی عادت کرده و تمایلات در این زمینه افزایش پیدا کرده است. باید از این فرصت برای آشنایی با فرهنگ‌های بومی مناطق مختلف ایران استفاده کرد.

نیلوفر ضیایی هم می‌گوید: من از طریق کلاس‌های آموزشی مؤسسه وارد بحث گردشگری پایدار و احیاء عروسک‌های بومی شدم. چون دغدغه حفظ فرهنگ داشتم و برایم ناراحت‌کننده بود که دائم شاهد از بین رفتن بخش‌هایی از فرهنگ کهن سرزمین‌مان باشم، وارد فضای این عروسک‌ها شدم.

شراره در پایان گفتگو درباره ایده «بقیچه» که یکی از جذاب‌ترین ایده‌های خانم احسانی است، می‌گوید: ایده بقیچه از آنجا شروع شد که خانم احسانی بقیچه مادر بزرگی را باز کرد و دید چه چیزهای جذابی در آن وجود دارد. همه مادر بزرگ‌ها بقیچه‌هایی داشتند که صنایع دستی، کارها و دوخت‌های خودشان را در این بقیچه‌ها قرار می‌دادند. الان این بقیچه‌ها در پستوهای خانه‌های روستایی ماندند و باز نمی‌شوند. این ایده به ما می‌گوید، به بقیچه مادر بزرگ‌ها رجوع کنیم و آنها را احیاء کنیم و در زندگی روزمره مورد استفاده قرار دهیم. در استان‌های مختلف این بقیچه‌ها باز شده و در حال احیاء شدن هستند. به دلیل نزدیکی محتویات آنها به ما و فرهنگ ما، حال خوبی از احیای آنها به ما دست می‌دهد.

استفاده از رنگ‌های موجود در طبیعت مواجه شدن که زنان و مردان به هنگام کار و زعفران چینی از آن استفاده می‌کردند تا سلامتشان را حفظ کنند. کرمانج‌ها در خراسان شمالی دارای هنر متنوعی هستند. به عنوان نمونه کرمانج‌ها، عرق‌چین‌هایی در رنگ‌های متنوع تولید می‌کنند که هریک کاربرد خاص خود را دارند. همچنین در تولید سربندها، طبقات مختلف افراد مانند شاعران، نوازندگان و مردم عادی هریک سربندهای خاص با گر‌های خاص خود را داشته‌اند که توسط هنرمندان این منطقه تهیه می‌شده است.

● **با آنچه شما گفتید می‌توان نتیجه گرفت که مطالعه در مورد هنر بومی، آداب و سنن و فرهنگ یک منطقه می‌تواند ما را از بحران هویتی و آشفتگی‌هایی که در نتیجه زندگی شهری به آن مبتلا شده‌ایم، دور کند.**

بله، حتما همین‌طور است. بودن در این فضاها باعث می‌شود که حالمان خوب باشد. حال اطرافیان ما هم خوب باشد. تعداد زیادی از دانشجویان من در سفرها همراه من هستند و این تجربه‌ها، حس آرامش را به آنان منتقل می‌کند. ما در دنیایی زندگی می‌کنیم که سرمایه‌داران مدام ما را به خرید و مصرف بیشتر تشویق می‌کنند ولی ما توان خرید همه چیز را نداریم و در نتیجه عصبی می‌شویم. زندگی چیزی نیست که دیگران به ما دیکته می‌کنند. زندگی و جستجو در پیشینه غنی فرهنگی مان، تاب‌آوری، سختکوشی، امید و انگیزه را در ما زنده می‌کند.

● **اگر یک گردشگر بخواهد گردشگری فرهنگی را تجربه کند، حتماً به راهنما یا استفاده از تورهای خاصی که در این زمینه خدمات ارائه می‌دهند، احتیاج دارد؟ آیا در قالب سفرهای انفرادی و خانوادگی هم می‌توان این تجربه‌ها را داشت؟**

برای تجربه فرهنگی، باید بیش از هر چیز نگاهمان را تغییر دهیم. باید خودمان با خودمان کنار بیاییم. ضمن آنکه شنونده و بیننده خوبی هم باشیم. در کنار این‌ها باید بپذیریم که گاهی با کسانی که با ما هم عقیده نیستند، سفر را تجربه کنیم. از این افراد چیزهای تازه یاد بگیریم. من خیلی اوقات دیدم که در سفرهای فامیلی، اقوام به هنگام سفر هم از قیمت سکه و دلار صحبت می‌کنند! در حالی که می‌توان در طی سفر، درباره طبیعت، صنایع دستی، غذاهای محلی و فرهنگ منطقه‌ای که به آن سفر کرده‌ایم، تحقیق کرد و چیزهای تازه یاد گرفت. الان در دنیا بحثی مطرح شده تحت عنوان «توریسم تجربه‌گرا». مثلاً شما در سفر یک روز را با یک ساربان، یک کشاورز یا یک چایکار می‌گذرانید و تجربه‌های تازه‌ای به دست می‌آورید.

● **در کنار همه آنچه شما درباره تجربیات تازه گفتید، ما با معضلی در زمینه گسترش گردشگری مواجهیم و آن ضربه زدن و تأثیرات مخرب یک گردشگر بر منطقه‌ای است که از آن دیدن می‌کند. گاهی این تأثیر مخرب ممکن است از طریق بر جای گذاشتن زباله در طبیعت یک منطقه باشد که ما آن را به چشم می‌بینیم، اما در گردشگری فرهنگی، این ضربه با تحمیل فرهنگ شهری بر فرهنگ بومی به صورت آگاهانه یا ناآگاهانه اتفاق می‌افتد که به نظر خطرناک تر هم می‌رسد. در این صورت به مرور زمان شاهدیم که فرهنگ کهن یک منطقه، تحت تأثیر نمادهای شهری، بسیاری از جذابیت‌های خود را از دست داده است. چگونه رفتار کنیم که ضمن لذت بردن، به حفظ و گسترش فرهنگ منطقه‌ای که پا به آن گذاشته‌ایم، کمک کنیم؟**

من برای پاسخ به این پرسش باز هم به صحبت‌های قبلی بازمی‌گردم. دلیل اصلی ضربه زدن به طبیعت یا فرهنگ که شما از



## گفتگو با فعال و کار آفرین حوزه گردشگری

# گردشگری فرهنگی، تجربه‌ای متفاوت از جهانی‌پر معنا

سراوان در استان سیستان و بلوچستان است که قدمت سفال‌سازی با روش‌های سنتی در آن به هفت هزار سال پیش با می‌گردد و به موزه زنده سفال شهرت دارد) پیش چشم شماست. شاید شما در یک نگاه ساده، آن را فقط یک شیء ببینید، اما وقتی عمیق بنگرید، در خواهید یافت چگونه اجداد ما در آن منطقه بدون هیچ امکاناتی فقط با استفاده از «گل سرخ» که مختص همان منطقه است و با تکیه بر ذهنیت و دریافت خودشان از طبیعت چنین اثر هنری را خلق کرده‌اند. منظوم این است که پشت دانش بومی هر یک از مناطق ما، چند هزار سال اصالت نهفته است و پس از طی آزمون‌ها و تجربه‌های بسیار به دست ما رسیده است. در صورت درک این موضوع، شما به هویت و اصالت خودتان افتخار می‌کنید و کلی سوره برای خوشحالی و شاد شدن خواهید یافت. یکی از اهداف ما از سفر به مناطق مختلف ایجاد شغل برای مردم بومی آن منطقه است. ما از بیرون به مردم آن منطقه آموزش نمی‌دهیم، بلکه فقط استعدادهای هنر مردمان آن منطقه را کشف و بعد برای آن هنر، بازار ایجاد می‌کنیم. در این صورت به ماندگاری و پایداری مردمان بومی و هنر آنان کمک کرده‌ایم. نمونه‌های زیادی را می‌توانم مثال بزنم که از دیدن و فلسفه تشکیل آنها شگفت زده می‌شوید. در سفر اخیرم به منطقه خراسان شمالی با «پایند»ی بافته شده از الیاف طبیعی و

از گردشگری را در کنار او تجربه کنید.

● **گردشگران در گردشگری فرهنگی چه تجربه‌های خاصی را می‌توانند به دست بیاورند؟**

برای توضیح بهتر این سؤال مثالی برای شما می‌زنم. فرض کنید که یک شیء سفال کلپورگان (نام روستایی از توابع شهرستان

و ایران هم یکی از مقاصد گردشگری فرهنگی جهان محسوب می‌شود. در نظر عموم مردم آنچه جا افتاده، گردش در شهرهای باستانی مثل اصفهان، شیراز، تبریز و ...، و خرید سوغاتی است، اما آنچه ما به دنبال آن هستیم واکاوی لایه‌های زیرینی است که به میراث ناملموس شهرت دارند. به طور مثال شما در ظاهر روی میز من یک بقیچه که با دستمال بزدی بسته شده می‌بینید، اما وقتی دقیق به این بقیچه و محتویات آن که حاوی بخشی از فرهنگ غنی این منطقه است نگاه کنید، تصور شما از بزد و میراث فرهنگی این منطقه تغییر خواهد کرد.

● **معمولاً بیشتر گردشگری‌ها با هدف گردشگری شهری انجام می‌شوند. خیلی کم اتفاق می‌افتد که گردشگران برای لمس کردن فرهنگ یک منطقه برنامه‌ریزی و سفر کنند. چرا بیشتر گردشگری‌ها حول دیدن شهرها و جاذبه‌های شهری هستند؟**

به صورت معمول عکس‌ها، فیلم‌ها و رسانه‌ها ما را به سمت گردشگری شهری هدایت می‌کنند، اما وقتی این نوع گردشگری برای شما عادی شد، به دنبال چیز تازه‌تری خواهید بود. همین اتفاق برای من رخ داد. من کم‌کم به بحث گردشگری مسئولانه، گردشگری پایدار و اکوتوریسم علاقه‌مند شدم. در همین مسیر متوجه

استان‌های خراسان جنوبی، گلستان، تهران، قزوین، چهارمحال و بختیاری، کرمان، خوزستان، سیستان و بلوچستان و هرمزگان فعالیت‌های کارآفرینی و اشتغال‌زایی را با تکیه بر ارزش‌های فرهنگی و زیست‌محیطی اجرا کرده‌اند. در حال حاضر بالغ بر ۳۰۰ نفر تحت تأثیر مستقیم و غیر مستقیم پروژه‌های مؤسسه او دارای شغل پایدار شده‌اند.

دقتش پر از عروسک‌های بومی، صندوقچه‌های قدیمی و صنایع دستی است که همگی نشانی از هنر والای مردمان این سرزمین است. با ورود به دفترش دلتان به گوشه گوشه این سرزمین پر می‌کشد. خودش لباسی از الیاف طبیعی با سوزن دوزی‌های زیبا به تن دارد که به قول او موجب ارتباط بهتر با طبیعت و حال خوب می‌شود. گفتگوی ما با او را بخوانید:

● **اگر گردشگری فرهنگی را آشنایی گردشگر با آداب و سنن مردم یک منطقه، باورها، فلسفه معماری و هنر آن منطقه در نظر بگیریم، چقدر از گردشگری‌های ما به این منظور انجام می‌شوند؟**

سؤال شما با توجه به تعریف‌مان از گردشگری فرهنگی قابل بررسی است. در دنیا بحث گردشگری فرهنگی بسیار جا افتاده است

معمولاً اولین کلید واژه‌هایی که با شنیدن «گردشگری» در ذهن ما شکل می‌گیرند، «اقتصادی» هستند و برخورداری از یک توان مالی خاص برای سفر و دیدن کشور یا شهر و شهرهایی در اطراف یا بسیار دورتر از ما. در غالب این سفرها، به دنبال جاذبیت‌های تاریخی، شهری و معماری درون سرزمینی و بیرون سرزمینی هستیم تا برای روز یا روزهایی از زندگی روزمره فاصله گرفته و به اصطلاح هوایی تازه کنیم، اما این همه معنای گردشگری نیست. امروز گردشگری به صنعتی بزرگ بدل شده که انواع گوناگونی از گردشگری شهری، تفریحی، تاریخی، ورزشی و غیره را در بر می‌گیرد که یکی از مهم‌ترین، عمیق‌ترین و پیچیده‌ترین انواع آنها، گردشگری فرهنگی است. جبار رحمانی، عضو هیأت علمی پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی در تشریح اهمیت آن می‌نویسد: «گردشگری ناشی از ذهنیتی است که در آن، تجربه جهان یا پدیده‌ای متفاوت به یک اولویت برای فرد تبدیل می‌شود. شاید در موارد فردی، بتوان این انگیزه را به خود شخص و ذهنیت او ارجاع داد، اما گردشگری در جایگاه یک امر همگانی و عمومی را می‌توان به مثابه یک پدیده اجتماعی تام در نظر گرفت. به عبارت دیگر مجموعه‌ای از عوامل فرهنگی، اقتصادی، روانشناختی و سیاسی هستند که انگیزش‌های اولیه و کم و کیف تجربه سفر و در نهایت پیامدهای محتمل و ممکن آن را در گردشگران ایجاد می‌کنند.

انگیزه عمومی تجربه جهان‌های اجتماعی و فرهنگی دیگر (این تجربه می‌تواند معطوف به جهان‌های طبیعی جدید نیز باشد) در شرایطی ظهور و بروز پیدا می‌کند که مردم برای ارتقای کیفیت زندگی‌شان علاقه‌مند به بسط جهان ذهنی خودشان از دل تجربه‌های تازه از فرهنگ‌ها و طبیعت‌های گوناگون باشند. به سخن دیگر، گردشگری زاده وضعیت فرهنگی باز و مردمی جهان‌گرا و برون‌گراست ...

گردشگری در عرصه کلان اجتماعی، جهان فرهنگی ایرانی را به شدت توسعه داده و روبرو شدن با فرهنگ‌های دیگر، گونه‌ای دگرگونی فرهنگی را برای ایرانیان فراهم کرده است.

در شرایط کنونی، گردشگری داخلی یکی از مهم‌ترین امکان‌ها برای توسعه است، چه توسعه اقتصادی و چه توسعه فرهنگی. اقتصاد بیمار، رانتی و نفتی ایران، عملاً امر تولید را به امر مختل بدل کرده است و گردشگری در شرایط کنونی، به سریع‌ترین راه‌حل برای حل بخشی از مشکلات اقتصاد ایران، ایجاد فضایی برای کارآفرینی و همچنین ابزاری برای توسعه فرهنگی بدل شده است. می‌توان گفت گردشگری خارجی، فرصتی بوده برای توسعه ذهنیت جهان فرهنگی باز و ایجاد قابلیت‌هایی برای گفتگو با سایر فرهنگ‌ها (به‌عنوان مهم‌ترین لازمه حضور فعال در فرهنگ جهانی) و همچنین رسیدن به خودآگاهی انتقادی از معایب و محاسن فرهنگ ایرانی به‌واسطه نگاه انتقادی در آینه دیگری خارجی؛ گردشگری داخلی فرصتی است برای توسعه خودآگاهی از دیگر بخش‌های فرهنگی ایران و تقویت انسجام فرهنگی و هویت ملی.»

با هدف آشنایی بیشتر با گردشگری فرهنگی با افسانه احسانی کارآفرین گردشگری جوامع محلی و هنرهای بومی و رئیس هیأت مدیره مؤسسه آوای طبیعت پایدار گفتگو کردیم. او سال‌ها پیرامون آموزش و فرهنگ‌سازی در زمینه محیط‌زیست، اکوتوریسم و گردشگری پایدار، اجرای پروژه‌های آماده‌سازی و مدیریت مقاصد برای گردشگری و صنایع دستی فعالیت داشته و استعدادیابی و تقویت پتانسیل‌های بومی از دغدغه‌های همیشگی اوست.

وی از تجربه عضویت در مجامع ملی و بین‌المللی گردشگری و آشنایی با نیازهای گردشگران برای ایجاد ارتباط میان موضوع صنایع دستی و هنرهای بومی به عنوان سوغات فرهنگی و زیست‌محیطی با صنعت گردشگری استفاده کرده و پس از سفر به کشورهای مختلف و تحقیق میدانی در مورد روند رشد و چگونگی ورود آن‌ها به بازار گردشگری، برای بومی‌سازی این روند در قالب پروژه‌های مختلف تلاش کرده است.

احسانی و تیمش تاکنون در ۳۲ روستا در قالب ۹ استان شامل





## چگونه سال نو را آغاز کنیم



● فروغ منعمی

چگونه سال نو را آغاز کنیم؟ با گرفتن جشن یا با پوشیدن کفش و لباس نو؟

اساساً فلسفه سال نو چیست؟

فلسفه نجومی و مبدا قرار دادن وقایع مختلف برای نو شدن سال در حیطه بحث ما نیست و حتی کاری به اعیاد به عنوان یکی از عوامل انسجام اجتماعی نیز نداریم (نظریه جامعه‌شناسی).

آغاز و مبدا برای زندگی کردن در واقع از لحظه‌ای است که بپذیریم و دریابیم زندگی فرصتی است کوتاه که از لحظه تولد آغاز می‌شود و با وقوع مرگ خاتمه می‌یابد و به عنوان یک فرصت طلایی و تکرارناپذیر، اهمیت ویژه دارد. برای همین می‌گویند دم را باید غنیمت دانست و دریافت. با این دیدگاه، اهمیت و ضرورت یک خانه تکانی روحی و روانی هم روشن می‌شود.

بی‌شک در اطراف ما آدم‌های زیادی وجود دارند که خود یا عزیزانشان با بیماری‌های سخت و صعب‌العلاج درگیرند و افراد دیگری هم برای تأمین حداقل معیشت با مشکلات لاینحلی روبرو هستند. ای بسا اگر به رفتارهای آنها توجه کنیم نسبت به عظمت مشکلاتی که درگیر آن هستند، احساس ناخوشایندشان از زندگی از بسیاری افراد که این مشکلات را ندارند کمتر باشد. نکته طلایی همین است؛ این که اگر مشکلات بسیار بزرگی نداریم که زندگیمان را مختل کند، چرا از فرصت منحصر به فرد زنده بودنمان لذت بیشتری نبریم؟

سال ما ایرانی‌ها با نو شدن طبیعت و همزمان با لحظاتی که طبیعت تازگی و سرسبزی آغاز می‌کند، نو می‌شود. در استقبال سال نو، خانه تکانی خانه می‌کنیم و از تمیزی و پاکی و تازگی محیط خانه پس از غبارزدایی،

لذت می‌بریم. در کنار آن بسیار می‌شنویم که خانه تکانی درونی هم باید انجام دهیم و روح و روانمان را نیز همچون اتاق‌هایمان از هر احساس ناخوشایندی که شادی‌های زندگیمان را مختل می‌کند پاک کنیم.

اما چگونه به این نوزایی درونی برسیم؟

به عنوان قدم اول شاید بتوان نو شدن سال و طبیعت را بهانه رنسانس درونی خود قرار داد و برای انجام این کار از خود پرسید: فاصله ما با شادی در روزهایی که گذارنده‌ایم یا در پیش داریم چقدر است؟

در زندگی همه آدم‌ها، روزهای بد وجود دارد؛ وقت‌هایی می‌رسد که انسان احساس می‌کند هیچکس نیست که کمکش کند و گاه به جایی می‌رسد که هیچ امیدی ندارد.

زندگی ما انسان‌ها در قرن بیست و یکم در جوامع مکانیکی که ما را احاطه کرده‌اند پر از انواع استرس‌ها و اضطراب‌هاست. اضطراب‌ها گاهی آنقدر آزاردهنده می‌شوند که انسان تصور می‌کند دیگر هرگز نمی‌تواند زندگی شادی داشته باشد. اما واقعیت این است که خود همین اضطراب‌ها هستند که این احساس‌ها را ایجاد می‌کنند. زندگی مانند دریاست و امواج بلند و کوتاه این دریا معمولاً این قدرت را دارند که باعث شوند احساس کنیم دیگر هیچ امیدی نمی‌توان داشت؛ اما یکی از کلیدهای طلایی برای شکستن قفل بدبینی، می‌تواند این باور باشد که همیشه راه درمان وجود دارد و همیشه می‌توان از شر گرفتاری‌ها هر چه که باشند خلاص شد. قدیمی‌ترها هوشمندانه می‌گفتند هر دردی درمانی دارد و هر مشکلی راه حلی؛ فقط مرگ است که چاره ندارد. به خود بیاورانیم که همیشه باید راه علاج پیدا کنیم.

روانشناسان امروزی می‌گویند، وقتی احساس می‌کنید اضطرابتان بیش از اندازه شده است، دو راه دارید:

یکی اینکه بنشینید و هیچ کاری نکنید و تا آخر عمر با اضطراب زندگی کنید.

راه دوم اینکه خودتان را به تغییر متعهد کنید و راه بهتر شدن را در پیش بگیرید.

کلمه تغییر (Change) را با هر چند زبانی که بلیم با بزرگ‌ترین فونت در گوشه و کنار زندگیمان یادداشت کنیم.

مشکلات از ما مردمی اضطراب زده ساخته‌اند. حلقه اول درمان اضطراب این است که به خودمان بقبولانیم که همیشه راه درمانی برای اضطراب‌هایمان وجود دارد. حلقه دوم درمان این است که به خود بیاورانیم که اضطراب از آن نوع مشکلات نیست که یک شبه درمان شود.

باید یک راه درمان مناسب پیدا کنیم و به روش درمانمان متعهد باشیم. احساس گرفته بودن یا خستگی غیر عادی گاه‌گذاری نه تنها عجیب نیست، بلکه برای همه آدم‌ها پیش می‌آید و بخشی از زندگی است. اما اگر مدتی مدید هیچ چیزی بر روی ما تأثیر نگذارد و در ما ایجاد انگیزه نکند، می‌تواند دلیل آن باشد که دچار افسردگی اساسی شده‌ایم و از این احساس ناخوشایند تا رسیدن به حال بهتر، هر چه قدر راه هست باید بییماییم.

اگر همچنان به اندوهگین بودن خود ادامه دهیم یا به قول دکتر ویلیام گلاسر - روانشناس برجسته آمریکایی و بنیانگذار «تئوری انتخاب» - اندوهگین بودن را انتخاب کنیم این اندوه مانند گردابی عمل خواهد کرد که ما را هر روز ناتوان‌تر از قبل در خود فرو خواهد برد و مشکلات فراوانی را برای ما ایجاد خواهد کرد.

تمرکزمان را برهم خواهد زد و آستانه تحملمان را کمتر خواهد کرد. کم‌کم تصمیم‌گیری مشکل خواهد شد و بی‌خوابی و اضطراب ما را فرسوده خواهد کرد. آن وقت در چنین زندگی سنگین و بی‌معنی، این احساس بسیار ناخوشایند پیدا خواهد شد که من آدم شکست‌خورده و بی‌ارزشی هستم و اگر در امتداد این جاده فرساینده درگیر آن شوم که دیگران حال مرا در این حال خرابی که دارم چگونه ارزیابی خواهند کرد و آیا آنها فهمیده‌اند که من دارم حفظ ظاهر می‌کنم ولی از درون خرد و درمانده‌ام یا نه؟ آنگاه اضطراب تلخ فروپاشی قطعاً ما را از پای در خواهد آورد. احساس سال نو، احساس شروع از سر خط و رنسانس درونی، چشمانمان را روشن‌تر خواهد کرد و دیدن سرسبزی و تازگی و آفتاب، حالمان را خوب خواهد کرد. این حال خوب معمولاً از همان نقطه اول، از همان اولین لحظه‌ای که کلمه جادویی تغییر را وارد زندگیمان کنیم آغاز خواهد شد.

امتحان کردن اینها هزینه‌ای ندارد اما ارزش آن بسیار زیاد است.





## دیباچه‌ای بر تأثیر حیوانات بر زبان و حیات انسان‌ها

# دوستان شیرین و باوفا



● سید مسعود رضوی

زبان هر قوم و ملتی، بر اساس روابط و ضوابط، اعتبارات و اعتقادات و تاریخ و فرهنگی که داشته‌اند شکل گرفته و طی قرن‌ها تعامل، جامه تکامل پوشیده است. نیازها و آرزوها، هنر و ادبیات، تمثیلات و احوالات و مسایل متعدد فراوانی در این مسیر وجود داشته که زبان را فربه کرده است.

در این عرصه، یعنی عرصه زبان، دو حوزه گفتار و نوشتار را می‌توان از یکدیگر متمایز کرد. سپس میان زبان معاصر و زبان در تاریخ (یا پیشینه زبانی)، همچنین زبان عوام و خواص، زبان ادبی و روزمره، ادبیات شفاهی و فولکلور و تمثیلات و زبان‌دها و هزارها موضوع دیگر که در زبان شناسی و تاریخ زبان‌ها و ادبیات و مردم‌شناسی بسیار کاربرد دارند، تمایز قائل شد.

زبان شناسان و لغت پژوهان و ادب دانان به هر عنصری که بازتابی در زبان و ادبیات و فرهنگ یک ملت داشته باشد، سرفصلی اختصاص داده‌اند. زیرا زبان‌ها بر اساس نیازهای اجتماعی و کنش‌های ارتباطی شکل گرفته‌اند و هر اسم یا واژه ای بازگوی گوشه ای از این نیاز و داستانی از داستان‌های زندگی ما و نیاکانمان در طول تاریخ بوده و هست. هرچه در روی زمین و در اوج آسمان‌ها می‌شناسیم اسمی دارد و هرچه در هر روز و روزگاری بر ما گذشته یا در خیال و خواب و جانمان اثری برجای نهاده، نامی گرفته و در عرصه زبان و معنا جاودانگی یافته است.

هگل، فیلسوف بزرگ آلمانی از منظر و معبر زبان به سوی فکر و اندیشه، ارتباطی فلسفی را مطرح می‌کرد و کل جهان را بازتابی از معرفت می‌دانست و آینه‌ای از جملاتی که برای بیان معرفت ساخته‌ایم قلمداد می‌کرد؛ همچنان که اندیشه و زبان را نیز بازیافتی از جهان واقع و تصویر انسانی یا شناسای ما معرفی می‌کرد. به این ترتیب ما جهان را می‌سازیم و آنچه به عنوان گیتی دریافت و شناخته‌ایم چیزی نیست جز همین تعامل شناختی میان ذهن اندیشنده و واقعیت بیرونی که زبان آن را عینیت بخشیده و با واسطه‌های معرفتی عمومی ساخته است. اما این مقدمه کوتاه، از برای شروع یک بحث فلسفی و زبان‌شناسی

مطرح نشد، بلکه برای درک اهمیت زبان در تعامل انسان و حیوانات تحریر شد. زیرا رابطه آدمیان با دیگر جانداران روی کره زمین، به قدر تاریخ حیات انسان قدمت و اهمیت دارد. در میان تمامی موجودات و جانداران، انسان‌ها، هم موجوداتی ضعیف تر هستند و هم نسبت به برخی ماهی‌ها یا لاک پشت‌ها خیلی جوان تر به حساب می‌آیند. اما خوب، به دلائی که می‌دانیم و نیاز به تکرار نیست، انسان توانسته برتری یابد و بر طبیعت و زمین و دیگر حیوانات چیره شود؛ همه چیز را تسخیر کرده و به استخدام خود درآورده تا نیازهایش را برطرف کند و از هر عنصر و موجود و محیطی، چیزی آفریده که دوست داشته یا بدان محتاج بوده یا می‌پنداشته مفید است!

استفاده از حیوانات و همراهی برخی از موجودات زنده با زندگی انسان نیز چنان آشناست که انگار طبیعی و همزاد ما بوده‌اند؛ از جمله اسب و سگ و گاو و استر و الاغ، یا مرغ و خروس و اردک و گربه و کبوتر و در مناطق شمالگان گوزن و گاومیش و حتی دلفین و برخی آبزیان که هم برای سرگرمی و هم برای جستجوی ماهیان و مسیره‌های آبی استفاده می‌شدند.

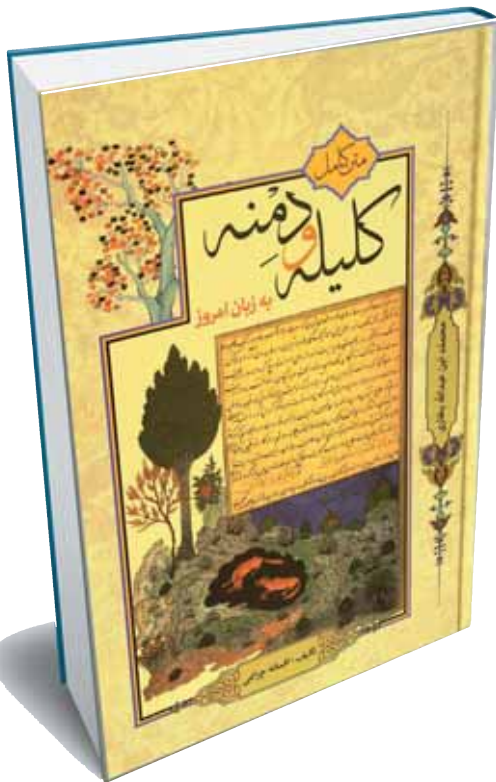
اما زمانه دگرگون شد و ویژگی بزرگ و مداوم بشر همین دگرگون سازی محیط است. برخلاف دیگر حیوانات و گیاهان که تابع محیط و جزوی از متغیرهای تحولات محیطی‌اند، انسان، فاعل مختار و تصمیم گیرنده و مجری قدرتمند و گاه بی‌رحمی است که همه چیز را به سود خود و برای نفع و بهره برداری خویش زیر و رو کرده و می‌کند.

در این میان، انتخاب حیوانات و گزینش آنها برای استفاده و بهره‌گیری از آنها به عنوان نیروی کار یا برای خوردن، بسیار تأمل انگیز و در عین حال شگفت‌آور است. همچنانکه تاریخ پیش می‌رفت و از حرکت باز نمی‌ایستاد، بشر هم قانع نبود و ابزارهایش را به ماشین آلات و تکنولوژی عظیم بدل کرد. ماشین و پیشرفت‌های خارق العاده رابطه‌ها را دگرگون کرد و موجودات و حیوانات به شکل سنتی از زندگانی ما خارج شدند.

همه چیز صنعتی شد. ما اسب و استر را کنار گذاشتیم و سوار دوچرخه و موتورسیکلت و اتومبیل شدیم. گاو را کنار زدیم و تراکتور زمین را شخم زد. کبوتران رفتند تا تلگراف و ایمیل نامه‌رسانی کند. دزدگیر الکترونیکی و دوربین محافظ جای سگ را گرفت و این جریان رسید به امروز که باز هم انسان‌های شهرنشین و جدیدالاحوال به حیوانات رو کرده‌اند و انسان تنها و رهیده از هجوم سرسام‌آور و ماشین آلات دچار تنهایی و بدبختی روحی شده‌است و نیازی تازه و عمیق او را به سوی حیوانات بازگردانده تا تنهایی و حس محبت بی‌شائبه را در همدم تازه بجوید.

این همدم تازه حیوانات خانگی‌اند. امری که در غرب و شرق به صورت گوناگون دیده می‌شود. هر چند تناقضات عظیمی نیز هست. در مناطقی از چین سگ‌ها را هم نگه می‌دارند و هم می‌خورند. در جهان اسلام برخی حیوانات مشکل شرعی دارند و در هند و برخی مناطق لاتین، حیوانات مقدس‌اند. در تبت، مردم مراقب حشرات هم هستند و در شمال شرقی هند، مارها را همچون خدایان مراقبه می‌کنند و از آنها برکت می‌گیرند. این تفاوت‌ها همیشه بوده و هنوز هم در سراسر جهان دیده می‌شوند.

مقدمه به درازا کشید و در اینجا می‌خواهم به یک حیوان خاص، که از عجایب موجودات جهان است، یعنی گربه‌ها سخن بگویم که سلاطین کوچه و خیابان‌ها و انیس و مونس بسیاری از مردم هستند. در هیچ شهر و روستایی در جهان نیست که گربه نبینید و هریک به برکت هوش خدادادی و غریزه عالی، انسان‌ها را مجاب کرده‌اند که کنار ما و در پناه ما باشند و اگر عموزاده‌هایشان، یعنی پلنگ و یوز و شیر و سیاه‌گوش و ببر، در حال کاهش آماری و حتی انقراض نسل قرار دارند، این موجودات شیرین و همسایه، در حال تکثیر و ماندگاری و انطباق بیشتر با زندگی ما هستند و حتی راه به اتاق و منزل یافته، جزو حیوانات خانگی درجه اول شده‌اند.



با این همه متأسفم که بگویم انسان و زبان به جای حمایت و احترام از موجوداتی چون سگ و گربه و خر و گاو و... در زبان خود به ناسزا و زشتی از آنان یاد کرده و صفات و سویه‌های زشت و نادانی و بدی و نحوست و نجاست نسبت داده‌است و حتی نامشان را مرادف فحش و فضیحت قلمداد می‌کند. بنا به حال انسان که چنین بدگو و بداحوال است و نمی‌تواند زبان و ذهن خود را بیالاید.

ادبیات فارسی نیز پر از تناقض در این باره بوده و هست، از جمله داستان معروف موش و گربه حکیم عبید زاکانی و کلیله و دمنه نصرالله منشی و داستان‌های بیدپای بخاری و طوطی نامه‌ها و جوامع الحکایات و ده‌ها نمونه دیگر... اما آثار شاعران بزرگ نیز پر از اشاره به حیوانات است به‌ویژه گربه‌ها؛ داستانی صوفیانه در تذکره و سیره‌ای فرج زنجانی داریم و گربه‌ای داشت که جان خود را داد تا صوفی نمیرد و زهری را ننوشد. پس صوفی و مریدان تکریمش می‌کردند...

در کنار آن چرا گربه مظهر ظاهرنمایی هم هست و چرایی‌اش را باید دور و دیر بررسی کرد و به تفصیل گفت. حتماً با همین سوابق بوده که حافظ با اشاره به همان گربه زاهدنمای عبید استعاره و کنایتی ساخته است و در غزل معروف «صوفی نهاد دام و سرحقه باز کرد...» می‌گوید:

ای کبک خوش خرام کجا می‌روی بایست

غره مشو که گربه زاهد نماز کرد ...

اما این تصویر غالب نبوده است و ما این سروده پروین اعتصامی، نازنین بانوی نظم پارسی را هم به خاطر داریم:

ای گربه تو را چه شد که ناگاه

رفتی و دگر نیامدی باز ...

این مقدمه را داشته باشید و سری به کلیله و دمنه (چاپ دانشگاه تهران، تصحیح استاد مجتبی مینوی) و داستان‌های بیدپای (چاپ خوارزمی، تصحیح پرویز ناتل خانلری) و کلیات عبید (تصحیح استاد زنده یاد محمدجعفر محجوب) و حتی مثنوی مولانا (چاپ دوجلدی علمی و فرهنگی) بزنید تا در شماره آینده یک کتاب جالب و خواندنی درباره گربه‌ها و اثرشان در زبان‌ها و ادبیات و زندگی و فرهنگ مردم جهان معرفی کنیم.

باری این «قلندران چهارپا» جالب‌ترند از هرچه که در پندار من و شما و دیگران است ... پس تا شماره بعد!







## چهل سال پیش در همین روز

تماسی مطالب از روزنامه اطلاعات روز یکشنبه ۲۷ اسفندماه ۱۳۵۷ (برابر ۱۹ ربیع الثانی ۱۳۹۹ ۱۸ مارس ۱۹۷۹) نقل شده است

## توطئه سازمان اوقاف علیه امام خمینی

شب گذشته «ناصر میناچی» وزیر اطلاعات، در یک گفتگوی تلویزیونی، خط مشی جدید وزارت اطلاعات را تشریح کرد و حدود وظایف ایمن وزارتخانه را برشمرد. وزیر اطلاعات، ضمن اشاره به اعمال ضد مردمی در وزارت اطلاعات و جهانگردی سابق و همچنین سازمان اوقاف یادآور شد که این وزارتخانه در رژیم طاغوتی گذشته، برای ایجاد اختناق و سرکوب اندیشه‌های آزادی و اذیت و آزار روحانیون مبارز و آزادی خواه، چنان ابعاد هراس انگیزی پیدا کرده بود، که افراد حتی جرات عبور از نزدیکی سازمان اوقاف را نداشتند. در این گفتی و شنود وزیر اطلاعات از توطئه‌هایی که سازمان اوقاف علیه روحانیت مبارز و بخصوص «امام خمینی» تدارک دیده بود، پرده برداشت و با توضیحات او معلوم شد که سازمان اوقاف، برنامه مفصلی برای مسموم کردن اذهان عمومی نسبت به مبارزات حق طلبانه امام خمینی و دیگر روحانیون مبارز در دست اجرا داشته است.

## انفجار «مین» در مرز ایران و عراق

دیروز، دهها هزار زن و مرد، به پشتیبانی از جمهوری اسلامی، در چند شهر، راهپیمایی کردند. راهپیمایان در مسیر حرکت خود، ضمن طرفداری از حجاب اسلامی، سفر کارتر را به خاورمیانه محکوم کردند. انفجار مین در مرز ایران و عراق نیز به مرگ ۲ جوان منجر شد. گزارش خبرنگاران اطلاعات در شهرستانها در این زمینه‌ها میخوانند:

«تبریز - حجت الاسلام میرابوالفضل موسوی نماینده اعضای امام خمینی و حضرت آیت الله العظمی شریعتمداری

به تبریز در سخنانی یادآور شد که لازم است همه اقشار و طوایف وحدت خود را در مقابل پس مانده‌های رژیم طاغوت و امپریالیسم حفظ کنند.

«اهواز - منصور بندر یکی از مجاهدان اهواز، هنگام پاسداری هدف گلوله فردناشناسی قرار گرفت و شهید شد. «دفتر آزادیبخش فلسطین با حضور حجت الاسلام موسوی نماینده امام خمینی در اهواز و ابوجعفر سرکنسول فلسطین در شهر، در اهواز گشایش یافت.

## ریاضی دستگیر شد

مهندس عبدالله ریاضی، رئیس پیشین مجلس شورای ملی شب گذشته بوسیله پاسداران انقلاب دستگیر شد. ریاضی، صبح امروز در حالی که در محافظت مردان مسلح بود، به زندان قصر انتقال یافت و بازپرسی، از وی، توسط بازپرس دادسرای انقلابی آغاز شد.

یک مقام آگاه گفت، ریاضی، پس از تکمیل پرونده به اتهام خیانت به ملت در مقام ریاست مجلس شورای ملی و صحنه‌سازی برای وضع قوانین ضد مردمی، بعنوان مفسدفی الارض، در دادگاه انقلابی محاکمه خواهد شد.

از هنرمند انتظار قبول و تسلیم نداشتن باشیم چندی از کارگردانان سینمای ایران از جمله داریوش مهر - جویی، رضا علامه‌زاده، عباس کیارستمی، محمد رضا اصلاتی بهمن فرمان آراء، کامران ششیردل، هزیر داریوش و مسعود کیمیایی طی اطلاعیه‌ای ضمن اشاره به سانسور شدید و تنگناهای اقتصادی که در گذشته حاکم بر محیط سینمای ایران بود موضع خود را در مورد هنرها بطور اعم و سینما بطور اخص روشن کرده‌اند.

در قسمت دیگری از بیانیه آمده است: بیاید از هنرمند انتظار قبول و تسلیم نداشتن باشیم و بپذیریم که او با الهام از واقعیت تلاش‌های بی‌وقفه مردمان، آئینه‌یی به

دستمان می‌دهد تا خود را در آن ارزیابی کنیم  
زندانیان زندان را آتش زدند و به پاسداران حمله کردند

ساعت ۱۵ و ۱۰ دقیقه صبح امروز، عده‌ای از زندانیهای عادی که در محل زندان

مبادله از سر گرفته شود، ولی خانم عامری در پست تهران تأکید کرد که این اداره بمحض شروع بکار در هفته‌های قبل، تلگرامهایی برای همه ممالک از جمله آمریکا مخابره کرد. آقای مهندس مختاری معاون وزارت پست و تلگراف و تلفن اظهار داشت: ما اداره



پست آمریکا را از تجدید کار پست ایران تلگرافی آگاه ساخته‌ایم معذک با توجه به اخبار روزنامه‌ها و خبرگزاریها و نگرانی دانشجویان ایرانی که با پست هوایی برای آنها چک فرستاده‌اند تلگرام دیگری برای اداره پست آمریکا مخابره می‌کنیم تا پستی را که گمته می‌شود در نیویورک انبار شده و پکتهای جدید را برای توزیع بپذیرد و کار مبادله عادی خود را با ایران از سر بگیرد.

## مصادره تومبیل‌های رضا پهلوی در آمریکا

لویوک (تک‌ساز) - یونایتد پرس - سه نماینده از سوی دولت ایران سه اتومبیلی را که قبلاً مورد استفاده رضا پهلوی بود، بنفع دولت ایران مصادره کردند عده‌ای پلیس نیز در مراسم مصادره حضور داشتند این مراسم در خانه استغن فون پول سرپرست رضا پهلوی انجام شد. این سه اتومبیل عبارت از آلینکلن و یک بیوک بود و در طول اقامت ۸ ماهه رضا پهلوی مورد استفاده وی قرار می‌گرفت. در مورد خانه

کمیته ضد خرابکاری ساواک، زندانی هستند، به قصد فرار از زندان، آشپزخانه زندان را آتش زدند تا از طریق پنجره‌های آشپزخانه بگریزند. پاسداران محافظ این قسمت، از قصد آنان مطلع شدند و زندان را محاصره کردند، اما زندانی‌ها بطرف پاسداران حمله کردند و قصد داشتند سلاح آنها را از دستشان بگیرند. در این کشمکش، بر اثر سقوط از بلندی یکی از زندانیان که هنوز مشخصات وی معلوم نشده، کشته شد و یکی از پاسداران بر اثر اصابت گلوله، زخمی گردید و به بیمارستان انتقال یافت.

## تلاش برای رفع مضیقۀ دانشجویان ایرانی در آمریکا

خبر خودداری اداره پست آمریکا از قبول پاکت و بسته‌های ارسالی پست ایران انعکاس وسیعی داشت و آسوشیتدپرس معتقد است که پست ایران تجدید فعالیت خود را با اداره پست آمریکا اطلاع نداده است تا طبق قوانین اتحادیه بین المللی پست، کار

## امروز در تاریخ

## تصویب قانون منع احتکار در پی توژم پول

۲۷ اسفند سال ۱۳۲۰ مجلس شورای ملی قانون منع احتکار را که نخستین پیشنهاد کابینه وقت بود و با قیاد فوریت تسلیم شده بود از تصویب گذراند. پس از اشغال نظامی کشور در شهریور ماه ۱۳۲۰ و آغاز خرید غلات محصول ایران با اسکناس‌هایی که اشغالگران خودشان آنها را چاپ کرده بودند و حمل این غلات به شوروی، ایران با کمبود خوار و بار و اجناس ضروری دیگر رو به رو شده بود و چون توژم پول به دلیل ورود اسکناس‌های تازه رو به افزایش بود مغازه دارها و دیگران دست به احتکار زده و بر شکل کمبود افزوده بودند که کابینه تازه لایحه منع احتکار را به مجلس داد و مجلس که قبلاً در آن ماه به بحران کابینه رو به رو شده بود آن را سریعاً تصویب کرد تا نخست وزیر مقام خود را ترک نکند

## زادروز مولف «شهر باستانی»

فوستل دو کولانژ مورخ و جامعه شناس قرن ۱۹ فرانسه ۱۸ مارس ۱۸۳۰ به دنیا آمد و ۵۹ سال عمر کرد. وی کارشناس تاریخ قرون قدیم و وسطا بود. دو کولانژ ریشه مالکیت زمین و فئودالیسم و این که از چه زمانی و چرا انسان تمایل به مالک شدن و اقای کردن بر همنوع خود یافت که در لحظه تولد متساوی به دنیا می آیند کشف و در کتابی قطور منتشر کرد. وی در همین کتاب نفوذ فکری یونان و روم در زمینه مالکیت و حس برتری را تشریح کرده است. او در زمینه پیدایش مذهب، قانون و موسسه در دنیای قدیم بررسی فراوان کرد و نتیجه تحقیقات خود را در کتاب «شهر باستانی» منتشر ساخت.

## دیگر رویدادهای ۱۸ مارس

۲۳۵: بعضی از مورخان زادروز مارکوس اورلیوس الکساندر امپراتور روم را در این روز نوشته اند. ۱۱۶۷: میان فرانک‌ها به ریاست آمارلیک که تحت پرچم صلیبیون وارد خاورمیانه شده بودند و نیروهای مسلمان در «البابین» مصر جنگ در گرفت. ۱۲۲۹: در جریان ششمین لشکرکشی صلیبیون به خاورمیانه، فردریک دوم رئیس آلمانی امپراتوری مقدس که سلطنت او به تأیید پاپ رسیده بود خود را پادشاه اورشلیم (بیت المقدس) نیز اعلام کرد.

www.iranianhistoryontheday.com

## جدول شرح در متن

۴۹۴۴	جدول شرح در متن	غلامحسین باغبان
محللات	دوره نمک	دام صیاد
قدیم تهران	کشور گاندی	فلم کلاس اولی‌ها
چ	شویه رفقار	عبد ویتنامی‌ها
کوه آذری	خوارک طیور	شش یک ملک
شهر زیارتی	ماست چکیده	بالا پوش بلند
قلب	وجه رانچ اروپا	یک اندازه
اندیشمند	عقیده	شمر دنی
شویه زندگی لفرال	هرگز نه عرب	پژواک صدا
طلا	واحد بوکس	نویسنده کانه عروسک
تصدیق ژرمن‌ها	م	م
نوعی خرمی خشک	م	م
فدایی وطن	م	م
بخش اوستا	م	م
پرکردن	م	م
ا	م	م

حل

۴۹۴۳

## سودوکو

۲۴۳۱

۷	۶	۲						
			۹		۶	۳		
۱	۴			۳		۵		
۶		۷	۹					
	۲		۳					
۳		۹			۴	۶		
۸	۲		۱				۷	

۹	۸	۵	۱	۷	۲	۳	۶	۴
۱	۷	۲	۳	۶	۴	۵	۹	۸
۳	۶	۴	۵	۹	۸	۱	۷	۲
۸	۵	۱	۷	۲	۳	۶	۴	۵
۶	۴	۵	۹	۸	۱	۷	۲	۳
۱	۷	۲	۳	۶	۴	۵	۹	۸
۳	۶	۴	۵	۹	۸	۱	۷	۲
۸	۵	۱	۷	۲	۳	۶	۴	۵

حل ۲۴۳۰